

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

PASITARIMO PROTOKOLAS

2024 m. kovo 13 d. Nr. 10

Pirmininkavo finansų ministrė, pavaduojanti Ministrą Pirmininką, G. Skaistė.

Dalyvavo:

ministrai – A. Anušauskas, A. Bilotaitė, E. Dobrowolska, A. Dulkys,
S. Gentvilas, G. Jakštas, D. Kreivys, K. Navickas,
M. Navickienė

viceministrai – S. Šatūnas, A. Vilčinskas

ministerijų kancleriai – R. Dilba, I. Paludnevičiūtė

Ministro Pirmininko

patarėjai – D. Krinickas, K. Lančinskas, G. Žaidytė

iš Vyriausybės kanceliarijos:

Vyriausybės kanclerio pavaduotojas – A. Mačiulis

grupės vadovas – D. Kriaučiūnas

skyriaus vedėjas – P. Gerasimovič

patarėjai – J. Bžozovska, D. Labanauskas,
V. Lembovič, B. Simanavičienė

vyriausioji specialistė – R. Kisilienė

Ekonomikos ir inovacijų ministerijos

departamento direktorė – D. Seredokaitė

Lietuvos banko valdybos narys – S. Krėpšta

Vyriausybės atstovai apskrityse – J. Arlauskas, E. Lapinskas

1. Dėl Lietuvos šaulių sąjungos veiklos strategijos 2024–2035 m. projekto

Pranešėjas – A. Anušauskas.

Kalbėjo G. Skaistė.

Pritarti, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo 30 straipsnio 13 dalies 1 punktu, Lietuvos šaulių sąjungos parengtam Lietuvos šaulių sąjungos veiklos strategijos 2024–2035 m. projektui (pridedama).

Gavėjai: Krašto apsaugos ministerija, Lietuvos šaulių sąjunga, L. Sučilaitė

2. Dėl Lietuvos skaitmeninės politikos formavimo ir įgyvendinimo koordinavimo atsakomybės priskyrimo ir pritarimo Lietuvos Respublikos nacionaliniam skaitmeninio dešimtmečio planui bei jo pateikimui Europos Komisijai

*Pranešėja – I. Paludnevičiūtė.
Kalbėjo G. Skaistė.*

1. Pritarti Lietuvos Respublikos nacionaliniam skaitmeninio dešimtmečio planui, parengtam vykdant Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą (ES)2022/2481, kuriuo nustatoma 2030 m. Skaitmeninio dešimtmečio politikos programa, ir atsižvelgiant į Europos Komisijos komunikatą „Nacionalinių skaitmeninio dešimtmečio strateginių veiksmų planų rengimo gairės valstybėms narėms 2023/C 230/04“ (pridedama).

2. Pavesti:

2.1. Ekonomikos ir inovacijų ministerijai:

2.1.1. pateikti Lietuvos Respublikos nacionalinį skaitmeninio dešimtmečio planą Europos Komisijai;

2.1.2. kasmet teikti Europos Komisijai užpildytą Skaitmeninio dešimtmečio klausimyną pagal Europos Komisijos nustatytą terminą;

2.1.3. iki 2024 m. gegužės 31 d. parengti Vyriausybės nutarimo Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“ pakeitimo projektą ir papildyti ekonomikos ir inovacijų ministro valdymo sritį papunkčiu „1.11.6. Skaitmeninės politikos sritis“;

2.1.4. iki 2024 m. gegužės 31 d. parengti Vyriausybės sprendimo dėl Nacionalinės darbotvarkės, skirtos Lietuvos skaitmeninei plėtrai, rengimo ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijos paskyrimo šios darbotvarkės koordinatoriumi projektą.

2.2. Ministerijoms – siekiant užtikrinti 2.1.2 papunkčio įgyvendinimą, kasmet ne vėliau kaip iki gruodžio 31 d. pagal kompetenciją parengti ir pateikti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai atsakymus į Skaitmeninio dešimtmečio klausimyne pateiktus klausimus.

Gavėjai: visos ministerijos, K. Mensevičius

3. Dėl Lietuvos Respublikos pozicijų dėl klausimų, svarstomų 2024 m. kovo 18 d. Europos Sąjungos Užsienio reikalų tarybos posėdyje

Pranešėja – G. Skaistė.

Priimti Vyriausybės rezoliuciją „Dėl Lietuvos Respublikos pozicijų dėl klausimų, svarstomų 2024 m. kovo 18 d. Europos Sąjungos Užsienio reikalų tarybos posėdyje“.

4. Dėl Lietuvos Respublikos pozicijų dėl klausimų, svarstomų 2024 m. kovo 19 d. Europos Sąjungos Bendrųjų reikalų tarybos posėdyje

Pranešėja – G. Skaistė.

Priimti Vyriausybės rezoliuciją „Dėl Lietuvos Respublikos pozicijų dėl klausimų, svarstomų 2024 m. kovo 19 d. Europos Sąjungos Bendrųjų reikalų tarybos posėdyje“.

Finansų ministrė, pavaduojanti
Ministrą Pirmininką

Gintarė Skaistė

Projektas

PRITARTA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2024 m. kovo 13 d. pasitarimo sprendimu
(protokolo Nr. 10, 1 klausimas)

Lietuvos šaulių sąjungos 2024-2035 m. veiklos strategija

Stipri (stipresnė) Šaulių sąjunga – saugesnė Lietuva!

LIETUVOS ŠAULIŲ SAJUNGOS 2024-2035 M. VEIKLOS STRATEGIJA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos šaulių sąjungos 2024-2035 m. veiklos strategijos (toliau – LŠS veiklos strategija) paskirtis – numatyti Lietuvos šaulių sąjungos (toliau – LŠS) viziją ir misiją dešimties metų laikotarpiui, nustatant pagrindines strategines veiklos kryptis ir jų įgyvendinimo uždavinius.

2. LŠS veiklos strategija parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo, Lietuvos Respublikos ginkluotos gynybos ir pasipriešinimo agresijai įstatymo, Lietuvos Respublikos karo padėties įstatymo, Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatymo, Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo, Lietuvos Respublikos Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo, Lietuvos Respublikos nevyriausybinė organizacijų plėtros įstatymo, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo, Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo, Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo, Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. gegužės 17 d. nutarimo Nr. XIV-1102 „Dėl Nacionalinės darbotvarkės „Lietuvos Respublikos piliečių rengimo pilietiniam pasipriešinimui strategija“ patvirtinimo“ ir ją įgyvendinančių planų, Lietuvos šaulių sąjungos statuto, nuostatomis.

3. LŠS veiklos strategijoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžiamos LŠS veiklos strategijos 2 punkte nurodytuose teisės aktuose, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatyme.

II SKYRIUS LIETUVOS ŠAULIŲ SAJUNGOS VIETA VALSTYBĖS GYNYBOJE IR STIPRINANT VISUOMENĖS ATSPARUMĄ IR VALIĄ PRIEŠINTIS

4. LŠS suvaidino svarbų istorinį vaidmenį atkuriant Lietuvos valstybę, vystant šalies kultūrą, sportą ir karybą, jos nariai aktyviai dalyvavo nepriklausomybės kovose 1919–1920 metais, organizuojant ir vykdant Klaipėdos krašto prijungimą prie Lietuvos 1923 m., priešinant Sovietų Sąjungos okupacijai 1944–1953 metais.

5. 1989 m. atsikūrus LŠS, jos nariai aktyviai dalyvavo ginant atkurtą Lietuvos Respublikos nepriklausomybę 1991 metais. Šiuo metu LŠS reikšmingai prisideda užtikrinant šalies nacionalinį saugumą, teikdama pagalbą valstybės ir savivaldos institucijoms užtikrinant gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų vykdymą krizių ir ekstremalių situacijų, o prireikus, mobilizacijos ir karo metu.

6. Šaulio tarnyba yra vienas iš būdų Lietuvos Respublikos piliečiams pasirengti vykdyti savo konstitucinę teisę ir pareigą ginti Tėvynę, įtvirtintą Lietuvos Respublikos Konstitucijos 139 straipsnio pirmojoje dalyje, ir taikos metu pasirengti neginkluotam pilietiniam pasipriešinimui.

7. Šiuolaikinėje Lietuvoje LŠS tenka išskirtinis vaidmuo rengiant Lietuvos Respublikos piliečius neginkluotam pilietiniam pasipriešinimui ir stiprinant visuomenės atsparumą bei valią priešintis. Lietuvos Respublikos Lietuvos šaulių sąjungos įstatymu LŠS numatyta dalyvauti ir ginkluotoje gynyboje, ir neginkluotame pilietiniame pasipriešime, todėl įvairialypis LŠS įsitraukimas į valstybės gynybą, šaulių – LŠS kovinių būrių (toliau – koviniai būriai), komendantinių LŠS ginkluoto pasipriešinimo vienetų (toliau – komendantiniai LŠS vienetai) ir neginkluoto pasipriešinimo šaulių pajėgumo stiprinimas yra esminė sąlyga, užtikrinanti LŠS vaidmenį įgyvendinant visuotinės gynybos principą.

8. LŠS prisideda prie savanoriško Lietuvos Respublikos piliečių karinio rengimo ir tarnybos Lietuvos kariuomenėje (toliau – LK) populiarinimo, LK autoriteto ir karo tarnybos prestižo didinimo, stiprina visuomenės ryšius su krašto apsaugos sistemos (toliau – KAS) institucijomis.

9. LŠS daug dėmesio skiria jaunųjų šaulių ugdymui, plėsdama jaunųjų šaulių būrelių veiklą, moksleivių atostogų metu organizuodama stovyklas jauniems šauliams ir nepriklausantiems LŠS moksleiviams. Nuo 2022 m. kartu su Krašto apsaugos bei Švietimo, mokslo ir sporto ministerijomis įgyvendindama bendrą projektą LŠS organizuoja Pilietiškumo ir gynybos įgūdžių kursą (toliau – PGĮK). Siekiama 2024–2025 mokslo metais jį įtraukti į bendrojo ugdymo programą ir užtikrinti šio kurso privalomumą visiems bendrojo ugdymo mokyklų 9 klasių moksleiviams, taip prisidedant ne tik prie jaunųjų šaulių, bet ir kitų Lietuvos Respublikos moksleivių pilietiškumo ir patriotizmo ugdymo bei pasirengimo ekstremalioms situacijoms ir krizėms.

10. 2022 m. prasidėjus Rusijos Federacijos plataus masto agresijai prieš Ukrainą, LŠS tapo viena iš pagrindinių organizacijų Lietuvoje plėtojant bepiločių orlaivių pajėgumus. Identifikuotos Rusijos karo Ukrainoje pamokos buvo viena iš esminių sąlygų LŠS pradėti plėtoti kibernetinės gynybos, informacinės paramos, medicinos ir kitus specializuotus vienetus, siekiant remti KAS ir kitas valstybės bei savivaldos institucijas ir įstaigas.

III SKYRIUS PRAĖJUSIO LAIKOTARPIO VERTINIMAS

11. 2021 m. vykusio LŠS suvažiavimo metu buvo patvirtinta LŠS veiklos strategija (Strateginis veiklos planas 2021–2024 m.). Per minėtą trejų metų laikotarpį įvyko daug reikšmingų kiekybinių ir kokybinių pokyčių LŠS, iš kurių išskiriami šie pagrindiniai:

11.1. Bendras suaugusių ir jaunųjų šaulių skaičiaus padidėjimas. 2023 m. suaugusių šaulių padaugėjo beveik iki 9000 – tai žymiai viršijo planuotą skaičių, o jaunųjų šaulių skaičius pasiektas iš dalies, organizacija vienija daugiau kaip 5500 jaunųjų šaulių ir 700 siekiančiųjų jais tapti.

11.2. Organizacija buvo ir išlieka patikimas partneris teikiant paramą valstybės ir savivaldos institucijoms, ypač krizių ir ekstremaliųjų situacijų metu. LŠS teikė pagalbą COVID-19 krizės metu, nelegalios migracijos antplūdžio metu, padėjo Vyriausybės kanceliarijos Nacionaliniam krizių

valdymo centrui, Lietuvos policijai ir Valstybės sienos apsaugos tarnybai per NATO viršūnių susitikimą.

11.3. Žymiai padidėjus LŠS finansavimui ir LŠS tapus perkančiąja organizacija, susidurta su nemažais iššūkiais vykdant pirkimus, tačiau organizacija tikslingai, laiku ir tinkamai panaudojo jai skirtas lėšas. Per 2023 m. įsigyta ekipuotės komplektų, šalmu, lauko uniformų komplektų, bepiločių orlaivių, didelės talpos kuprinių, radijo stočių, naujų transporto ir kitų priemonių.

11.4. Sistemingai vyko suaugusių šaulių karinis rengimas. Daugiausiai dėmesio skirta ne tik kovinių būrių, bet ir komendantinių LŠS vienetų formavimui ir mokymui. Didelės įtakos šaulių karinio rengimo kokybei turėjo išaugęs LK pasitikėjimas LŠS, šauliai vis dažniau kviečiami į bendras pratybas, kuriose šauliams skiriama vis daugiau savarankiškų užduočių.

11.5. Pradėtas sistemingas LŠS karinių ir administracinių pajėgumų vystymas. LŠS rinktinėse pradėti kurti bepiločių orlaivių, inžinerinės ir medicininės paramos, nekinetinių operacijų ir kiti specializuoti vienetai. 2022 m. buvo įkurta LŠS Kibernetinio saugumo Lizdeikos kuopa, aktyviai bendradarbiaujanti su valstybės institucijomis, teikianti ekspertinę paramą. Jos nariai dalyvauja tarptautinėse ir nacionalinėse kibernetinio saugumo pratybose.

11.6. 2023 m. buvo įkurtas LŠS Komunikacijos skyrius. Per nepilnus metus užtikrintas nuolatinis, kryptingas ir planingas komunikacijos srautas apie LŠS veiklas Lietuvoje ir užsienyje, pasitelkiant žiniasklaidos priemones, socialinius tinklus, įvairius regioninio ir nacionalinio masto renginius, tęsiama istorinio šaulių žurnalo „Trimitas“ leidyba. 2023 metais visuomenės dėmesio sulaukė renginiai, skirti LŠS įkūrėjo Vlado Putvinskio-Pūtvio 150-osioms gimimo metinėms paminėti, pirmą kartą LŠS surengtas kibernetinio saugumo ir gynybos hakatonas „Ugninis skydas“. 2023 m. daug dėmesio skirta kokybiškai LŠS rinktinių komunikacijai ir šaulių viešosios komunikacijos įgūdžių tobulinimui, standartizuotoms tvarkoms parengti dėl tinkamo reagavimo krizinėse situacijose, bendravimo su žiniasklaida bei informacijos teikimo visuomenei.

11.7. Tęsiama Mokymų ir nekinetinių operacijų centro (toliau – MNOC) plėtra. Inicijuoti įvairaus lygio – skyriaus ir būrio – vadų kursai, individualių įgūdžių atnaujinimo pratybos šauliams LŠS rinktinėse, organizuoti pilietinio pasipriešinimo, kibernetinio saugumo mokymai bei kiti renginiai. 2023 m. dalį Viešojo saugumo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – VRM) patalpų Kaune perdavus LŠS, sudarytos galimybės pradėti vystyti stacionarų MNOC. Bendradarbiaujant su Krašto apsaugos ministerija, pradėta vystyti Žinių ir įgūdžių pilietiniam pasipriešinimui stiprinimo programa, kuria siekiama sustiprinti piliečių žinias ir įgūdžius, reikalingus neginkluotam pilietiniam pasipriešinimui.

11.8. 2022 m. pradėtas vykdyti trijų dienų PGĮK bendrojo ugdymo mokyklų 9 klasių moksleiviams. Kursas skirtas gerinti mokinių žinias apie nacionalinį saugumą, piliečių vaidmenį valstybės gynyboje, suteikiant jiems praktinių įgūdžių, tokių kaip išgyvenimo įgūdžių ekstremaliose

situacijose, pirmosios medicinos pagalbos suteikimo. 2023 m. kursas buvo prarastas daugiau nei 9000 Lietuvos Respublikos moksleivių.

11.9. Vyko jaunųjų šaulių pilietinis ir patriotinis rengimas, buvo organizuojami renginiai ir stovyklos jauniems šauliams. Jaunieji šauliai aktyviai dalyvavo bendruose LŠS renginiuose, valstybinių švenčių minėjimuose. Sėkmingai vykdytas jaunųjų šaulių būrelių vadovų, PGĮK koordinatorių, instruktorių ir kitų su jaunimu dirbančių grupių švietimas. Pasirašytas tarptautinio bendradarbiavimo su giminingomis organizacijomis: Jungtinės Karalystės kadetais, Latvijos „Jaunsardze“, Estijos „Kodututred“ ir „Noored Kotkad“, Lenkijos sukarintas mokyklas vienijančių Karo prievolės centru „Join the Army“, protokolas 2024 metams, tęstas ir stiprinamas bendradarbiavimas su partneriais Lietuvoje – Gen. Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija, Gen. P. Plechavičiaus licėjumi, Plungės rajono Alsėdžių Stanislovo Narutavičiaus gimnazija, Klaipėdos jūrų kadetų mokykla, atkurti ryšiai su Lietuvos skautija ir Ateitininkų federacija.

11.10. Aktyvinamas tarptautinis bendradarbiavimas su giminingomis užsienio organizacijomis. Pasirašyta bendradarbiavimo sutartis su Vokietijos ginkluotojų pajėgų atsargos karininkų asociacija. Ateityje numatomas plėsti tarptautinių partnerių, organizacijų tinklas.

11.11. Įgyvendinant sudarytas sutartis, vykdyta LK priklausančių objektų, Gen. Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos, AB Giraitės ginkluotės gamyklos, apsauga.

IV SKYRIUS

LŠS VEIKLĄ FORMUOJANTYS VEIKSNIAI

12. Vertinant aplinkos veiksmus bei galimą įtaką strategijos įgyvendinimui yra identifikuojami du pagrindiniai veiksniai, kurie turės lemiamos įtakos LŠS vykdomai veiklai bei LŠS siekiams tobulinti ir plėsti organizacijos pajėgumus: a) geopolitinės ir regioninės grėsmės Lietuvos nacionaliniam saugumui; b) LŠS vidaus veiklos organizaciniai iššūkiai.

12.1. *Geopolitinės ir regioninės grėsmės Lietuvos nacionaliniam saugumui:*

12.1.1. Rusijos Federacijos (toliau – Rusija) tebesitęsianti plataus masto karinė agresija prieš Ukrainą, gilėjanti Baltarusijos Respublikos (toliau – Baltarusija) karinė integracija su Rusija, toliau itin blogina saugumo situaciją Baltijos jūros regione. Nepaisydama Ukrainoje patiriamų nuostolių Rusija tuo pačiu stiprina ginkluotųjų pajėgų potencialą – vykdo struktūrines reformas, skirtas didinti karinius pajėgumus Vakarų strategine kryptimi ir tuo demonstruoja Kremliaus bekompromisę laikyseną ir pasirengimą ilgalaikiam konfliktui su Ukraina ir Vakarais.

12.1.2. Baltarusijos politinio režimo 2021 m. pradėta hibridinė ataka prieš Lietuvą ir kitas kaimynines šalis nukreipiant nelegalios migracijos srautą buvo atremta, tačiau neteisėtos migracijos grėsmė nacionaliniam saugumui neišnyko ir toliau gali būti panaudota kaip spaudimo priemonė.

12.1.3. Didžiausią grėsmę Lietuvos informacinėms sistemoms kelia trečiųjų šalių vykdomas kibernetinis šnipinėjimas bei informacinėse sistemose kaupiamos ar jose laikomos informacijos,

susijusios su Lietuvos užsienio ir vidaus politika, rinkimas. Labai tikėtina, kad Rusijos ir Kinijos kibernetiniai pajėgumai išliks grėsme Lietuvos institucijų ir ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros informacinių tinklų ir sistemų saugumui net ir tebesitęsiančio Ukrainos karo kontekste, taip pat informacinių sistemų užkrėtimas kenkėjiškomis programomis, sistemų veiklos trikdytas DDoS atakomis, siekiant sutrikdyti sistemų bei paslaugų funkcionavimą.

12.1.4. Rusija ir Baltarusija vykdo informacines atakas, nukreiptas prieš Lietuvos valstybės institucijas ir šalies tarptautinius įsipareigojimus, vykdomi bandymai diskredituoti Lietuvos istoriją. Rusija aktyviai skleidžia propagandą bei dezinformaciją, siekdama daryti įtaką Lietuvos gyventojų pasitikėjimui valstybės institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis, taip bandydama mažinti Lietuvos gyventojų valią ir pasiryžimą ginti šalies nepriklausomybę bei rengtis pasipriešinti bet kokiai agresijai.

12.1.5. Tęsiantis karui Ukrainoje Rusija toliau taikys hibridinio karo metodus siekdama skleisti baimės ir nesaugumo jausmą, skaldyti Aljanso narių vienybę ir pastangas remti Ukrainą. Rusija vykdo šnipinėjimą prieš kritinės infrastruktūros taikinius, rengia galimo sabotažo planus NATO šalių teritorijose.

12.2. LŠS vidaus veiklos organizaciniai iššūkiai:

12.2.1. Sparti LŠS plėtra. Lietuvos Respublikos piliečių reakcijos dėl Rusijos invazijos į Ukrainą pasekmė – 2021–2022 m. itin padidėjęs LŠS narių skaičius 2023 m. stabilizavosi, tačiau naujų narių skaičius nuosekliai tebeauga. Suaugusių šaulių skaičiui padidėjus 78 proc. (2020-12-31 duomenimis – 5021 šaulys, 2023-12-31 – 8929 šauliai), o etatinių darbuotojų skaičiui valdymo ir vadovavimo struktūroje proporcingai nepadidėjus, organizacija patiria iššūkių administruojant LŠS, organizuojant šaulių karinį rengimą ir mokymą, kas gali ateityje neigiamai paveikti šaulių ryžtą, aktyvumą ir pasirengimą gerinti LŠS veiklos kokybę, skleisti šauliškumą bei pilietiškumą Lietuvos visuomenėje.

12.2.2. Karinio rengimo vykdymas. Ne visi LŠS padaliniai (ypač mažesnėse pagal narių skaičių šaulių rinktinėse) geba organizuoti karinį rengimą savo vienetų pajėgumais. Ir dėl esamos kompetencijos trūkumo, ir dėl mažo šaulių skaičiaus vienetuose, šaulių rinktinių vadovybės yra priverstos organizuoti bendras rinktinės karinio rengimo pratybas, kviesdamos į jas atvykti šaulius iš skirtingų rinktinės vienetų, kas dažnai nėra efektyvu ir reikalauja papildomų finansinių bei laiko resursų.

12.2.3. Infrastruktūros poreikis:

12.2.3.1. Daugėjant LŠS narių ir intensyvėjant šaulių kariniam rengimui, didėja infrastruktūros, ypač šaudyklų ir poligonų, poreikis. LK žymiai padaugėjęs karinio rengimo užsiėmimų bei bendrų LK ir NATO partnerių pratybų, padidėjo LK poligonų ir šaudyklų užimtumas, o tai sumažina LŠS galimybes naudotis LK poligonais ir šaudyklomis.

12.2.3.2. Dalis LŠS valdomo nekilnojamojo turto yra nepritaikyta LŠS poreikiams ir reikalauja skubios modernizacijos. LŠS naudojamas nekilnojamasis turtas dažnai yra nepritaikytas organizacijos veikloms vykdyti, nereprezentatyvus ir silpnina LŠS įvaizdį bei patrauklumą naujų narių pritraukimui į organizaciją. Didžioji dalis LŠS padalinių yra įsikūrę vietos savivaldos ir kitų institucijų panaudos sutarčių pagrindu perduotose ar nuomojamosiose patalpose, kurios dažnai reikalauja papildomų investicijų.

12.2.4. Aprūpinimas. Turimas LŠS ginklų, šaudmenų ir uniformų skaičius neleidžia tinkamai aprūpinti visų LŠS kovinių ir komendantinių LŠS vienetų šaulių. Tai turi tiesioginės neigiamos įtakos šaulių kariniam rengimui ir šaulių motyvacijai. Taip pat LŠS patiria iššūkių dėl ginkluotės ir amunicijos saugojimo.

12.2.5. Komunikaciniai pajėgumai. LŠS vystosi ir modernėja, vykdo aktyvią komunikaciją, tačiau Lietuvos visuomenė dėl per ilgą laiką susiformavusių stereotipų gana ribotai pažįsta LŠS ir dažnai identifikuoja organizaciją tik kaip karinę struktūrą, LK vienetą. Tai sumažina LŠS galimybes pritraukti į organizaciją naujų narių, o valstybės piliečiai praranda galimybę realizuoti save LŠS aktyviai veikdami karybos, sporto, patriotinio ugdymo ir kultūros srityse. Riboti žmogiškieji komunikaciniai resursai tampa iššūkiu stiprinant LŠS įvaizdį ir siekiant pelnyti didesnę visuomenės pasitikėjimą, taip pat menkina galimybes šviesti visuomenę ir stiprinti jos valią priešintis.

V SKYRIUS

LIETUVOS ŠAULIŲ SAJUNGOS VERTYBĖS IR STRATEGINIŲ VEIKLOS KRYPTIŲ ĮGYVENDINIMO PRINCIPAI

13. Šiandieninės LŠS vertybės atsispindi dar 1927 m. birželio 27 d. minint LŠS steigimo dieną, suformuluotuose įsakuose šauliui, kurie rado deramą vietą 2006 m. LŠS suvažiavimo patvirtintame Lietuvos šaulių sąjungos etikos kodekse. Tai ypač aktualu šiandien keičiantis geopolitinei situacijai regione:

- gink Lietuvos nepriklausomybę ir lietuvišką žemę;
- švieskis ir šviesk;
- stiprink valią ir kūną;
- būk drausmingas ir mandagus;
- gerbk ginklą;
- būk tiesus ir teisingas;
- tesėk žodį;
- būk budrus;
- saugok valstybės turtą;
- brangink šaulio vardą ir Lietuvos garbę.

14. LŠS strateginės veiklos kryptys ir uždaviniai joms įgyvendinti priklauso nuo šių esminių valstybės nacionalinio saugumo užtikrinimo bei LŠS pamatinių veiklos organizavimo principų:

14.1. Lietuvos gynyba yra Lietuvos Respublikos piliečių teisė ir pareiga. Valstybės gynybos visuotinumas įgalina kiekvieną pilietį ir visą tautą priešintis agresoriui, okupantui ar bet kam, kuris prievarta kėsina į Lietuvos Respublikos nepriklausomybę, teritorijos vientisumą ir konstitucinę santvarką. Šalies gynyba vykdoma organizuojant ginkluotą gynybą ir neginkluotą pilietinį pasipriešinimą, tam panaudojant visus valstybės išteklius bei resursus.

14.2. Šauliškumas. LŠS šauliškumo principas paremtas trimis pagrindiniais veiksniais: pilietiškumu, patriotiškumu ir savanoryste. LŠS nariu gali būti bet kuris Lietuvos Respublikos pilietis nepriklausomai nuo lyties, tautybės, rasės, negalios, socialinės padėties, religijos ar įsitikinimų, jei tik jie neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai. Kiekvienas šaulys, būdamas aktyvus visuomenės narys, savanoriškai rodo iniciatyvą, prisiima daugiau įsipareigojimų nei tai įpareigoja įstatymai, kritiškai vertina informaciją ir sąmoningai pasirenka sprendimus, nebijo kritikos ir atvirai reikšti nuomonę bei suvokia tolerancijos kitam asmeniui svarbą.

14.3. Masiškumas. LŠS skaitlingumas yra vienas iš agresoriaus atgrasymo ir Lietuvos nacionalinio saugumo bei gynybos elementų bei faktorių. Be to LŠS masiškumas sudaro prielaidą prireikus teikti pagalbą Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldos institucijoms, KAS institucijoms bei VRM valdymo srities statutinėms įstaigoms.

14.4. Lankstumas atlikti šaulišką tarnybą. LŠS išsiskiria lankstumu ir universalumu atlikti šauliškas pareigas bei tarnybą. Šauliai, gebantys ir norintys vykdyti ginkluotą šalies gynybą, yra motyvuojami pasirinkti tikrąją karo tarnybą LK, taip pat gali įsijungti į kovinius būrius ir komendantinius LŠS vienetus. Šauliai, kurie dėl religinių ar asmeninių įsitikinimų, sveikatos apribojimų bei kitų priežasčių nesirenka ginkluotos šauliškos tarnybos, pareigas gali atlikti įsijungdami į neginkluoto pasipriešinimo šaulių ir specialistų vienetus, vykdydami medicininės, inžinerinės, informacinių technologijų bei informacinės paramos, edukacinės, kultūrinės, socialinės, logistinės, labdarinės ir kitas šauliškas veiklas.

14.5. Patikimumas. LŠS yra valstybės remiama asociacija, todėl suvokia pareigą bei prievolę visomis išgalėmis prisidėti prie šalies gerovės ir nacionalinio saugumo stiprinimo bei būti lygiaverte partnere valstybės ir savivaldos institucijoms užtikrinant pagalbą ir paramą, ypač ekstremaliųjų situacijų, krizių, nepaprastosios padėties, mobilizacijos ar karo metu.

VI SKYRIUS LIETUVOS ŠAULIŲ SAJUNGOS VIZIJA

15. Patriotiška, savanoriška, sukarinta organizacija, vienijanti ne mažiau kaip 50 tūkst. Lietuvos Respublikos piliečių, veikianti kaip Lietuvos kariuomenės, o karo metu ginkluotųjų pajėgų ir visuomenės pilietinio pasipriešinimo agresijai jungiamoji grandis, taikos metu vykdanči edukacinę

veiklą visuomenės pilietiškumui ugdyti ir gynybos įgūdžiams formuoti, svarbi užtikrinant nacionalinį saugumą, integruota į valstybės gynybą, krizių valdymo ir civilinės saugos sistemą.

VII SKYRIUS LIETUVOS ŠAULIŲ SAJUNGOS MISIJA

16. Telkti ir įgalinti skirtingų pažiūrų, religinių įsitikinimų ir įvairaus amžiaus grupių Lietuvos Respublikos piliečius aktyviai ir efektyviai prisidėti prie atsparios priešiškai įtakai visuomenės kūrimo, valstybės gynybinės galios didinimo, viešojo saugumo stiprinimo, pilietiškumo bei patriotiškumo ugdymo ir gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų vykdymo įgyvendinant visuotinės gynybos principą.

VIII SKYRIUS STRATEGINIŲ VEIKLOS KRYPTIŲ PLANAVIMO PRIELAIDOS

17. Susidomėjimas LŠS bei naryste organizacijoje, itin išaugęs 2022 m., nemažės. LŠS ir toliau vaidins svarbų vaidmenį užtikrinant ir stiprinant Lietuvos Respublikos piliečių, ypač jaunimo, pasiryžimą savanoriškai prisidėti prie valstybės gynybos ir nacionalinio saugumo.

18. Esant valstybės ginkluotam užpuolimui tam tikros šalies teritorijos dalys gali būti laikinai okupuotos, todėl pasirengimas vykdyti pilietinį pasipriešinimą (rezistenciją) yra būtinas.

19. LŠS išliks pagrindinė remiančioji organizacija, taikos metu rengianti visuomenę ginkluotam ir neginkluotam pilietiniam pasipriešinimui.

20. Organizacija bus aprūpinta jos veiklai vykdyti reikalingais ištekliais, užtikrintas tvarus finansavimo didėjimas atsižvelgiant į skiriamas ir numatomas užduotis.

21. Bus užtikrintas organizacijos vadovaujančios grandies administracinių gebėjimų stiprinimas.

22. Nuosekliai ir proporcingai didės LŠS nuolatinės tarnybos šaulių etatų, finansuojamų iš valstybės biudžeto, skaičius.

23. LŠS šaulių kategorijos nesikeis: kaip ir dabar, jas sudarys koviniai būriai, komendantiniai LŠS vienetai, neginkluoto pasipriešinimo ir jaunieji šauliai.

24. Bus vykdoma nepertraukiama LŠS plėtra išėivijoje.

25. Valstybės ir savivaldos institucijos identifikuos užduotis ir poreikius neginkluoto pasipriešinimo šauliams.

26. Bus siekiama reglamentuoti neginkluoto pasipriešinimo šaulių statusą ir jų organizacinę struktūrą (karo) metu.

27. Šaulių kaita bus ne didesnė nei 10 proc. per metus.

28. LŠS taps pagrindine organizacija, ugdančia patriotišką bei pilietišką, atsparų priešiškaai įtakai jaunimą ir vykdančia tokio pobūdžio mokymus.

IX SKYRIUS

LIETUVOS ŠAULIŲ SAJUNGOS STRATEGINĖS VEIKLOS KRYPTYS

29. Yra išskiriamos trys pagrindinės LŠS strateginės veiklos kryptys:

29.1. Organizacijos stiprinimo ir plėtros kryptis.

29.2. Prisidėjimo prie valstybės gynybos ir krizių valdymo bei civilinės saugos stiprinimo kryptis.

29.3. Visuomenės atsparumo ir valios priešintis stiprinimo kryptis.

X SKYRIUS

ORGANIZACIJOS STIPRINIMO IR PLĖTROS KRYPTIS

30. **Strateginė veiklos kryptis – organizacijos stiprinimas ir plėtra** bus pasiekta pritraukiant naujus LŠS narius, didinant jų skaičių, siekiant tvaraus LŠS aprūpinimo administraciniais, logistiniais ir žmogiškaisiais ištekliais, keliant organizacijos narių kompetenciją ir steigiant naujus struktūrinius vienetus ir Lietuvoje, ir kitose pasaulio šalyse. Krypties įgyvendinimo uždaviniai:

30.1. Parengti ilgalaikę LŠS komunikacijos strategiją, numatant tikslines auditorijas, komunikacijos kryptis ir vientisos bei sistemingos komunikacijos užtikrinimą.

30.2. Planuoti ir įgyvendinti strateginės komunikacijos kampanijas, skirtas gerinti LŠS vidinę komunikaciją, didinti LŠS populiarumą visuomenėje bei pritraukiant naujų narių į organizaciją.

30.3. Užtikrinti šaulio tarnybos ir darbo ar studijų suderinamumą plėtojant ryšius su šaulių darbdaviais, siekiant sudaryti palankias sąlygas suderinti šaulio tarnybą ir darbo veiklą.

30.4. Pertvarkyti esamą LŠS struktūrą užtikrinant, kad rinktinės vadas tiesiogiai vadovautų ne daugiau kaip dešimčiai kuopos dydžio struktūrinių vienetų, pertvarkant skaitlingiausias rinktines.

30.5. Steigti LŠS kuopos vado etatines pareigybes, ypač regioninėse kuopose, kur galimybės į LŠS padalinius pritraukti į atsargą išėjusius atsargos karius yra ribotos.

30.6. Sukurti vieningą LŠS personalo skatinimo sistemą, kuri leistų išlaikyti esančius nuolatinės šaulio tarnybos šaulius (darbo sutartininkus) ir pritraukti į organizaciją naujų aukštos kvalifikacijos specialistų.

30.7. Formuoti naujus suaugusių šaulių vienetus, siekiant iki 2035 m. turėti:

30.7.1. 2000 šaulių, tarnybą atliekančių koviniuose būriuose;

30.7.2. 10 000 šaulių, tarnybą atliekančių komendantiniuose LŠS vienetuose;

30.7.3. 18 000 neginkluoto pasipriešinimo šaulių;

30.7.4. specializuotus kovinės, logistinės ir informacinės paramos vienetus, gebančius remti valstybės ir savivaldos institucijas, LK ir ginkluotąsias pajėgas krizių ir valstybės gynybos metu.

30.8. Įsteigti LŠS padalinius visų savivaldybių teritorijose.

30.9. Plėsti ir intensyvuoti bendradarbiavimą su LŠS išeivijoje:

30.9.1. kuriant naujus LŠS padalinius kitose pasaulio šalyse;

30.9.2. kviečiant išėivijoje gyvenančius šaulius ir jų šeimos narius atvykti į Lietuvą, dalyvauti LŠS organizuojamose renginiuose, karinio rengimo pratybose;

30.9.3. teikiant paramą LŠS išėivijos padaliniams dislokacijos vietose, skiriant reikiamus instruktorius ir materialines priemones užsiėimams surengti;

30.9.4. įsteigiant LŠS išėivijoje rinktinę.

30.10. Aktyvinti tarptautinį bendradarbiavimą pasirašant sutartis, memorandumus, susitarimus su artimomis užsienio ir Lietuvos organizacijomis.

30.11. Parengti suderintus su LK standartizuotos siektinos tabelinės ginkluotės, įrangos ir ekipuotės aprašus kovinių būrių ir komendantinių LŠS vienetų šauliams atsižvelgiant į numatytą užduočių įgyvendinimą krizių ir valstybės gynybos metu.

30.12. Organizuoti ir spartinti modernios šaulių ginkluotės, įrangos ir ekipuotės įsigijimą, įgyvendinant „Modernaus šaulio“ projektą, siekiant aprūpinti visus kovinių būrių ir komendantinių LŠS vienetų šaulius reikalinga ginkluote, įranga ir ekipuote.

30.13. Formuoti materialinę bazę LŠS taikos meto veikloms užtikrinti.

30.14. Organizuoti palaipsnį administracinio transporto atnaujinimą ir taktinės paskirties transporto priemonių įsigijimą.

30.15. Aprūpinti radijo ryšio priemonėmis LŠS štabą ir LŠS padalinius siekiant užtikrinti sąveiką organizacijos viduje ir su kitomis institucijomis bei organizacijomis, vykdant užduotis taikos, krizės ir valstybės gynybos metu.

30.16. Organizuoti palaipsnį LŠS štabo ir LŠS padalinių aprūpinimą palydovinio interneto ryšio įranga, taip užtikrinant nenutrūkstamą prieigą prie informacinių resursų ir informacijos mainus tarp aukštesniosios vadovybės, LŠS štabo bei LŠS padalinių krizės ir valstybės gynybos metu.

30.17. Vystyti LŠS bepiločių orlaivių pajėgumą:

30.17.1. rengiant bepiločių orlaivių pilotus ir konstruktorius;

30.17.2. inicijuojant bepiločių orlaivių (FPV tipo, *angliškai: First-Person View*) konstravimą;

30.17.3. vystant duomenų valdymo sistemas dirbtinio intelekto srityje užmezgus bendradarbiavimo ryšius su Lietuvos ir užsienio mokslo institucijomis, valstybės institucijomis ir verslo įmonėmis.

30.18. Parengti ilgalaikį LŠS nekilnojamojo turto atnaujinimo ir disponavimo planą užtikrinant LŠS infrastruktūros plėtrą ir turimos infrastruktūros priežiūrą bei modernizaciją.

30.19. Inicijuoti LŠS šaudyklų steigimą siekiant, kad kiekviena šaulių rinktinė turėtų bent po vieną modernią šaudyklą, skirtą naudoti automatinius ginklus ne mažesniu kaip 500 m atstumu.

30.20. Spręsti LŠS ginkluotės ir amunicijos saugojimo klausimus parengiant ilgalaikį ginkluotės ir materialinių vertybių sandėliavimo planą, įsigyjant LŠS reikiamą infrastruktūrą su

sandėliavimo galimybėmis ir sudarant galimybes ginkluotę ir amuniciją decentralizuoti ir ją saugoti KAS padaliniuose ir VRM valdymo srities statutinėse įstaigose.

30.21. Užtikrinti, kad kiekvienas LŠS padalinys turėtų jam priskirtas reprezentatyvias patalpas, kurios būtų tinkamos karinio rengimo teorinių ir praktinių užsiėmimų organizavimui, administracinei veiklai vykdyti.

30.22. Įsteigti stacionarų MNOC Kauno mieste su struktūriniais MNOC padaliniais Lietuvos Respublikos rytinėje, vakarinėje ir šiaurinėje dalyse, gebantį nepertraukiamai organizuoti karinio rengimo pratybas, mokymus ir užsiėmimus, prioritetą teikiant visų lygių vadų ir specialistų parengimui.

30.23. Modernizuoti LŠS personalo ir narių apskaitos administravimo programą, kuri pagerintų kandidatuojančių į LŠS narius paraiškų, narių anketų bei personalo duomenų tvarkymą, leistų koordinuoti ir kontroliuoti šaulių karinio rengimo užsiėmimų apskaitą ir informacijos tarp LŠS padalinių pasidalijimą.

XI SKYRIUS

PRISIDĖJIMO PRIE VALSTYBĖS GYNYBOS IR KRIZIŲ VALDYMO IR CIVILINĖS SAUGOS STIPRINIMO KRYPTIS

31. Strateginė veiklos kryptis – organizacijos prisidėjimas prie valstybės gynybos, krizių valdymo ir civilinės saugos stiprinimo bus pasiekta rengiant narius ginkluotam ir neginkluotam pilietiniam pasipriešinimui ir integruojant organizaciją į nacionalinę saugumo sistemą. Krypties įgyvendinimo uždaviniai:

31.1. Parengti planus, numatančius LŠS narių ir struktūrinių vienetų veiksmus remiant valstybės ir savivaldos institucijas, LK ir ginkluotąsias pajėgas krizių, mobilizacijos ir karo metu.

31.2. parengti planą, kuris numatytų LŠS narių ir struktūrinių vienetų veiksmus vykdant neginkluotą pilietinį pasipriešinimą valstybės gynybos metu.

31.3. Vykdyti kovinių šaulių būrių ir komendantinių LŠS vienetų rengimą atitinkamai pagal karinio vieneto, kuriam priskirtas kovinis šaulių būrys, vado patvirtintą karinio rengimo planą ir LŠS vado patvirtintą karinio rengimo planą, siekiant, kad jų rengimas atitiktų LK reikalavimus ir valstybės gynybos poreikius, o karo padėties metu leistų koviniams būriams ir komendantiniams LŠS vienetams sklandžiai integruotis į ginkluotąsias pajėgas ir veikti pagal bendrą jų vadovavimo ir valdymo sistemą.

31.4. Įtraukti į LŠS organizuojamą rengimą asmenis ir jų organizacijas, karo padėties metu galinčius sudaryti kovinius asmenų ir jų organizacijų ginkluoto pasipriešinimo vienetus bei partizanų vienetus.

31.5. Siųsti šaulius į valstybės institucijų, tarp jų LK vienetų, institucijų prie VRM, mokymo įstaigose organizuojamus kursus ir kitus renginius taip keliant šaulių kompetencijas ir gebėjimus.

31.6. Rengtis pilietinio pasipriešinimo (rezistencijos) veiksams prieš laikinai okupuotose teritorijose suteikiant teorinių ir praktinių žinių bei įgūdžių ir LŠS nariams, ir vietos bendruomenių lyderiams, kitiems piliečiams, kurie rezistencijos metu galėtų vykdyti koordinuotą pilietinį pasipriešinimą.

31.7. Dalyvauti LK, valstybės ir savivaldos institucijų bei nevyriausybių organizacijų (toliau – NVO) organizuojamose pratybose siekiant geriau pasirengti krizinėms situacijomis ir veiksams valstybės gynybos metu.

31.8. Inicijuoti LŠS ir šaulių rinktinių lygmens pratybas, siekiant plėsti organizuojamų pratybų geografiją ir apimtis – į pratybas kviečiant dalyvauti valstybės ir savivaldos institucijas, NVO, potencialius pilietinio pasipriešinimo dalyvius.

31.9. Stiprinti LŠS parengtį padėti krizių valdymo ir civilinės saugos sistemos subjektams teikiant humanitarinę pagalbą, vykdant paieškos ir gelbėjimo, evakavimo ir kitus neatidėliotinus darbus.

31.10. Stiprinti glaudesnę LŠS ir viešojo saugumo institucijų bendradarbiavimą užtikrinant viešąjį saugumą, atremiant hibridines grėsmes, užtikrinant šalies nacionaliniam saugumui svarbių objektų apsaugą.

31.11. Plėsti LŠS vykdomų mokymų programas, į jas integruojant civilinės saugos ir atsparumo hibridinėms grėsmėms temas (jei reikia, pasitelkiant ir konsultuojantis su krizių valdymo ir civilinės saugos sistemos institucijomis, priimant jų teikiamą metodinę pagalbą ar integruojant jų parengtas mokymo programas).

31.12. Būti pasirengus esant poreikiui deleguoti į kuriamas karo komendantūras LŠS narius ir struktūrinius vienetus.

31.13. Kaupti kovinių būrių ir komendantinių LŠS vienetų atsargas veiksams valstybės gynybos metu pagal Valstybės ginkluotos gynybos operaciniame plane nustatytus aprūpinimo reikalavimus LŠS.

XII SKYRIUS

VISUOMENĖS ATSPARUMO IR VALIOS PRIEŠINTIS STIPRINIMO KRYPTIS

32. **Strateginė veiklos kryptis – visuomenės atsparumo ir valios priešintis stiprinimo kryptis** bus pasiekta stiprinant visuomenės gebėjimus atpažinti priešišką veiklą, skatinant patriotiškumą, ugdant pilietišką jaunimą ir stiprinant visuomenės pasiryžimą prisidėti prie valstybės gynybos. Krypties įgyvendinimo uždaviniai:

32.1. Didinti tarp šaulių informacinių grėsmių atpažįstamumą, skatinti gebėjimą kritiškai vertinti informaciją, ugdyti raštingumą informacijos ir žiniasklaidos analizės srityje.

32.2. Bendradarbiauti su valstybės ir savivaldos institucijomis, akademinė bendruomene ir NVO organizuojant užsiėmimus ir paskaitas šauliams ir taip stiprinant gebėjimus kovai su dezinformacija.

32.3. Organizuoti ir nuolat vesti LŠS nariams išeivijoje ir kitiems užsienyje gyvenantiems Lietuvos piliečiams hibridinių grėsmių atpažinimo bei atsparumo joms didinimo, atsparumo dezinformacijai bei propagandai, visuomenės paramos bei palaikymo mokymus.

32.4. Planuoti ir įgyvendinti strateginės komunikacijos kampanijas, skirtas dezinformacijos ir propagandos, kuria siekiama paveikti piliečių, tarp jų ir šaulių, valią gintis, įtakai mažinti.

32.5. Organizuoti specialias švietėjiškas kampanijas ir veiklas, siekiant ugdyti visuomenės žinias ir įgūdžius, kaip pasirengti galimoms krizėms ar ekstremaliosioms situacijoms.

32.6. Organizuoti kursus siekiant ugdyti visuomenės žinias ir įgūdžius, kaip pasirengti pilietiniam pasipriešinimui.

32.7. Organizuoti šaulių švietimą kibernetinių grėsmių klausimais, skatinant saugų ir atsakingą elgesį kibernetinėje erdvėje, atsparumą socialinės inžinerijos atakoms.

32.8. Steigti šaulių rinktinėse naujus jaunųjų šaulių būrelius siekiant, kad LŠS turėtų 20 000 jaunųjų šaulių ir kad kiekvienoje savivaldybėje būtų bent po kelis jaunųjų šaulių būrelius įvairiose švietimo įstaigose.

32.9. Skatinti LK profesinės karo tarnybos karius, karius savanorius ir į atsargą išėjusius karius įsitraukti į jaunųjų šaulių veiklas, užimant jaunųjų šaulių būrelių vadovų ir PGĮK instruktorių pareigas.

32.10. Organizuoti jaunųjų šaulių stovyklas, kuriose be jaunųjų šaulių dalyvautų LŠS išeivijoje gyvenančių šaulių vaikai ir LŠS nepriklausantys Lietuvos Respublikos moksleiviai.

32.11. Sukurti vieningą PGĮK instruktorių rengimo programą, kuri užtikrintų standartizuotą kurso vedimą visose Lietuvos Respublikos mokyklose ir tęsti jaunųjų šaulių būrelių vadovų nuoseklų ir specializuotą rengimą.

32.12. Tęsti trijų dienų PGĮK organizavimą visiems Lietuvos Respublikos 9 klasių moksleiviams.

32.13. Inicijuoti vertinimą dėl PGĮK organizavimo poreikio kitų klasių moksleiviams.

32.14. Tęsti valstybinių švenčių, istorinių datų, LŠS ir Lietuvai nusipelnusių asmenybių jubiliejų minėjimų tradicijas, inicijuoti ir organizuoti projektus, didinančius visuomenės pilietiškumą ir patriotiškumą, skatinant didesnę piliečių įsitraukimą į LŠS ir kitų NVO veiklas.

XIII SKYRIUS

LŠS VEIKLOS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMAS IR ATSISKAITYMAS UŽ TAI

33. LŠS veiklos strategija įgyvendinama per LŠS veiklos planus, į kuriuos įtraukiamos strateginių veiklos krypčių įgyvendinimo priemonės. LŠS štabas užtikrina, kad LŠS veiklos strategijos nuostatos būtų vykdomos ir įtrauktos į LŠS veiklos planavimo dokumentus.

34. LŠS veiklos strategija yra nustatyta iki 2035 m., tačiau turi būti atnaujinama po 5 metų arba pasikeitus saugumo aplinkai, anksčiau.

35. LŠS vadas informaciją apie LŠS veiklos strategijos įgyvendinimą teikia LŠS suvažiavimui, krašto apsaugos ministrui, Lietuvos Respublikos Vyriausybei bei Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui.

PRITARTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2024 m. kovo 13 d. pasitarimo sprendimu
(protokolo Nr. 10, 2 klausimas)

LIETUVOS RESPUBLIKOS NACIONALINIS SKAITMENINIO
DEŠIMTMEČIO PLANAS

Turinys

Santrauka	3
1 SKIRSNIS. SKAITMENINĖS TRANSFORMACIJOS ESAMOS PADĖTIES ANALIZĖ ŠALIES KONTEKSTE	5
1.1. 1 dimensija. Skaitmeniniai įgūdžiai ir IRT specialistai	5
1.2. 2 dimensija. Saugi atspari naši ir tvari skaitmeninė infrastruktūra	10
1.3. 3 dimensija. Įmonių skaitmeninė transformacija	14
1.4. 4 dimensija. Viešųjų paslaugų skaitmenizacija.....	18
2 SKIRSNIS. NACIONALINĖS TRAJEKTORIJOS IR SIEKTINOS VERTĖS, PADEDANČIOS SIEKTI ES SKAITMENINIŲ TIKSLŲ	23
2.1. 1 dimensija. Skaitmeniniai įgūdžiai ir IRT specialistai	23
2.2. 2 dimensija. Saugi atspari naši ir tvari skaitmeninė infrastruktūra	24
2.3. 3 dimensija. Įmonių skaitmeninė transformacija	25
2.4. 4 dimensija. Viešųjų paslaugų skaitmenizacija.....	27
3 SKIRSNIS. POLITIKA, PRIEMONĖS IR VEIKSMAI, PADEDANTYS SIEKTI SKAITMENINIŲ TIKSLŲ	29
3.1 Bendra priemonių apžvalga pagal skaitmeninį tikslą	29
3.1.1. 1 dimensija. Skaitmeniniai įgūdžiai ir IRT specialistai.....	29
3.1.2. 2 dimensija. Saugi atspari naši ir tvari skaitmeninė infrastruktūra	33
3.1.3. 3 dimensija. Įmonių skaitmeninė transformacija	34
3.1.4. 4 dimensija. Viešųjų paslaugų skaitmenizacija	35
3.2. Priemonių aprašymas	38
3.2.1.1 dimensija. Skaitmeniniai įgūdžiai ir IRT specialistai	38
3.2.2 2 dimensija. Saugi atspari naši ir tvari skaitmeninė infrastruktūra.....	59
3.2.3. 3 dimensija. Įmonių skaitmeninė transformacija	61
3.2.4. 4 dimensija. Viešųjų paslaugų skaitmenizacija.....	72
4 SKIRSNIS. PAGRINDINĖ POLITIKA, PRIEMONĖS IR VEIKSMAI, PADEDANTYS SIEKTI BENDRŲ TIKSLŲ	82
5 SKIRSNIS. BENDRADARBIAVIMAS ES LYGMENIU	87
5.1 Daugiašaliai projektai	87
6 SKIRSNIS. SUINTERESUOTŲJŲ SUBJEKTŲ PASTABOS	89
7 SKIRSNIS. BENDRAS POVEIKIS IR IŠVADOS	90

Santrauka

Lietuvos Respublikos nacionalinis skaitmeninio dešimtmečio planas (toliau – Planas) tai Planas, skirtas šalies skaitmeninės transformacijos procesams stebėti ir vertinti. Planas parengtas, atsižvelgiant į 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą (ES)2022/2481¹, kuriuo nustatoma 2030 m. Skaitmeninio dešimtmečio politikos programa (toliau – Skaitmeninio dešimtmečio programa). Plano veiksmai ir priemonės įgyvendina Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planą² bei yra suderinti su Skaitmeninio dešimtmečio programoje nustatytais bendraisiais ir skaitmeniniais tikslais ir prisideda prie jų įgyvendinimo. Plano struktūra ir turinys parengti vadovaujantis Europos Komisijos patvirtintomis Nacionalinių skaitmeninio dešimtmečio strateginių veiksmų planų rengimo gairėmis valstybėms narėms³.

Skaitmeninio dešimtmečio programoje keliami šie skaitmeniniai tikslai ir jų siektini rodikliai⁴:

1. Skaitmeninių įgūdžių turintys gyventojai ir aukštos kvalifikacijos skaitmeninės srities specialistai:

- a. 80 proc. 16–74 m. gyventojų yra įgiję bent pagrindinius skaitmeninius gūdžius;
- b. įdarbinta bent 20 mln. informacinių ir ryšių technologijų (toliau – IRT) specialistų, kurių panašus skaičius moterų ir vyrų.

2. Saugi, naši ir tvari skaitmeninė infrastruktūra:

- a. visi Europos namų ūkiai yra gigabitinio tinklo aprėptyje, o visose apgyvendintose vietovėse veikia 5G ryšys;
- b. Europos Sąjungos (toliau – ES) pažangiųjų ir tvarių puslaidininkių gamybos vertė sudaro bent 20 proc. pasaulinės gamybos vertės;
- c. ES įdiegta bent 10 000 neutralaus poveikio klimatui labai saugių tinklo paribio mazgų, paskirstytų taip, kad, nepriklausomai nuo įmonių buvimo vietos, užtikrinama mažos delsos (kelių milisekundžių) prieiga prie duomenų paslaugų;
- d. iki 2025 m. ES įgyja pirmąjį kompiuterį, kuriame taikoma kvantinio spartinimo technologija, atveriantį ES galimybę iki 2030 m. pirmauti kvantinių pajėgumų srityje.

3. Skaitmeninė įmonių transformacija:

- a. bent 75 proc. ES įmonių naudojami:
  - debesijos kompiuterijos paslaugomis;
  - didžiaisiais duomenimis;
  - dirbtiniu intelektu.
- b. daugiau kaip 90 proc. ES mažųjų ir vidutinių įmonių (toliau – MVI) pasiekia bent bazinį skaitmeninio intensyvumo lygį;
- c. ES didina savo novatoriškų veiklą plečiančių įmonių bazę ir gerina jų galimybes gauti finansavimą, todėl vieneragių skaičius bent padvigubėja;

4. Viešųjų paslaugų skaitmenizacija:

- a. 100 proc. pagrindinių viešųjų paslaugų ES piliečiams ir įmonėms yra prieinamos internetu;
- b. 100 proc. ES piliečių turi prieigą prie medicininių dokumentų (elektroninių sveikatos įrašų (ESI));
- c. 100 proc. ES piliečių turi prieigą prie saugios elektroninės atpažinties (toliau – eID) priemonių.

¹ [Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas \(ES\)2022/2481, kuriuo nustatoma 2030 m. Skaitmeninio dešimtmečio politikos programa](#)

² [Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planas](#)

³ [Europos Komisijos komunikatas „Nacionalinių skaitmeninio dešimtmečio strateginių veiksmų planų rengimo gairės valstybėms narėms“](#)

⁴ Skaitmeninių tikslų ir rodiklių formuluotės yra suprantamos taip kaip yra apibrėžtos Europos Parlamento ir Tarybos sprendime [\(ES\)2022/2481](#) ir įgyvendinamuosiuose teisės aktuose.

Plane yra pateikta apibendrinta esama šalies situacija Europos skaitmeninio dešimtmečio kontekste bei veiksmai ir priemonės, kurie prisidės prie bendrųjų ir skaitmeninių tikslų įgyvendinimo.

Skaitmeninės transformacijos kontekste Lietuva yra stipri ES vidutiniokė, tačiau Skaitmeninio dešimtmečio programos rodikliai gali tapti geru impulsu imtis ryžtingų priemonių sustiprinti savo pozicijas ten, kur atsiliekame. Aukščiausi šalies pasiekimai, viršijantys ES vidurkį, yra viešųjų paslaugų skaitmenizavimo srityje (vadovaujantis 2023 m. šalies skaitmeninio dešimtmečio ataskaita, pagal viešąsias paslaugas gyventojams Lietuva surinko 84 balus, (ES vidurkis – 77 balai), viešąsias paslaugas verslui – 94 balus (ES vidurkis – 84 balai), prieiga prie e. sveikatos įrašų – 92 balai, (ES vidurkis – 72). Nors Lietuva deda dideles pastangas skaitmeninių kompetencijų didinimo srityje, šis iššūkis vis dar lieka didelis. Nepakankami gyventojų skaitmeniniai įgūdžiai ar IRT kompetencijos neigiamai įtakoja ir kitų dimensijų tikslų pasiekimą.

Valstybės pažangos strategija „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“⁵, Nacionalinio saugumo strategija⁶ ir Nacionalinis pažangos planas⁷ (toliau – NPP), kuris patvirtintas 2021 metais, nustato šalies vystymo kryptis, prioritetus, principus skirtingose valstybės valdymo srityse. Skaitmeninės transformacijos tikslų pasiekimai susiję su Skaitmeninio dešimtmečio programos tikslų, uždavinių pasiekimais, jų pažangai matuoti skirti rodikliai ir suplanuotos pažangos priemonės planuojamos daugelyje politikos sričių – švietimo, socialinės apsaugos, skaitmeninės infrastruktūros, verslo plėtros.

Lietuva iki 2030 metų su įvairiais skaitmenizavimo procesais susijusioms veikloms planuoja skirti ženkliai investicijas. Šalis suplanavo investicijas į įvairias su Skaitmeninio dešimtmečio programos tikslais susijusias pažangos priemones (iš viso 22 pažangos priemones), kurios prisideda prie numatytų tikslų pasiekimo. Bendra planuojamo skirti finansavimo, vertinant visus šaltinius (ekonomikos gaivinimo plano, 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos (ESFIP) ir valstybės biudžeto lėšas), susijusiems su tikslais priemonėmis, suma siekia 1488,84 mln. Eur. Detalesnė informacija pateikta 1 lentelėje.

1 lentelė. Dimensijų pokyčiams suplanuotos investicijos iki 2030 m.

Dimensija	Finansavimas Nacionalinės, mln. EUR	Finansavimas ES lėšos, mln. EUR	Iš viso, mln. EUR
Skaitmeninių įgūdžių turintys gyventojai ir aukštos kvalifikacijos skaitmeninės srities specialistai	94,81	462,55	557,38
Saugi, naši ir tvari skaitmeninė infrastruktūra	5	96,4	101,4
Skaitmeninė įmonių transformacija	6,04	303,47	309,51
Viešųjų paslaugų skaitmenizavimas	76,76	443,80	520,56

⁵ [Valstybės pažangos strategija „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“](#)

⁶ [Nacionalinio saugumo strategija](#)

⁷ [2021–2030 metų nacionalinis pažangos planas](#)

1 SKIRSNIS. SKAITMENINĖS TRANSFORMACIJOS ESAMOS PADĖTIES ANALIZĖ ŠALIES KONTEKSTE

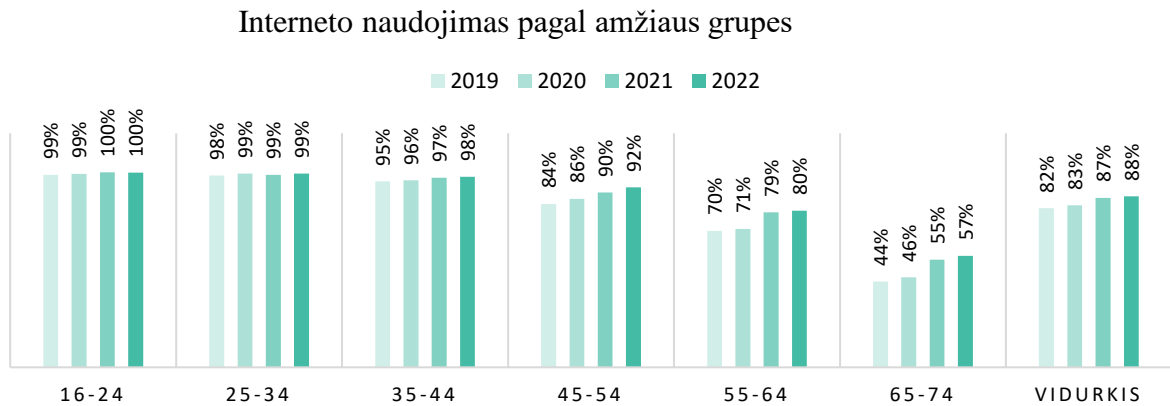
1.1. 1 dimensija. Skaitmeniniai įgūdžiai ir IRT specialistai

Esama situacija

Nors Lietuva pasižymi sparčiu skaitmeninių įgūdžių augimu ir sprendžiant pagal interneto naudojimo rodiklį, jaunesnio amžiaus gyventojai (10-44 m.) internetu naudojosi beveik 100 proc., tačiau 2023 m. Skaitmeninio dešimtmečio šalies ataskaitos (toliau – Skaitmeninio dešimtmečio ataskaita) duomenimis, imant 16-74 m. amžiaus šalies gyventojus, bent bazinius skaitmeninius įgūdžius turėjo tik 49 proc. (ES vidurkis – 54 proc.). Šiam rodikliui didžiausią įtaką daro vyresnio amžiaus šalies gyventojai, nes vertinant interneto naudojimo rodiklį, tik 57 proc. 65-74 m. jų per pastaruosius tris mėnesius naudojo internetu.

Valstybinės duomenų agentūros duomenimis⁸, žemiausius bazinius skaitmeninius įgūdžius turi ir mažiausiai internetu naudojasi vyresnio amžiaus (65–74 m.) gyventojai.

1. pav. Interneto naudojimas pagal amžiaus grupes

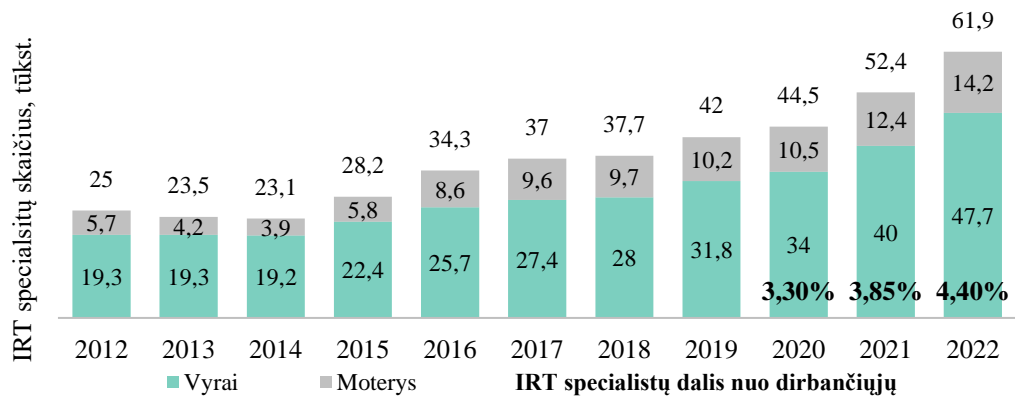
Atsižvelgiant į tai, 2021–2030 m. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos valstybės skaitmeninimo plėtros programoje⁹, kuri yra pagrindinė skaitmeninimo srities programa, vienas iš prioritetų yra gerinti gyventojų, ypač priklausančių socialiai pažeidžiamoms grupėms (pavyzdžiui, asmenų su negalia, vyresnio amžiaus žmonių ir mažesnes pajamas gaunančių asmenų) skaitmeninius įgūdžius.

IRT specialistų srityje Lietuva nežymiai atsilieka nuo ES vidurkio, tačiau lyginant su 2022 m. metais, padarė nemažą šuolį (nuo 3,8 proc. šoktelėjo iki 4,4 proc.).

⁸ [Rodiklių duomenų bazė - Oficialiosios statistikos portalas](#)

⁹ [2021–2030 metų Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos valstybės skaitmeninimo plėtros programa](#)

2. pav. IRT specialistų skaičiaus dinamika Lietuvoje

Tokiam šuoliui (nuo 52,4 tūkst. specialistų 2021 m. iki 61,9 tūkst. specialistų 2022 m.) didelės įtakos turėjo susiklosčiusi geopolitinė situacija kaimyninėse šalyse, kuri paskatino aukštos kvalifikacijos specialistų atvykimą iš tokių šalių kaip Rusija, Baltarusija, Ukraina. Iš dalies šis pokytis gali nebūti tvarus, nes, pasikeitus geopolitinei situacijai, yra rizika, kad atvykstančiųjų skaičius gerokai sumažės, o jau atvykę ir šiuo metų dirbantys Lietuvoje specialistai sugrįš į savo gimtąsias šalis.

Lietuvoje nuosekliai auga studijuojančių IRT skaičius (lyginant su visais studijuojančiais) – IRT studijuojančių dalis nuo visų studijuojančių 2019 m. buvo 3,1 proc., 2021 m. – jau 4,7 proc. (ES vidurkis – 4,2 proc.). Nors studijuojančių IRT skaičiaus augimas yra tvarus, tačiau studijuojančių skaičius neatspindi rinką papildančių specialistų skaičiaus. Dar 2020 m. VŠĮ „Investuok Lietuvoje“ ir asociacijos „Infobalt“ atlikto tyrimo duomenimis, didelė dalis IRT studijuojančių studentų studijų nebaigia ir tik 52 proc. baigusiujų studijas po metų dirba IRT srityje.

Nors moterų, studijuojančių IRT, dalis nuolat auga, tačiau ji vis dar ženkliai mažesnė nei vyrų. Moterų specialisčių trūkumas šitoje srityje gali būti stereotipų pasekmė, kad ši sritis reikalauja specifinių būdo bruožų ir įgūdžių, todėl jos rečiau pasirenka dirbti IRT srityje. Taip pat darbo rinkoje vis dar gana dažnai pasitaiko, kad moterys dirba darbus, siejamus su mažesnėmis pajamomis (slaugytojos, mokytojos, auklėtojos, žemesnės grandies tarnautojos). Moterys dažniau patiria skurdo riziką (pavyzdžiui, mirus antram namų ūkio nariui, todėl svarbu skatinti moteris įgyti IRT specializaciją, kuri Lietuvoje yra priskiriama prie daugiau apmokamų sričių.

Identifikuotos trys pagrindinės veiklos sritys, kurios svarbios skatinant IRT specialistų skaičiaus didinimą:

- IRT talentų švietimo sistemoje auginimas. Pokyčiai ugdymo srityje yra ilgi ir kompleksiški, ypač vertinant ir lyčių balanso skatinimo dėmenį, todėl ši sritis iki 2030 m. ženkliai prie tikslo neprisidės, bet būtina investuoti į ilgalaikius sprendimus ir kelti dabar švietimo sistemoje esančių būsimų IRT specialistų paruošimo kokybę;

- Jau esamų specialistų iš gretutinių sričių perkvalifikavimas. Perkvalifikavimas yra geras vidutinio laikotarpio tikslas, iki 2030 m. galintis duoti apčiuopiamų rezultatų, nes perkvalifikavimo kursai užtrunka nuo kelių mėnesių iki metų, po kurių jau galima pradėti karjerą startinėse IRT pozicijose, jei kursai buvo aukštos kokybės, o talentai – motyvuoti išmokti;

- Imigracijos skatinimas. Specialistų pritraukimas iš užsienio yra perspektyvus problemos sprendimo būdas, galintis turėti reikšmingos įtakos iki 2030 m. Priklausomai nuo kilmės šalies, specialistas gali pradėti dirbti iš karto (jei, pvz., yra iš ES), o jei yra iš šalių, iš kurių dirbti Lietuvoje reikia specialių leidimų – procedūros gali užtrukti nuo kelių mėnesių iki pusės metų. Vertintina, kad migracijos skatinimo kontekste specialistų pritraukimas į Lietuvą pragmatiškiausias iš

vienminčių trečiųjų šalių, kurių kontekste Lietuvos narystės ES ir gyvenimo kokybės lygis gali tapti papildomais konkurenciniais pranašumais.

Pastaraisiais metais, grįžtančiųjų į Lietuvą skaičius yra šiek tiek didesnis, nei išvykstančiųjų – 2022 m. į Lietuvą grįžo 1655 asmenimis daugiau, nei išvyko¹⁰, bet tame tarpe galimai esančių IRT specialistų skaičiai yra nedideli ir reikšmingai prie ES Skaitmeninio dešimtmečio tikslo nepripusėja (vertinant, kad grįžtančiųjų tarpe IRT specialistų proporcija yra tokia, kaip ir bendroje populiacijoje).

Problemos

Nors Lietuvoje vykdomos įvairios veiklos skirtos gyventojų skaitmeninių įgūdžių kėlimui ir IRT specialistų kompetencijų didinimui, tačiau ES nustatytą skaitmeninį tikslą (80 proc. gyventojų turi bent bazinius skaitmeninius įgūdžius, ir bent 10 proc. dirbančiųjų dirba IRT srityje) Lietuvai pasiekti yra didelis iššūkis.

Siekiant Skaitmeninio dešimtmečio programos tikslo – 80 proc. (arba 1,6 mln.) 16–74 m. gyventojų turėtų bent pagrindinius skaitmeninius įgūdžius – ir atsižvelgiant į dabartinę situaciją, kai tik 49 proc., arba vos daugiau nei milijonas žmonių tokius įgūdžius turi, galima apskaičiuoti, kad Lietuvai iki 2030 m. reikia papildomai skaitmeninių įgūdžių apmokėti 643 tūkst. žmonių. Bazinius skaitmeninius įgūdžius gali turėti tik reguliariai internetą naudojančios žmonės. Lietuvoje yra dvi grupės asmenų, kurie internetu naudojasi mažiau nei vidurkis: 55–64 m. amžiaus gyventojai internetu 2022 m. naudojami 80 proc. Tai dažniausiai dar darbo rinkoje esantys asmenys, kurie, kad keltų savo skaitmenines kompetencijas, turi būti motyvuoti savišvietai, net jei darbo aprašymas nereikalauja skaitmeninių įgūdžių; 65–74 m. amžiaus, daugiausia jau nesantys darbo rinkoje, gyventojai, kurie turi būti motyvuoti išmokyti naujų dalykų, ypač pabrėžiant jų praktinę naudą. 15,2 proc. šios amžiaus grupės žmonių Lietuvoje gyvena ilgalaikio skurdo rizikos lygyje, tad didelei jų daliai skaitmeninių įgūdžių kontekste reikalingos specifinės priemonės (pvz. vieši prieigos taškai).

Internetas nėra universaliai prieinamas visiems šalies gyventojams – egzistuoja skirtumai tarp miestų ir regionų, ne visur interneto pralaidumas yra pakankamas naudoti technologijas, kurioms reikia intensyvaus srauto (video peržiūra, žaidimai ir pan.). 2022 m. tyrimo duomenimis, neurbanizuotose Lietuvos teritorijose 100 mbps ir greitesnio pralaidumo internetas nebuvo prieinamas, kai urbanizuotose teritorijose juo galėjo naudotis daugiau nei trečdalis gyventojų¹¹. Šiems iššūkiams spręsti skirtas skaitmeninio dešimtmečio tikslas skaitmeninės infrastruktūros plėtrai. Vis dėlto, yra ir socialinės atskirties faktorius, kuris daliai gyventojų gali neleisti naudotis internetu namų ūkiuose, tad kuriant skaitmeninių įgūdžių skatinimo priemones (tame tarpe ir kuriant viešąsias skaitmenines paslaugas) svarbu įvertinti dalies gyventojų galimybes įsigyti tinkamus įrenginius.

Remiantis Eurostato prognoze, gyventojų skaičius Lietuvoje, tame tarpe ir darbingo amžiaus asmenų, mažės. Prognozuojama, kad šalies populiacija sumažės 4,5 proc., o 15–64 m. amžiaus asmenų skaičius sumažės 7,8 proc. Dėl mažėjančios darbo jėgos resursų konkuruos visos šalies ekonomikos sritys, tai sudarys papildomus iššūkius tokiomis aplinkybėmis ženkliai didinti santykinį dirbančiųjų IRT skaičių bei taps stipriai ribojančiu veiksniu šalies verslui, kurio konkurencinis pranašumas globalioje rinkoje mažės.

IRT specialistų poreikis jau dabar yra žymiai didesnis nei pasiūla, tad reikalingos ilgalaikės ir sisteminės priemonės. Prognozuojama, kad iki 2030 m. IRT specialistų poreikis Lietuvoje augs 5 kartus greičiau nei kitų profesijų¹². Net priimtos naujos IRT specialistų rengimo priemonės nepadės Skaitmeninio dešimtmečio programoje numatyto tikslo pasiekimui, nes, tikėtina, jų poveikis (profesinio orientavimo, mergaičių sudominimo technologijomis ar kitos) užtruks ilgiau, nei iki 2030 m.

¹⁰ Renkuosi Lietuvą, [Lietuvos Respublikos piliečių migracijos balansas 2022 metais](#), 2023.

¹¹ Europos Komisijos tyrimas, [New perspectives on territorial disparities](#), 2022.

¹² Investuok Lietuvoje ir Infobalt, [Nuo abituriento suolo iki karjeros IRT profesijoje, tyrimas](#), 2020

IRT srities studentų skaičiaus augimas neatspindi rinką papildančių specialistų skaičiaus – pusė studijų nebaigia, iš baigusiujų – tik pusė įsidarbina IRT srityje. Bendras baigiančiųjų skaičius yra nepakankamas, kad atliktų rinkos poreikius.

Pastaraisiais metais išaugęs IRT specialistų skaičius yra epizodinis geopolitinės situacijos įtakotas veiksnys, o ne sisteminis pokytis. Jei Lietuva nedės papildomų pastangų išlaikyti iš trečiųjų šalių persikėlusius IT specialistus ir įmonių, ir nepadidins pastangų tokius procesus skatinti ateityje, dalis specialistų, pasikeitus situacijai, gali grįžti namo ar persikelti į kitas ES šalis. Pavyzdžiui, 35 proc. iš Baltarusijos atvykusių imigrantų nurodo, kad grįš namo, pasikeitus aplinkybėms¹³, o viešojoje erdvėje svarstomas Baltarusijos ir Rusijos piliečiams taikomų migracijos apribojimų suvienodinimas gali užkirsti kelią atvykti naujiems bei paskatinti jau esančius išvykti į kitas šalis, kuriose nebūtų taikomi papildomi ribojimai pagal jų kilmės šalį.

Stiprybės

Nors Lietuva neturi atskiros skaitmeninių įgūdžių strategijos, tačiau iniciatyvos, skirtos skaitmeninių įgūdžių didinimui, yra įgyvendinamos per įvairius šalies planavimo dokumentus, (pvz., Lietuvos pramonės skaitmeninimo kelrodį 2019-2030 m.), taip pat kartu su EBPO parengtą Nacionalinę įgūdžių strategiją.

Lietuva ypatingą dėmesį skiria švietimo sistemai: iš esmės peržiūrėtos pradinė ir vidurinė mokyklų mokymo programos, siekiant sustiprinti skaitmeninių kompetencijų ugdymą. 2022 m. Lietuva pradėjo įgyvendinti RRF finansuojamą projektą „Skaitmeninė švietimo transformacija EdTech“¹⁴, kuriuo skatinama naudoti naujausias švietimo technologijas švietimo sektoriuje, rengiant mokymus mokytojams ir remiant skaitmeninį turinį ir mokymo metodų sprendimus. Taip pat yra įgyvendinamos veiklos, skirtos suaugusiųjų mokymui, nustatytas vieningos ir koordinuotos Mokymosi visą gyvenimą sistemos veikimo modelis ir principai¹⁵. Šiuo metu taip pat įgyvendinamos veiklos¹⁶, skirtos moksleivių skaitmeninio verslumo skatinimui. Veiklomis siekiama ugdyti mokinius, lavinti ir praktiškai taikyti skaitmeninius įgūdžius, kuriant įvairius skaitmeninius produktus (mobiliąsias programėles, žurnalus, elektronines knygas, vaizdo medžiagą, kompiuterinius žaidimus ir t. t.), mokyti elektroninės prekybos pagrindų. Šia veikla bus siekiama reaguoti į vykstančios skaitmeninės transformacijos iššūkius, didėjančią skaitmeninės ekonomikos potencialą ir padėti pasirengti skaitmeninei ateičiai.

Lietuvoje yra nuolat įgyvendinamos įvairios iniciatyvos, skirtos skaitmeninių įgūdžių didinimui. Kasmet Lietuvoje organizuojami gyventojų švietimo ir skatinimo saugiai naudotis skaitmeninėmis technologijomis renginiai, kuriuos organizuoja viešosios institucijos, bendradarbiaudamos su verslo atstovais:

- 2023 m. spalio 30 d. Ryšių reguliavimo tarnyba pradėjo įgyvendinti kelerius metus planuojamas vykdyti projektą „Skaitmeninis dešimtmetis: nė vienas nėra pamirštas“, kurio tikslas – Lietuvos senjorų skaitmeninės atskirties mažinimas. Projekto veiklos tęsis ne vienerius metus. Jo metu RRT ekspertai keliaus po visos Lietuvos bendruomenes ir edukuos senjorus, kaip patogiai naudotis skaitmeninėmis paslaugomis, apsaugoti nuo sukčiavimo atvejų, kokios yra jų kaip vartotojų teisės;

- Ryšių reguliavimo tarnyba kartu su asociacija INFOBALT surengė keletą renginių apie skaitmeninimą ir jo naudą: internetinius seminarus ir konferenciją „DigitBaltic 2022“¹⁷;

- Ryšių reguliavimo tarnyba kartu su Lietuvos neformaliojo švietimo agentūra, asociacija „Langas į ateitį“ ir VŠĮ „Vaikų linija“ vykdo bendrai su Europos Komisija finansuojamą projektą

¹³ Vyriausybės strateginės analizės centras STRATA, [Lietuvos žmogiškojo kapitalo būklė, 2023](#)

¹⁴ [Projektas „Skaitmeninė švietimo transformacija \(EdTech\)“](#)

¹⁵ [Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos pažangos priemonė „Įdiegti viena langelį karjerai planuoti ir įgūdžiams tobulinti“](#)

¹⁶ [Ekonomikos ir inovacijų ministerijos pažangos priemonė Nr. 05-001-01-08-09 „Skatinti verslumą ir kurti paskatas įmonių augimui](#)

¹⁷ www.digitbaltic.com

„Saugesnis internetas“, sprendžiantį vaikų apsaugos internete klausimus, organizuoja saugesnio interneto dienas¹⁸;

- nuo 2016 m. asociacija „Infobalt“ įgyvendina mentorystės programą, „Women Go Tech“¹⁹, kuria remiama moterų karjera IT ir inžinerijos srityse. Per 2016-2021 m. šią programą pabaigė 670 moterų, iš kurių beveik 500 sėkmingai pradėjo karjerą IT ar inžinerijos srityse;

- Nacionalinės skaitmeninės koalicijos koordinatore asociacija „Langas į ateitį“ kasmet vykdo tris viešąsias kampanijas: Saugesnio interneto savaitę, Visų skaitmeninių technologijų savaitę ir Senjorų interneto savaitę, kuriuose žmonės skatinami tobulinti savo skaitmeninius įgūdžius ir mokomi naudotis skaitmeninėmis technologijomis.

Gyventojų baziniai skaitmeniniai įgūdžiai, net ir be papildomų priemonių ir tikslų, kuriuos Lietuva yra iškėlus, tikėtina, ir toliau natūraliai augs tokia pačia trajektorija, kaip iki šiol. Tokią prielaidą galima kelti, nes nuolat gausėja elektroninių paslaugų, inovatyvūs technologiniai sprendimai padeda optimizuoti resursų naudojimą, dažnai yra tvaresni, tad tiek privačios, tiek valstybės organizacijos turi visas paskatas tokiu būdu plėsti ar tobulinti savo veiklas, o bendras technologijų adaptacijos ciklas rodo, kad nepriimti ir nesinaudoti technologijomis ilginiui bus vis sunkiau net didžiausiems skeptikams.

---

¹⁸ [Saugesnio interneto diena - Draugiškas internetas \(draugiskasinternetas.lt\)](http://draugiskasinternetas.lt)

¹⁹ [Women Go Tech – Infobalt](http://women-go-tech.com)

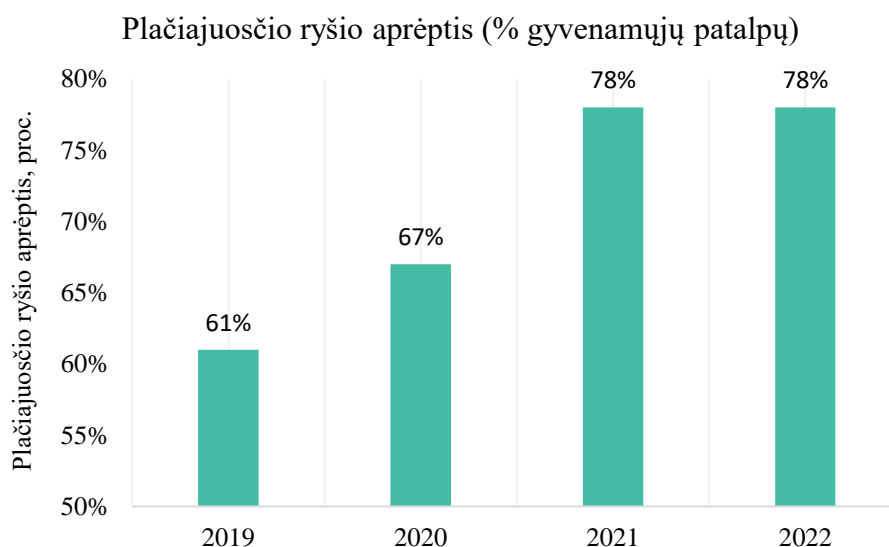
1.2. 2 dimensija. Saugi atspari naši ir tvari skaitmeninė infrastruktūra

Didelės spartos tinklų plėtra ir penktosios kartos judrusis ryšys

Esama situacija

Vadovaujantis Skaitmeninio dešimtmečio ataskaita, Lietuvos rezultatai skaitmeninės infrastruktūros srityje yra geri, o teigiamos perspektyvos pastebimos tiek fiksuotojo, tiek judriojo ryšio srityje. Lietuva pagal plačiajuosčio ryšio aprėpties rodiklį yra aukščiau ES vidurkio ir siekia 78 proc. (15 vietoje tarp ES valstybių narių, ES vidurkis – 73 proc.).

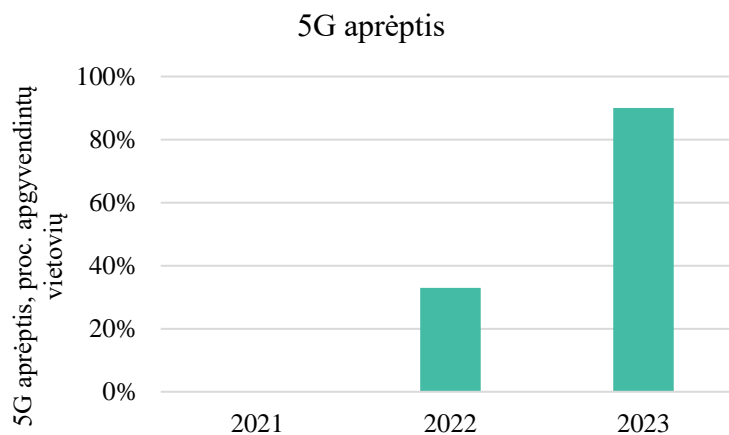
3. pav. Plačiajuosčio ryšio aprėptis

Per pastaruosius ketverius metus plačiajuosčio ryšio aprėptis Lietuvoje augo, tačiau augimas sustojo ties 78 proc. Vertinant aprėptį skaičiais, Lietuvoje yra 1438 tūkst. būstų²⁰, iš kurių virš 316 tūkst. būstų (22 proc.) dar reikia pasiekti. Gigabitinio ir spartesnio ryšio naudojimas nors ir auga (1,7 proc.) bet vis dar gerokai atsilieka nuo ES vidurkio (13,8 proc.).

Dabartinė penktosios kartos judriojo ryšio (toliau – 5G) aprėptis (90 proc.) buvo pasiekta per palygintinai trumpą laiką ir šiuo metu taip pat ženkliai viršija ES vidurkį (ES vidurkis – 81 proc.).

4. pav. 5G aprėptis

²⁰ Oficialiosios statistikos portalas, Lietuvos Respublikos 2021 m. gyventojų ir būstų surašymo rezultatai, 2021.

2021 m. buvo patvirtintas **itin spartaus plačiajuosčio ryšio plėtros planas**, kuris pagreitins elektroninių ryšių infrastruktūros diegimą šalyje. Plane numatyta, kad 2021–2027 metais ne mažesnė kaip 100 Mbps interneto sparta turėtų pasiekti ne tik didmiesčių, bet ir atokių gyvenviečių namų ūkius, viešąsias įstaigas. Itin spartaus interneto prieigos plėtrai planuojama skirti apie 75 mln. Eur. Už šias lėšas ketinama pastatyti ryšio bokštus, nutiesti šviesolaidines linijas. Planuojant investicijas į sparčiojo interneto plėtrą, bus atsižvelgta ir į pagrindines visuomenines ir ūkines veiklos erdves ir viešąsias įstaigas, kad jos būtų prijungtos prie plačiajuosčio ryšio tinklo. Geriausiai itin didelę duomenų perdavimo spartą gali išnaudoti viešosios įstaigos, pavyzdžiui, mokyklos, ligoninės ir pan.

Tikimasi, kad įrengta didelio pralaidumo tinklų infrastruktūra taps patrauklesnė rinkos dalyviams investuoti ir kartu į rinką įsilieti naujiems žaidėjams, skatins konkurenciją plačiajuosčio ryšio rinkoje bei naudojimąsi plačiajuosčio ryšio paslaugomis.

Prieš rengiant plačiajuosčio interneto plėtros planą buvo atlikta išsami analizė, kurios metu buvo nustatyta, kad prie fiksuotojo plačiajuosčio interneto, kurio duomenų perdavimo sparta ne mažesnė kaip 100 Mbps, iš viso Lietuvoje neturi galimybės jungtis virš 429 tūkst. (apie 32 proc.) namų ūkių.

2021 m. spalio mėn. spalį viešojo sektoriaus institucijos bei telekomunikacijų paslaugų operatoriai pasirašė memorandumą, kuriuo visos šalys sutarė pasiekti vieną iš tikslų – kad 100 Mbps ryšio sparta nuo 2025 metų būtų pasiekama bent 95 proc. Lietuvos namų ūkių.

Problemos

Gigabitinio junglumo tikslas, kad iki 2030 m. visi namų ūkiai būtų gigabitinio tinklo aprėptyje, neįgyvendinamas, neskyrus ženklų papildomų investicijų. Jau Lietuvos Respublikos itin spartaus plačiajuosčio ryšio plėtros 2021–2027 m. plane buvo nustatytas ženklus lėšų poreikis namų ūkiams itin sparčiu plačiajuosčiu ryšiu padengti. Siekiant visus 429 546 nepadengtus namų ūkius prijungti prie plačiajuosčio ryšio tinklo tik šviesolaidinėmis kabelių linijomis, reikėtų pakloti 64 462 km šviesolaidinių kabelių linijų, o reikalingos investicijos siektų apie 1,917 mlrd. Eur.

Teritorinis atstumas tarp miesto ir kaimo gali sukelti keblumų gigabitinio ryšio plėtrai. 2020 metų duomenimis, apie 32 proc. Lietuvos namų ūkių neturi prisijungimo prie itin spartaus plačiajuosčio ryšio galimybių²¹ (pasiekti šias vietas gigabitiniu ryšiu gali būti ir ekonomiškai netvaru, atsižvelgiant į nutolusių gyvenviečių atstumą iki gigabitinių tinklų infrastruktūros).

Iki 100 proc. plačiajuosčio ryšio aprėpties liko aprėpti dar virš 300 tūkst. būstų.

Tai ambicingas tikslas ir jo įgyvendinimui reikia papildomų lėšų tiek iš viešųjų finansavimo šaltinių, tiek privačių investicijų.

5G infrastruktūros plėtrą apsunkina teisiniai apribojimai. Pavyzdžiui, dar iki 2024 m. sausio 1 d. įsigaliosiančio Elektroninių ryšių įstatymo pakeitimo, nebuvo palankių sąlygų diegti antenas ant viešosioms įstaigoms priklausančių pastatų, taip pat dėl Lietuvos geopolitinių sąlygų nėra galimybių diegti 5G ryšio taisyklėmis, kuriais vykdomas transliavimas Rusijos Federacijos Kaliningrado srityje.

Tikėtina, kad iki 2030 m. reikės įgyvendinti dar vieną šuolį į pažangesnę ryšio technologiją nes ryšio technologijos tobulėja nuolat. Po investicijos į 5G ryšį gali netrukus prireikti naujų investicijų į naujos kartos technologijas, tokias kaip šeštosios kartos judrusis ryšys.

Stiprybės

2022 m. antroje pusėje Ryšių reguliavimo tarnybai įvykdžius 5G ryšiui skirtus radijo dažnių aukcionus, iškart po to pradėta sparti 5G ryšio tinklų plėtra.

2023 m. sausį Seimas patvirtino naują elektroninių ryšių įstatymą, kuris atliepia šiuolaikinių technologijų ir rinkų ypatumus, sparčiai augantį interneto paslaugų ir didelio pralaidumo 5G ryšio poreikį, taip pat leidžia efektyviau teisiškai reguliuoti elektroninių ryšių rinką, užtikrinti tvarią

²¹ Oficialiosios statistikos portalas, [Lietuvos gyventojai](https://www.stat.gov.lt/), 2020

konkurenciją, elektroninių ryšių paslaugų prieinamumą, saugumą, bei paslaugų gavėjų teises²². Dėl to Lietuva taps viena pirmųjų ES šalių, suteikiančių teisę visiems paslaugų gavėjams viešąsias ryšių paslaugas gauti su integruotais abonento identifikavimo moduliais eSIM.

2023 metais Vyriausybė (5G) plėtrą pripažino valstybei svarbiu projektu. Valstybei svarbaus projekto statusas sudarys sąlygas tvariai elektroninių ryšių infrastruktūros plėtrai, t. y. leis greičiau ir efektyviau parengti teritorijų planavimo dokumentus ir įgyvendinti suplanuotus ryšių infrastruktūros sprendinius.

Šalies strateginio planavimo dokumentuose yra numatytos konkrečios priemonės bei joms įgyvendinti skirtas finansavimas. Priemonių veiklos yra skirtos ryšio prieigos plėtrai, ryšio infrastruktūros diegimui, įmonių galimybėms turėti plačiau ryšių.

Paribio mazgų diegimas

Esama situacija

Skaitmeninio dešimtmečio programoje yra numatytas tikslas – ES įdiegti bent 10 tūkst. neutralaus poveikio klimatui labai saugių tinklo paribio mazgų, paskirstytų taip, kad, nepriklausomai nuo įmonių buvimo vietos, būtų užtikrinama kelių milisekundžių, arba ne didesnė negu 20 milisekundžių duomenų perdavimo delsa. Šis tikslas keliamas visai ES bendrai, ne atskiroms šalims narėms, ir iš esmės remiasi kiekybiniu tinklo plėtros kriterijumi, kurį pasiekti, priklausomai, nuo šalių dydžio ir skaitmeninės infrastruktūros, gali reikėti skirtingo skaičiaus paribio mazgų.

Lietuva nėra numačiusi veiklų, orientuotų į paribio mazgų diegimą, nes Lietuvoje jau dabar vidutinė mobilus interneto delsa yra 10-20 milisekundžių^{23 24}. Atitinkamai nėra poreikio vykdyti veiklų, orientuotų į mažos delsos tinkle užtikrinimą. Galima teigti, kad Lietuva yra jau išpildžiusi EK Skaitmeninio dešimtmečio programoje numatytą tikslą ir užtikrinusi, kad nepriklausomai nuo įmonių buvimo vietos, būtų užtikrinama ne didesnė negu 20 milisekundžių delsa prie paslaugų.

Puslaidininkių vertės grandinės

Esama situacija

ES Skaitmeninio dešimtmečio programoje keliamas tikslas – „Europos Sąjungos pažangiųjų puslaidininkių gamybos vertė sudaro bent 20 proc. pasaulinės gamybos vertės, laikantis Sąjungos teisės aplinkos tvarumo srityje“. 2030 m. tai turėtų sudaryti apie 200 mlrd. Eur. Puslaidininkiai yra naudojami beveik visuose moderniuose elektroniniuose įrenginiuose, taigi jie yra svarbi Europos ekonomikos ir suvereniteto dalis, ypač augant naujų technologijų gamybos poreikiui²⁵.

Pasaulinė puslaidininkių rinka pasižymi itin stipria tarpusavio priklausomybe tarp didelio kiekio puslaidininkių vertės grandinės dalyvių. Ši tarpusavio priklausomybė daro vertės grandinę labai trapia ir linkusia į trikdžius.

Lietuvos puslaidininkių rinkoje veikiančios įmonės specializuojasi diskrečių puslaidininkių prietaisų gamyboje, arba puslaidininkių vertės grandinėje užsienio gamintojams tiekia lustų gamybos infrastruktūroje naudojamos įrangos komponentus. Puslaidininkių ~~Klaida! Žymelė n eapibrėžta.~~ lustų gamyba Lietuvoje telkiasi didelėse gamyklose, kurios vykdo užsakymus lustus naudojančioms įmonėms. Kai kurie tokių gamyklų pavyzdžiai yra „Elinta“, „Polimaster“, „Esemda“, „Litalka“, „Continental Automotive Lithuania“, „HELLA Lithuania“, „Kitron“, „Littelfuse LT“ ir kt.²⁶ Lustų gamyboje, pavyzdžiui, integruotų grandinių gamyboje, naudojami

²² Mano Vyriausybė, [Vyriausybė pritarė pokyčiams elektroninių ryšių rinkoje](#), 2022.

²³ European data journalism network, [Average internet speed across Europe](#), 2023

²⁴ Ookla, [Speedtest global index](#), 2023

²⁵ Investopedia, [Kas yra puslaidininkiai ir kam jie naudojami?](#), 2023

²⁶ MITA, [Strateginė Lietuvos puslaidininkių rinkos apžvalga, 2022](#)

Lietuvos rinkoje pagaminti lazeriai. Taip pat jie pritaikomi surinkimo, pakavimo ir testavimo puslaidininkų gamyklose bei panaudojami puslaidininkinėms medžiagoms padalinti, pjaustyti puslaidininkines plokšteles bei padengti itin plonais medžiagų sluoksniais. Lietuvos lazerių-puslaidininkų verslo pavyzdys yra „Brolis Semiconductors“, gaminantys puslaidininkų optoelektroniką.

Šiuo metu Lietuvos puslaidininkų rinkos formuotoja yra įmonių grupė „Teltonika“. „Teltonika“ su Taivano Pramonės Technologijų institutu 2023 m. pradžioje pasirašė 14 mln. Eur vertės sandorį naudoti instituto sukurtas puslaidininkų lustų gamybos technologijų prietaisų licencijas, taip pat gaus pagalbą rengiant detaliuosius projektus ir mokymus darbuotojams. „Teltonika“ taip pat planuoja pastatyti puslaidininkų komponentų gamyklą ir tyrimų centrą. Bendrovė numato, kad iki 2040 metų jų produkcijos vertė turėtų siekti apie 10 mlrd. Eur.

Klaida! Žymelė neapibrėžta.

Kvantinė kompiuterija

Esama situacija

Skaitmeninio dešimtmečio programoje keliamas tikslas – ne vėliau kaip 2025 m. ES turėti pirmąjį kompiuterį, kuriame taikoma kvantinio spartinimo technologija, atveriantį galimybę ne vėliau kaip 2030 m. ES pirmauti kvantinių pajėgumų srityje. Kadangi kvantinių kompiuterių technologija yra pakankamai nauja sritis, šiai technologijai kol kas nėra masinio pritaikymo ir Lietuvoje šioje srityje dirbančių įmonių ar asmenų yra nedaug. Moksliniai tyrimai Lietuvoje turi tam tikrą įdirbį, kuris aktualus kvantikos sričiai, o pagrindinė institucija, užsiimanti susijusia moksline veikla, yra Vilniaus universiteto Fizinių ir technologijos mokslų centras.

Vertinant, kad kvantiniai superkompiuteriai yra ypatingai brangūs, tokioms nedidelėms šalims kaip Lietuva nėra tikslinga juos kurti savarankiškai. Pasinaudodama tarptautinio bendradarbiavimo formatais Lietuva jau dabar vykdo integravimosi į kvantinę tyrimų ir taikymo priemonių ekosistemą veiksmus – prisideda prie ES kvantikos tikslų savo moksline veikla, kvantinio ryšio infrastruktūros plėtra bei stiprių sričių (lazerių mokslo ir matematikos) pritaikymu. Šiuo tikslu Lietuva 2019 metais prisijungė prie Europos kvantinės infrastruktūros iniciatyvos (EuroQCI). Be kita ko, didžiausias komercinis potencialas šiai sričiai Lietuvoje yra lazerinių technologijų panaudojimas kvantinių kompiuterių dalių kūrimui. Lietuvos įmonės, užsiimančios lazerių gamyba, turi pritaikymo galimybes kvantikos sričiai. Jau yra pavyzdžių, kai Lietuviški lazeriai, kaip komponentai, yra naudojami kvantiniuose superkompiuteriuose ar kvantinio ryšio mazguose. Taigi, vystydama šią sritį, Lietuva gali užimti nišą kvantinės kompiuterijos vertės grandinėje išnaudojant šalies lazerių ekosistemos lyderystę.

Pastebimas ir kvantinių technologijų ekosistemos atsiradimas ir kūrimasis Lietuvoje. 2023 m. lapkričio 22 d. buvo įsteigta Lietuvos kvantinių technologijų asociacija. Ši asociacija vienija mokslo ir verslo organizacijas, siekiančias plėtoti kvantines technologijas Lietuvoje ir didinti konkurencingumą tarptautiniu mastu. Asociacijos steigėjomis tapo trys organizacijos – Vilniaus universitetas (Matematikos ir informatikos fakultetas kartu su Fizikos fakultetu), Fizinių ir technologijos mokslų centras (FTMC) ir informacinių technologijų bendrovė „Novian Technologies“. Lietuvos kvantinių technologijų asociacija siekia ryžtingai plėtoti kvantinių technologijų sritį šalyje, daug dėmesio skirti mokslo ir pramonės augimui, kad būtų sudaryta palanki aplinka naujoms technologijoms kurti ir inovacijoms, stiprinti Lietuvos tarptautinį bendradarbiavimą.

1.3. 3 dimensija. Įmonių skaitmeninė transformacija

Mažų ir vidutinių įmonių skaitmeninis intensyvumas

Esama situacija

Vadovaujantis Skaitmeninio dešimtmečio ataskaita, mažų ir vidutinių įmonių (toliau – MVĮ), turinčių bent bazinį skaitmeninio intensyvumo lygį, dalis 2022 m. sudarė 64 proc. ir buvo žemesnė už ES vidurkį (ES vidurkis – 69 proc.).

Skaitmeninio dešimtmečio programoje išskiriamas tikslas – skaitmeninti MVĮ, siekiant, kad daugiau nei 90 proc. jų pasiektų bent bazinį skaitmeninio intensyvumo lygį 2030 m. MVĮ, kurių skaitmeninio intensyvumo lygis yra bent bazinis, matuojamas kaip MVĮ, naudojančių bent 7 iš 12 pasirinktų skaitmeninių technologijų sprendimų²⁷, procentinė dalis: daugiau kaip 50 proc. darbuotojų naudojami kompiuteriais ir internetu darbai; turi informacijos apsikeitimo tarp padalinių sistemą (dokumentų valdymo sistemos ar pan.); turi bent 30 Mb/s prisijungimo greitį; daugiau kaip 1 proc. pardavimų atlieka internetu, ir daugiau kaip 10 proc. pardavimų internetu – B2C; naudoja daiktų internetą (IoT); naudoja socialinius tinklus; turi klientų valdymo sistemą (CRM); naudoja debesijos paslaugas; naudoja dirbtinį intelektą (toliau – DI); naudoja debesijos paslaugas, teikiamas internetu (SaaS platformos ir pan.); e-Komercijos pardavimai sudaro daugiau kaip 1 proc. visų pardavimų;

Pagal MVĮ apibrėžimą, į šią imtį patenka įmonės, kuriose dirba ne daugiau kaip 250 darbuotojų, pajamos neviršija 50 mln. Eur, įmonės balanse nurodyto turto vertė neviršija 43 mln. Eur²⁸. Valstybės duomenų agentūros duomenimis, 2023 m. pradžioje Lietuvoje veikė 100 tūkst. MVĮ.

2023 m. Lietuvos MVĮ bazinis skaitmeninis intensyvumo rodiklis stipriai augo, tačiau ES vidurkio nepasiekė. Tai rodo, kad vidutiniškai ES MVĮ skaitmenizavosi sparčiau nei Lietuvos. Tai yra signalas, kad reikalingos papildomos priemonės, ilgesnėje perspektyvoje siekiant užtikrinti, kad verslo ekosistema nesusidurtų su konkurenciniu trūkumu kuriant naujus produktus ar paslaugas bei optimizuojant savo veiklą²⁹. Nacionaliniame pažangos plane yra numatytas uždavinys „Skatinti pažangiųjų technologijų ir inovacijų kūrimą, diegimą ir sklaidą“. Įgyvendinant šį uždavinį, planuojama pasiekti, kad 2030 m. 57 proc. įmonių (dalis nuo visų įmonių), vykdytų inovacinę veiklą.

Problemos

Lietuva skaitmeninę pažangą matuoja bendru technologijų integracijos rodikliu, kuris yra sudarytas iš MVĮ skaitmenizavimo, technologijų naudojimo (taip pat vieno iš Skaitmeninio dešimtmečio programos tikslų) bei e.komercijos modelių naudojimo MVĮ. Šalyje pradėtos įgyvendinti pažangos priemonės bei įgyvendinamos veiklos nėra išgrynintos pagal Skaitmeninio dešimtmečio programos tikslus.

EBPO 2021 m. atlikto tyrimo duomenimis, mažos įmonės yra mažiau linkusios diegti technologijas ir stipriai atsilieka nuo didesnių įmonių dėl kompetencijų stokos, ribotų finansinių išteklių ir technologijų prieinamumo³⁰. Visų šių probleminių aspektų sprendimai ir koordinacija reikalingi tam, kad būtų pasiektas ženklus pokytis.

Stiprybės

Per pastaruosius kelerius metus Lietuva, siekdama didinti MVĮ skaitmeninį intensyvumą, įgyvendino priemonę „E. komercijos modelis COVID-19“ kurią įgyvendinant finansavimą (43,2 mln. Eur) gavo 1100 projektų. Taip pat šiuo metu yra įgyvendinamos įvairios veiklos, kurios

²⁷ CIRCABC, [Skaitmeninio intensyvumo lygio tyrimo metodika](#), 2021

²⁸ LR Seimas, [Lietuvos Respublikos Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas](#), 2023

²⁹ DESI, DESI reitingas, 2023

³⁰ EBPO, [The Digital Transformation of SME's](#), 2021

prisideda prie MVI skaitmeninio intensyvumo didinimo (detaliai veiklos aprašytos Plano 3 skirsnyje).

Technologijų pritaikymas ir naudojimas

Esama situacija

Vadovaujantis Skaitmeninio dešimtmečio ataskaita, Lietuvoje 11 proc. šalies įmonių naudojo didžiuosius duomenis (ES vidurkis – 14 proc.), 28 proc. – debesijos paslaugas (ES vidurkis – 34 proc.), Dirbtinio intelekto sprendimus – 5 proc. (ES vidurkis – 8 proc.). Skaitmeninio dešimtmečio programoje keliamas tikslas – diegti technologijas visose verslo organizacijose, siekiant, kad bent 75 proc. ES įmonių, priklausomai nuo jų verslo operacijų, naudotųsi viena ar daugiau išvardytų technologijų. Tikėtina, kad naujesni tyrimų duomenys ir 2023 m. vykdoma įmonių apklausa parodys ženklų Lietuvos progresą ir bendrą ES vidurkio kilimą – nes atsiranda vis daugiau šių technologijų taikymo produktų, ypač dirbtinio intelekto srityje. Valstybės duomenų agentūros duomenimis, 2023 m. debesijos kompiuterijos duomenimis naudojosi 38,4 proc. įmonių.

Problemos

Įmonių skaitmenizacijos procesai tiesiogiai koreliuoja su skaitmeniniais įgūdžiais. Darbuotojų su tinkamais įgūdžiais prieinamumas yra vienas esminių technologijų pritaikymo faktorių. Kita ryški tendencija – didelės įmonės yra labiau linkusios pritaikyti naujausias technologijas.

Didžiųjų duomenų, debesijos ir dirbtinio intelekto technologijų naudojimas mažai tikėtinas tų įmonių tarpe, kurios nėra pasiekusios bazinio skaitmeninių technologijų integracijos lygio, tad jų taikymas turi ryškią sinergiją su kitu dimensijos tikslu skaitmenizuoti MVI.

Šiuo metu dirbtinio intelekto reguliavimas dar tik kuriamas ir nėra aišku, kaip perspektyvoje iki 2030 m. keisis ši industrija, tad priimant sprendimus ir kuriant priemones, svarbu išlikti lankstiems besikeičiančiai reguliacinei aplinkai.

Dauguma Lietuvos strateginiuose dokumentuose numatytų tikslų ir taikomos priemonės nėra orientuotos į konkrečius technologinius sprendimus, yra bendro pobūdžio ir siekia plataus poveikio skatinti skaitmeninį įmonių brandos augimą.

Stiprybės

Siekdama skatinti pažangių technologijų naudojimą, Lietuva remia verslo asociacijų įgyvendinamas įvairias veiklas, skatinančias įmones naudoti pažangius IT sprendimus. Sukurta patikimumo užtikrinimo paslaugų svetainė www.elektronisparasas.lt, kurioje galima rasti visą informaciją apie patikimumo užtikrinimo paslaugų teikimą ir panaudojimo galimybes. Interneto svetainėje www.esaugumas.lt skelbiama informacija, susijusi su saugiu internetu ir kitų skaitmeninių technologijų naudojimu. Lietuvos bankas sukūrė smėliadėžę (*angl. sandbox*) kurioje inovatyvių finansinių produktų ir verslo sprendimų kūrėjai gali išbandyti savo sprendimus realioje aplinkoje, prižiūrint ir konsultuojantis su banku.

Siekiant įgyvendinti „Naujos kartos Lietuva“ planą, numatoma finansinė priemonė, kuri perkančiąsias organizacijas motyvuos iki 2025 m. IV ketvirčio atlikti 55 inovatyvius pirkimus. Pagrindinis priemonės tikslas – pasiekti, kad inovatyvių viešųjų pirkimų vertės dalis sudarytų bent 5 proc. pirkimų nuo bendros visų viešųjų pirkimų vertės.

Taip pat numatoma sukurti viešųjų pirkimų kompetencijų centrą, kuris būtų atsakingas už metodinės konsultacinės pagalbos perkančiosioms organizacijoms, planuojančioms, organizuojančioms ir vykdančioms inovatyviuosius viešuosius pirkimus, teikimą. Pažymėtina, kad inovatyvių viešųjų pirkimų kompetencijų tinklo dalis Inovacijų agentūroje jau sukurta, o artimiausiu metu kompetencijų centro dalis bus sukurta ir Viešųjų pirkimų tarnyboje.

Kartu toliau tęsiamos GovTech veiklos viešajame sektoriuje. Planuojama, kad ir toliau bus skiriamos subsidijos viešojo sektoriaus subjektams vykdyti inovatyvius pokyčius savo įstaigose, tęsiami mokymai viešojo sektoriaus darbuotojams užtikrinti tinkamą ir pakankamą žinių bagažą

diegti inovatyvius sprendimus savo įstaigose. Kartu startuoja ir nauja iniciatyva – GovTech sandbox’as kuriame viešojo sektoriaus subjektai turės galimybę testuoti bei siūlyti pokyčius reguliacinei teisinei bazei ir taip paskatinti intensyvesnį naujovių diegimą valstybėje.

Startuolių ekosistemos plėtra

Esama situacija

Skaitmeninio dešimtmečio programos tikslas – sudaryti sąlygas augti novatoriškoms, veiklą plečiančioms įmonėms ir gerinti jų galimybes gauti finansavimą, todėl vienaaragių skaičius iki 2030-ųjų turėtų bent padvigubėti. EK naudoja plačiai pasaulyje taikomą vienaaragių apibrėžimą, kuriuo remiantis bus matuojama šio tikslo pažanga: „Vienaragiai“ matuojami kaip įmonių, atitinkančių išdėstytus kriterijus, suma: po 1990 m. gruodžio 31 d. įsteigta įmonė, kurios pirminis viešas akcijų siūlymas ar verslo pardavimas viršijo 1 mlrd. JAV dolerių, arba įmonė, kurios vertė per paskutinį finansavimą buvo ne mažesnė kaip 1 mlrd. USD, įskaitant atvejus, kai vertinimas dar nepatvirtintas antriniame sandoryje.

Lietuvoje šiuos kriterijus atitinka trys vienaaragiai – Baltic Classified Group (2021 m.), Vinted (2019 m.) ir Nord Security (2023)³¹, kurie yra vertinami arba pardavimo metu buvo vertinami 1 mlrd. JAV dolerių ir daugiau. Atsižvelgiant į Skaitmeninio dešimtmečio programoje keliamą tikslą ir jo matavimo kriterijų (vienaragių skaičiaus dvigubėjimas), Lietuva turėtų bent padvigubinti vienaaragių skaičių, t. y. iki 2030 „užauginti“ 3 ar daugiau startuolių, pasiekusių tokį įvertį, kad prisidėtų prie keliamo tikslo tokiu mastu, koks augimas numatomas visoje ES.

Per pastaruosius penkerius metus Lietuvos startuolių ekosistema augo bene sparčiausiai visame Centrinės ir Rytų Europos regione, beveik 17 kartų nuo 600 mln. Eur iki 9.5 mlrd. Eur.³² 2023 m. Lietuvoje veikia 869 startuoliai (vertinant startuolius, kurie dar negauna pajamų – skaičius gali siekti ir apie 1000³³). Šį skaičių sudaro ir Lietuvoje kuriami ar veikiantys startuoliai, kurie oficialiai registruoti kitose šalyse. Didžioji startuolių dalis veikia verslo verslui (B2B) IRT platformų kūrimo, FinTech, sveikatos, transporto, žaidimų industrijos srityse.

Reikšmingą įtaką vienaaragių skaičiui turės konkrečių potencialių vienaaragių sprendimai pritraukti investicijas augimui finansuoti (šiuo metu veikiantys fondai startuoliams yra pvz.: Akceleratorius2, Milinvestas (13,5 mln. Eur), Ko-investicinis fondas(www.invega.lt)). 2021-2027 investavimo laikotarpiu bus kuriamas Akceleratorius 3 (20 mln. eurų), papildytas Ko-investicinis fondas (14 mln. eurų), Ankstyvos stadijos ir plėtos fondas III (42,8 mln. eurų). Svarbu, kad investicijos būtų pritrauktos Lietuvoje (keli potencialūs vienaaragiai yra registruoti ne Lietuvoje dėl palankesnio reguliavimo aspektų, pvz., TransferGo, Ondato). Todėl vienaaragių kūrimo procese svarbus tiek bendras startuolių skaičius ir išgyvenimo perspektyvos (tam svarbus pirminis finansavimas), tiek galimybė augimo metu pritraukti reikšmingas rizikos kapitalų investicijas.

Problemos

2021 m. „Startup Lithuania“ atliktoje startuolių apklausoje 41 proc. startuolių nurodė, kad talentų trūkumas riboja jų verslo plėtrą (2020 m. tokią nuomonę pateikė 24 proc. startuolių)³⁴. 2023 m. „Unicorns Lithuania“ paskelbė, kad startuoliuose dirba apie 17,5 tūkst. darbuotojų, tačiau jų augimas yra sulėtėjęs (lyginant 2023 m. I ketv. su 2023 m. II ketv. tik +1%)³⁵.

Startuolių ekosistemai vystyti reikalingi kompleksiniai sprendimai talentų, mokesčių politikos srityse, ypač atsižvelgiant į tai, kad sėkmingi startuoliai, nuo pirmųjų dienų veikiantys globaliai, drąsiai renkasi šalis su palankiomis jurisdikcijomis (pvz., Lietuvos startuolis Ondato, gavęs reikšmingą investiciją ir perkėlęs savo būstinę į Jungtinę Karalystę dėl palankesnio reguliavimo).

³¹ Dealroom, [Lietuvos startuolių ekosistemos ataskaita](#), 2023

³² Dealroom, [Lietuvos startuolių ekosistema](#), 2023

³³ Unicorns Lithuania, [duomenų bazė](#), 2023

³⁴ Startup Lithuania, [Iššūkiai 2022 m. startuoliams](#), 2022.

³⁵ Unicorns.lt, [asociacijos narių duomenų bazė](#), 2023.

Stiprybės

Lietuvos startuolių ekosistema yra viena sparčiausiai augančių startuolių ekosistemų Centrinėje Rytų Europoje (VRE) – bendra Lietuvos startuolių vertė 2017-2022 metais išaugo beveik 17 kartų, palyginti su 4,2 karto VRE augimo vidurkiu. Lietuvos startuoliai vertinami apie 9,5 mlrd. Eur. Lietuvoje yra apie 1000 startuolių ir 3 vieneragiai: Vinted, Nord Security ir Baltic Classifieds Group. Tai yra santykinai didelis skaičius atsižvelgiant į šalies nedidelę populiaciją.

Pasaulinis Lietuvos startuolių ekosistemos pripažinimas taip pat džiugina – Lietuva yra 10 vietoje Global Fintech indekse ir 17 vietoje StartupBlink Global Ecosystems 2023 metų reitinguose. Lietuvos startuolių ekosistema yra stipriausia SAAS (programinė įranga kaip paslauga). Esame žinomi visame pasaulyje dėl Fintech srities startuolių – turime daugiau nei 250 Fintech įmonių. Taip pat Lietuvoje yra didelis startuolių potencialas kibernetinio saugumo, mobilumo, gyvybės mokslų sektoriuose ir žaidimų pramonėje. Lietuvos startuolių ekosistema 2021 metais patyrė išskirtinį augimą ir sugebėjo išlaikyti augimo tempą net ir neramiais 2022 metais: startuoliai pritraukė beveik 300 mln. Eur investicijų, sumokėjo 50% daugiau mokesčių nei 2021 m.

Išskirtinis šalies startuolių ekosistemos bruožas – globalus veikimas. Ženklys ekosistemos augimo rodikliai pasiekti, išnaudojant pasaulines rinkas, Lietuvoje kuriant ir testuojant produktus, kurie vėliau parduodami globaliai (pvz., VPN paslaugas teikiantys „Surfshark“ ar „NordSecurity“, tarp kitų, dirbantys Azijos rinkose; „Kilo.Health“ startuolis, dirbantis JAV rinkoje; Fintech startuoliai, kurių didžioji dalis dirba mokėjimų srityje ir aptarnauja mokėjimus ES viduje bei su trečiosiomis šalimis). Išlaikant tokį ar panašų ekosistemos augimą, galima tikėtis norimo vieneragių skaičiaus augimo.

Kadangi iki šiol trūko finansinių priemonių, nuosekliai padedančių vystyti inovatyvius produktus nuo idėjos iki dalinio produkto tinkamumo rinkai stadijos, buvo suplanuotos ir pradamos įgyvendinti veiklos, finansuojamos ES Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšomis, kurios leis startuoliams plėtoti naujas idėjas ir kurti pasaulinio lygio inovacijas, leidžiančias efektyviau organizuoti darbą teikiant tiek viešąsias, tiek privačias paslaugas (detaliai veiklos aprašytos Plano 3 skirsnyje).

Tarptautinio akceleratoriaus pritraukimas

Siekdama plėsti Lietuvos startuolių ekosistemos potencialą, Ekonomikos ir inovacijų ministerija paskelbė kvietimą 13 mln. eurų vertės pirkimui tarptautiniu mastu pripažintam akceleratoriui iš užsienio pritraukti. 2023 m. rugsėjo 28 d. viešoji įstaiga Inovacijų agentūra pasirašė sutartį su tarptautiniu startuolių akceleratoriumi iš JAV „Plug and Play“. Planuojama, kad tarptautinis akceleratorius per trejus metus investuos 5,9 mln. Eur į ne mažiau kaip 45 startuolius. Tarptautinis akceleratorius perkamas už 7,84 mln. Eur be PVM ir 9,5 mln. Eur su PVM. Akceleravimo programos tikslas: skatinti startuolių augimą, tarptautinę plėtrą, skatinti užsienio investicijų pritraukimą, išskirtinai orientuojantis į JAV rinką ir jos investuotojus. Ši priemonė yra išskirtinai orientuojama į Vilniaus regiono startuolius.

„Plug and Play“ kaip padedančių verslų akceleratorius veikia jau daugiau nei 20 metų ir vykdo daugiau nei 60 programų per metus keturiuose žemynuose – nuo Silicio slėnio iki Tokijo. Jis padėjo įsitvirtinti rinkoje daugiau nei 30 vieneragių, taip pat daugiau nei 150 įmonių, kurių vertė viršija 100 mln. JAV dolerių. Siekiama, kad Lietuvos startuolių ekosistema būtų žinoma ir įvertinta tarptautiniu mastu, būtų skatinamas startuolių augimas ir jų tarptautinė plėtra.

Specializuotų akceleravimo programų įgyvendinimas

2024 m. pradžioje Ekonomikos ir inovacijų ministerija planuoja paskelbti kvietimą specializuotų startuolių akceleravimo programų įgyvendinimui, kurios bus orientuotos į IRT, EdTech ir GameTech sritis. Programų įgyvendinimui iš viso bus skirta ne mažiau kaip 5 mln. eurų. Ne mažiau kaip 60 startuolių gaus tiesioginę paramą konsultacijų, mokymų ir kitų paslaugų forma bei dotacijas (~ 60 tūkst. Eur vienam startuoliui) sėkmingai užbaigus akceleravimo programą. Atrinkti startuoliai iš Lietuvos ir ES programoje galės dalyvauti su sąlyga, jog savo įmonę įregistruos Vilniaus regione.

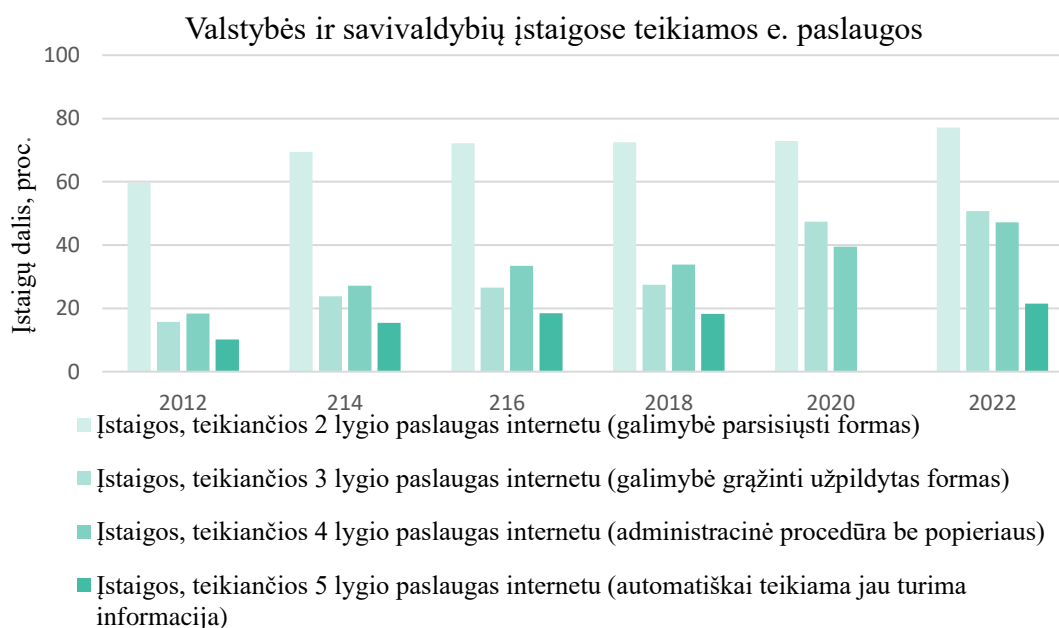
1.4. 4 dimensija. Viešųjų paslaugų skaitmenizacija

Viešųjų paslaugų užtikrinimas

Esama situacija

Skaitmeninio dešimtmečio programoje keliamas tikslas – iki 2030-ųjų pasiekti, kad 100 proc. pagrindinių viešųjų paslaugų piliečiams ir įmonėms ES būtų prieinamos internetu, ir, kai aktualu, jie turėtų galimybę internetu bendrauti su viešojo administravimo institucijomis. Vadovaujantis Skaitmeninio dešimtmečio ataskaita, Lietuva viršija ES vidurkį tiek pagal elektroniniu būdu teikiamas viešąsias paslaugas gyventojams (84 balai, ES vidurkis - 77 balai), tiek pagal elektroniniu būdu teikia viešąsias paslaugas verslui (94 balai, ES vidurkis - 84 balai). E. valdžios vartotojų skaičius išaugo iki 83 proc. (ES vidurkis - 74 proc.).

5. pav. Valstybės ir savivaldybių įstaigose teikiamos e. paslaugos

Koncentruojantis į Skaitmeninio dešimtmečio programos tikslą bei remiantis 2022 m. atliktu tyrimu „e-Government Benchmark“, Lietuvoje šiuo metu iš pagrindinių viešųjų paslaugų: 6 paslaugos nėra 100 proc. teikiamos internetu Lietuvos piliečiams, 14 paslaugų nėra 100 proc. internetu prieinamos užsieniečiams, 7 paslaugos nėra 100 proc. internetu prieinamos užsienio verslui.

Problemos

Atsižvelgiant į esamus barjerus, siekiant dešimtmečio programos tikslo, didžiausias iššūkis yra užsieniečiams neprieinamos paslaugos, kurios reikalauja nacionalinės eID. Nacionalinė eID šiuo metu Lietuvoje prieinama tik Lietuvos piliečiams.

IRT kompetencijų stoka šalyje gali turėti įtakos e. paslaugų kokybei ir efektyvumui. Šiuo metu daugelis e. paslaugų kūrimo ir valdymo užduočių tenka specialistams, kuriems gali trūkti tam tikrų techninių žinių ar suvokimo apie modernias e. paslaugų teikimo paradigmas. Taip pat kyla iššūkių išlaikant geriausius specialistus viešajame sektoriuje, todėl stokojama ilgalaikio požiūrio į kuriamas sistemas ir jų palaikymą.

IRT sistemų tobulinimo projektai pasižymi ilgu planavimo ciklu – dėl dažnai ES lėšomis finansuojamų projektų, nuo IRT sistemos vizijos iki jos įgyvendinimo gali praeiti keleri metai, pokyčiai daromi didesni ir kombinuoti, stengiantis išnaudoti epizodinį finansavimą, vietoj nuolatinio nedidelių projektų srauto, finansuojamo valstybės biudžeto lėšomis.

Stiprybės

Lietuva šiuo metu įgyvendina viešųjų ir administracinių paslaugų skaitmenizavimo reformą, pertvarkant nacionalinės ir vietos valdžios procesus, skaitmenizuojant, integruojant sistemas, pakartotinai naudojant duomenis, sukuriant trūkstamas elektroniniu būdu teikiamas viešąsias paslaugas ir suvienodinant visų elektroniniu būdu teikiamų viešųjų paslaugų brandą. Šie skaitmeninimo procesai yra ekonomikos atsigavimo ir atsparumo plano „Naujos kartos Lietuva“ dalis. Pagal patvirtintą atrankos modelį buvo atrinkti projektai ir nurodyti geriausi bei efektyviausi jų įgyvendinimo būdai. Apytikslis visų šių projektų, finansuojamų iš Ekonomikos atkūrimo ir atsparumo plano „Naujos kartos Lietuva“, biudžetas yra 113,26 mln. Eur.

Siekiant efektyvinti paslaugų teikimą, yra įgyvendinama viešojo sektoriaus duomenų valdymo reforma, kuriai numatyta skirti 17,6 mln. Eur. Įgyvendinat šią reformą yra kuriamas viešojo sektoriaus duomenų valdymo modelis, leisiantis institucijoms tarpusavyje efektyviau keistis duomenimis. Tai paspartins skaitmenizavimo sprendimų diegimą ir skaitmeninių paslaugų kūrimą viešajame sektoriuje. Valstybė disponuoja didžiulės apimties ir vertės duomenimis, tačiau jie izoliuoti atskirose informacinėse sistemose, o dalintis jais sudėtinga. Vieningas viešojo sektoriaus duomenų modelis leis duomenis panaudoti efektyvesniam viešųjų paslaugų skaitmenizavimui. Skaičiuojama, kad spartesnis skaitmenizavimo sprendimų diegimas viešajame sektoriuje per artimiausius metus leis sutaupyti 17 tūkst. darbo valandų per metus ir 110 mln. Eur lėšų.

Lietuvoje yra sukurtas Elektroninės valdžios portalas³⁶ (toliau – Portalas), kuriame gyventojams ir verslo subjektams prieinama informacija ir nuorodos į svarbiausias Lietuvoje elektroniniu būdu teikiamas viešąsias ir administracines paslaugas. Portalas sukonstruotas taip, kad vartotojams būtų patogiau ir lengviau naudotis paslaugomis, kurios apjungtos pagal gyvenimo atvejus (pvz., „Gimė vaikas“, „Praradau ir ieškau darbo“ ir kt.) bei pagal paslaugų kategorijas (pvz., „Sveikatos apsauga“, „Migracija“, „Finansai, mokesčiai“ ir kt.). Portale gyventojai turi galimybę peržiūrėti gautus elektroniniu parašu pasirašytus dokumentus (ADOC), taip pat ir juos sudaryti bei pasirašyti elektroniniu parašu (pvz., sutartys, įgaliojimai ir kt.). Norėdami naudotis elektroniniu būdu teikiamomis paslaugomis, vartotojai turi patvirtinti savo asmens tapatybę, prisijungę vienu iš siūlomų būdų: per e. bankininkystę, su elektroninės atpažinties priemonėmis arba su užsienio šalių atpažinties priemonėmis (eIDAS).

Portale yra pateikiamos nuorodos į daugiau kaip 640 elektroniniu būdu teikiamų paslaugų. Vien per 2022 m. lankytojai portalą aplankė daugiau kaip 122,7 mln. kartų. Portalo teikiamomis paslaugomis naudojasi daugiau kaip 500 institucijų ir 80 proc. 16-74 m. amžiaus Lietuvos gyventojų.

2023 m. pradėti vykdyti Portalo modernizavimo darbai, siekiant jį padaryti dar patogesni vartotojams, suteikiant jiems galimybę informacija apie visas elektroniniu ir ne elektroniniu būdu teikiamas viešąsias ir administracines paslaugas rasti viename paslaugų kataloge.

Sveikatos įrašų prieinamumas

Esama situacija

Vadovaujantis Skaitmeninio dešimtmečio ataskaita, pagal sveikatos įrašų prieinamumą Lietuva surinko 92 balus ir gerokai viršijo ES vidurkį (72 balai). Skaitmeninio dešimtmečio programoje keliamas tikslas – 100 proc. ES piliečių 2030 m. turi turėti prieigą prie (savo) elektroninių sveikatos įrašų. Remiantis pateikta statistika, tai yra antras geriausias rezultatas ES.

Šiuo metu elektroninės sveikatos (toliau – E. sveikatos) paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinėje sistemoje (toliau – ESPBI IS) nėra tvarkomi duomenys, susiję su psichikos sveikata. Todėl norint pasiekti Skaitmeninio dešimtmečio programoje keliamą tikslą, kad 100 proc. ES piliečių iki 2030 m. turėtų prieigą prie savo elektroninių sveikatos įrašų, turi būti įgyvendintos Skaitmeninės sveikatos sistemos plėtros 2023–2027 metų veiksmų plane,

³⁶ [Elektroniniai valdžios vartai \(epaslaugos.lt\)](https://epaslaugos.lt)

patvirtintame Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. liepos 17 d. įsakymu Nr. V-878 „Dėl Skaitmeninės sveikatos sistemos plėtros 2023–2027 metų veiksmų plano patvirtinimo“ (toliau – Skaitmeninės sveikatos sistemos plėtros 2023–2027 metų veiksmų planas), numatytos priemonės, susijusios su naujų duomenų (psichikos sveikatos) ir išsamesnių duomenų (nėščiujų, gimdyvių ir naujagimių sveikatos, slaugos) tvarkymu ESPBI IS. Įgyvendinus numatytas priemones paciento elektroninėje sveikatos istorijoje (ESI) bus pasiekiami visi sveikatos įrašai pacientui ir jį gydantiems sveikatos priežiūros specialistams.

Problemos

Lietuva, žengdama į efektyvią elektroninės sveikatos sritį, šiuo metu susiduria su esminiais iššūkiais, kurie reikalauja nuoseklios strategijos ir tvirtų veiksmų, siekiant pagerinti šio svarbaus sektoriaus veikimą bei paslaugų prieinamumą visiems piliečiams.

Vienas iš iššūkių yra ESPBI IS funkcionalumų ir greitaveikos neatitikimas vartotojų poreikiams. Didėjant duomenų kiekiui, sistema tampa lėtesnė, o jų kaupimas neoptimalioje struktūroje trukdo efektyviam duomenų valdymui ir gerai vartotojų patirčiai.

Sveikatos duomenų dalijimasis su privačiu sektoriumi antriniam panaudojimui kelia iššūkius dėl duomenų jautrumo.

Viešasis sektorius turi iššūkių pritraukti ir išlaikyti kompetentingus specialistus, o darbuotojų kaita lemia, kad nėra ilgą laiką sistemą kuriančių ir prižiūrinčių specialistų komandos, turinčios kompetencijas ir įgaliojimus organizuoti ir koordinuoti ilgalaikius ESPBI informacinės sistemos tobulinimo projektus.

Stiprybės

Didžiausios įtakos, siekiant šio Skaitmeninio dešimtmečio programoje numatyto tikslo turėjo dar 2009–2015 m. įgyvendinti trys nacionaliniai projektai:

- „E. sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros plėtra“, kurio metu buvo siekiama pagerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą, užtikrinant nenutrūkstamą gydymo proceso informacijos kaupimą, duomenų ir dokumentų mainus, suderinamumą ir informacijos saugą, taip pat buvo siekiama palengvinti gydytojo darbą, gerinti ligų prevenciją ir ankstyvąją diagnostiką, paspartinti medicininių žinių pažangą, kurti ir plėtoti bendrą pacientų elektroninę sveikatos istoriją (ESI), orientuotą į pacientą bei jo poreikius.

- „Elektroninės paslaugos E. receptas plėtra“, kai diegiant e. receptą, buvo siekiama pagerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą, užtikrinant didesnes pacientų sėkmingo gydymo galimybes, taupant administravimo išlaidas, siekiant veiklos efektyvumo realizavus galimybę keistis e. recepto duomenimis e. būdu tarp sveikatos priežiūros įstaigų, vaistinių ir kitų susijusių institucijų.

- „Nacionalinės medicininių vaizdų archyvavimo ir mainų informacinės sistemos ir jos pagrindu teikiamų e. paslaugų sukūrimas“ projektas įgyvendintas siekiant sukurti nacionalinę medicininių vaizdų saugojimo ir bendros prieigos sistemą, įdiegiant el. medicinos priemones ir technologijas sveikatinimo, profilaktikos, prevencijos ir mirtingumo mažinimo veikloms vykdyti.

Šiuo metu ESPBI IS aptarnauja 100 proc. draustų pacientų, kurie yra prisirašę prie pirminių asmens sveikatos priežiūros įstaigų, su kuriomis teritorinės ligonių kasos yra sudariusios sutartis, taip pat visos vaistinės yra pasirašiusios duomenų mainų sutartis su pagrindiniu ESPBI IS tvarkytoju Valstybės įmone Registrų centru ir gali išduoti (parduoti) vaistus pagal elektroninius receptus. Didelį naudojimąsi ESPBI IS rodo augantis į ESPBI IS teikiamų elektroninių dokumentų skaičius. Į ESPBI IS per mėnesį pateikiama apie 8,5 mln. medicinos dokumentų. Ši nacionalinė internetinės prieigos paslauga teikia piliečiams daug įvairių sveikatos duomenų. 2022 m. kompensuojamieji vaistai 100 proc. išrašyti naudojantis e. recepto paslauga. Be to, šiuo metu visi išrašomi e. receptai 100 proc. yra tikrinami ir sveikatos priežiūros specialistai informuojami apie galimas vaistų sąveikas. Kiti medicininiai dokumentai, tokie kaip ambulatorinio apsilankymo aprašymai, stacionaro epikrizės, siuntimai, vairuotojo sveikatos patikrinimo medicininės pažymos, vaiko gimimo pažymėjimai ir medicininiai mirties liudijimai yra išrašomi beveik 100 proc.

elektroniniu būdu. Prie savo sveikatos duomenų pacientas gali prisijungti per interneto portalą ir autentifikuotis keliais saugiais būdais, neapsiribojant tik vienu iš jų: mobiliuoju elektroniniu parašu, stacionariuoju elektroniniu parašu (kriptografinė USB laikmena), asmens tapatybės kortele ir elektronine bankininkyste.

Didžiausią įtaką Skaitmeninio dešimtmečio programoje keliamo tikslo pilnam pasiekimui turi nuo 2020 m. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos ir ESPBI IS pagrindinio tvarkytojo Valstybės įmonės Registrų centro baigiamas įgyvendinti e. sveikatos sistemos plėtros projektas, finansuojamas iš ES struktūrinių fondų lėšų „Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinės sistemos (ESPBI IS) plėtra“ (įgyvendinimo pabaiga 2024 m. II ketv.). Projekto pagrindinės veiklos: ESPBI IS duomenų bazės optimizavimas ir greitaveikos didinimas, naujos kartos tarnybinių stočių įdiegimas, mobiliosios e. sveikatos programėlės sukūrimas, pasiteisusių sprendimų, sukuriant naujus procesus, susijusius su nėščiąjų, gimdyvių ir naujagimių, greitosios medicinos pagalbos, psichikos sveikatos duomenų tvarkymu, ambulatorinių slaugos paslaugų namuose teikimu diegimas, e. recepto posistemės modernizavimas, elektroninės medicininės istorijos (EMI) apsiikeitimo sukūrimas. Taip pat Skaitmeninės sveikatos sistemos plėtros 2023–2027 metų veiksmų plane numatytų priemonių įgyvendinimas.

eID prieinamumas

Esama situacija

ES skaitmeninio dešimtmečio programos tikslas – 2030 m. 100 proc. ES piliečių turi turėti prieigą prie saugios atpažinties ir tapatybės nustatymo (eID) priemonių, kurios pripažįstamos visoje ES ir leidžia jiems visiškai kontroliuoti tapatybės duomenų perdavimą ir asmens duomenis, kuriais dalijamasi.

Prieiga prie eID priemonių matuojama pagal du rodiklius:

- valstybių narių skaičius, išleidusių skaitmeninę tapatybės dėklę pagal Pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl Europos skaitmeninės tapatybės sistemos sukūrimo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 910/2014. Skaitmeninė tapatybės dėklė (arba Europos skaitmeninės tapatybės dėklė) – tai skaitmeninis būdas įrodyti savo tapatybę, jame, vienoje vietoje, bus saugus ir patikimas vartotojo turimų sertifikatų rinkinys, leisiantis patogiai keliauti, dirbti, pasiekti viešąsias paslaugas, daryti mokėjimus, pasirašyti dokumentus (pvz. vairuotojų teisės ir kt.)³⁷;

- valstybių narių skaičius, kurios pagal 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB³⁸ pranešė bent apie vieną nacionalinę eID schemą (notifikavo). Lietuva yra notifikavusi schemą dėl asmens tapatybės kortelės, kaip atpažinties priemonės 2020 m. Todėl jau šiai dienai ši rodiklį Lietuva pasiekė.

Problemos

Lietuvos eID autentifikavimo sistema susiduria su iššūkiais, kadangi šiuo metu šalyje veikia ir yra naudojamos 6 autentifikavimo schemas, tačiau tik viena autentifikavimo schema, grindžiama mikroschemomis ID kortelėse, yra notifikuota ES. Dėl šios priežasties kyla iššūkis naudojant ir kuriant tarpvalstybines elektronines paslaugas, nes autentifikavimo schemas, apie kurias nėra pranešta EK (t. y. nenotifikuoti sprendimai), negali būti naudojami atpažinčiai ES tarpvalstybiniuose mazguose.

Lietuvai taip pat kyla iššūkių ir dėl ES notifikuotos schemas – asmens tapatybės kortelės, kaip atpažinties priemonės populiarumo, kuomet per laiką susiklostę gyventojų įpročiai ir dažnai

³⁷ BNS, [ES skaitmeninės tapatybės pinigė: kas tai ir kokie iššūkiai laukia vartotojų](#), 2023.

³⁸ [Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas \(ES\) Nr. 910/2014](#)

techniškai paprastesnis privačių tiekėjų teikiamų atpažinties priemonių naudojimas lemia ir šių priemonių populiarumą prieš notifikuotą asmens tapatybės kortelę.

Stiprybės

Lietuvoje siekiant veiksmingos bei nuoseklios elektroninės atpažinties ir patikimumo užtikrinimo paslaugų reguliavimo sistemos veikimo ir sudarant pagrindą efektyviai veikti šių paslaugų rinkai, elektroninės atpažinties ir patikimumo užtikrinimo paslaugų valdymas buvo sutelktas vienoje ministerijoje, priskirtas Ekonomikos ir inovacijų ministerijos pavaldumui ir aiškiai padalintos atsakomybės tarp politikos formavimo ir įgyvendinimo.

Lietuva siekia aktyviai dalyvauti tarptautinėse eID iniciatyvose, ES ekspertų grupėse, taip pat dalyvauja ES konsorciumu pagrindu įgyvendinamuose pilotiniuose projektuose diegiant skaitmeninę tapatybės dėklę³⁹. Skaitmeninės tapatybės dėklės srityje ES šalys šiuo metu įgyvendina keturis pilotinius projektus, iš kurių dviejuose dalyvauja ir Lietuva:

- „**Potential**“ (angl. Pilots for European Digital Identity) konsorciumas, kuriame dalyvauja ir Lietuva⁴⁰, testuos tokias skaitmeninės dėklės aplikacijas: prieiga prie viešųjų paslaugų; banko sąskaitos atidarymas; SIM kortelės registracija; mobili vairuotojo pažymėjimo versija; E-parasas; E-receptai.

- „**EWC**“ (angl. EU Digital Identity Wallet) konsorciumas, testuos skaitmeninės piniginės pritaikymą skaitmeniniams kelionės dokumentams; keleto skaitmeninių dėklių integracijai; mokėjimams.

- „**NOBID**“ (angl. Nordic-Baltic eID Wallet) konsorciumas, testuos skaitmeninės dėklės pritaikymą mokėjimams.

- „**DC4EU**“ (angl. Digital Credentials for Europe) konsorciumas, dalyvauja ir Lietuva. Pritaikys skaitmeninės dėklės koncepciją švietimo ir socialinėse srityse naudojant blokų grandinės (angl. blockchain) technologiją.

---

³⁹ EK, [EU digital identity – 4 projects launched to test EUDI Wallet](#), 2023

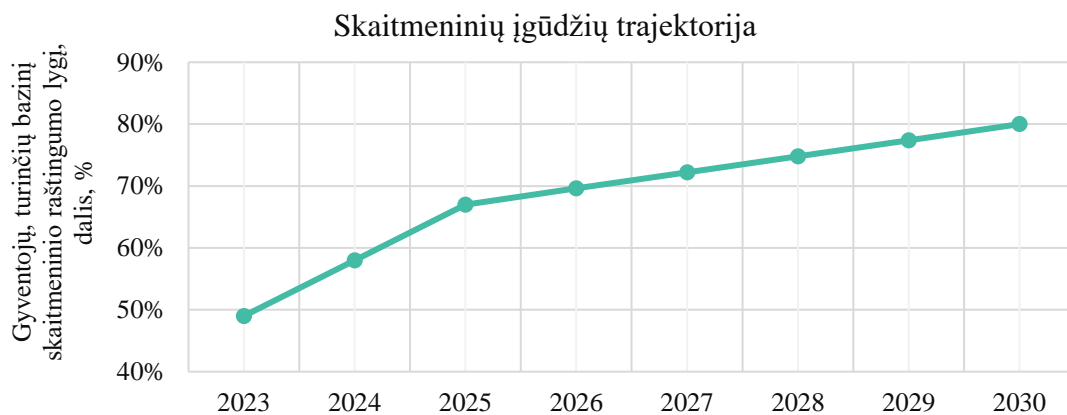
⁴⁰ Vidaus reikalų ministerija, [Startuoja ES skaitmeninės tapatybės pilotinis projektas](#), 2023

2 SKIRSNIS. NACIONALINĖS TRAJEKTORIJOS IR SIEKTINOS VERTĖS, PADEDANČIOS SIEKTI ES SKAITMENINIŲ TIKSLŲ

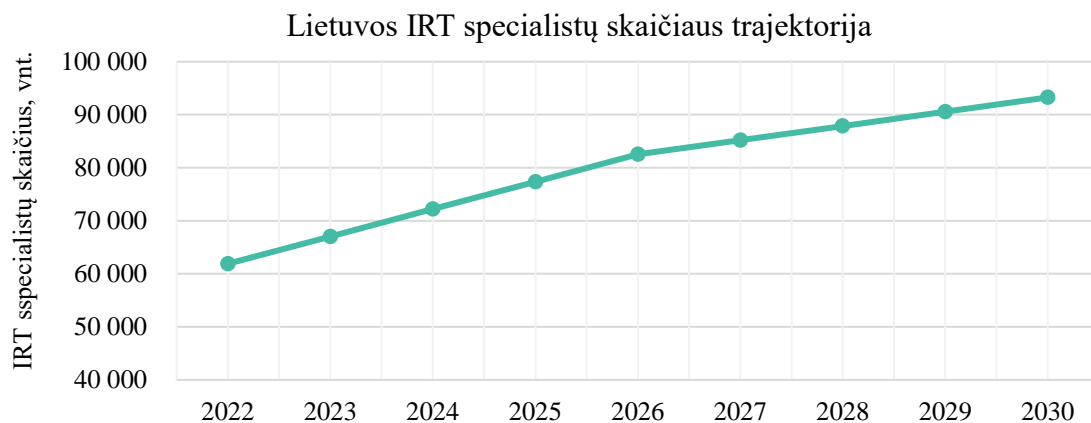
2.1. 1 dimensija. Skaitmeniniai įgūdžiai ir IRT specialistai

Metai	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Gyventojai, turintys bent bazinius skaitmeninius įgūdžius								
Tikslas:	49%	58%	67%	70%	72%	75%	77%	80%
IRT specialistų skaičius, tūkst.								
Tikslas:	67	72,2	77,4	82,5	85,2	87,9	90,6	93,3

6. pav. Lietuvos trajektorija. Gyventojai, turintys bent bazinius skaitmeninius įgūdžius

7. pav. Lietuvos trajektorija. IRT specialistų skaičius

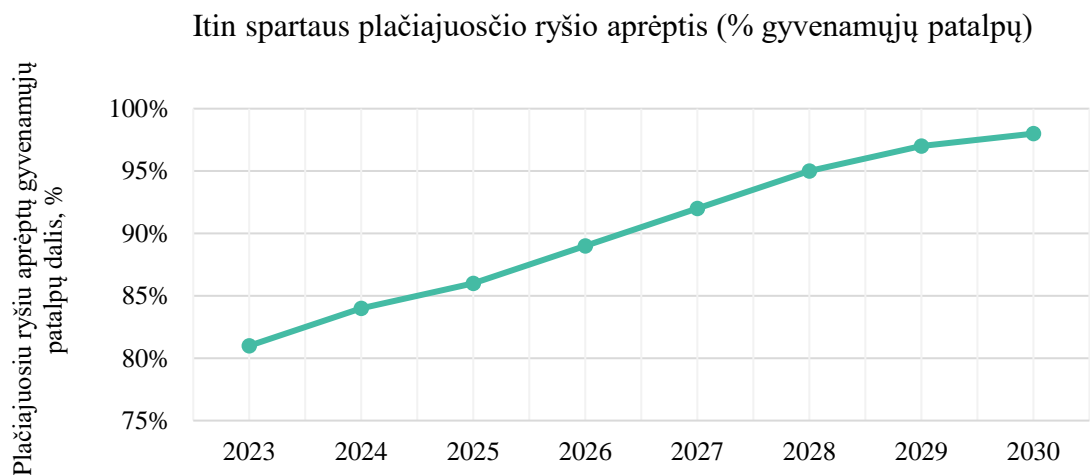

2.2. 2 dimensija. Saugi atspari naši ir tvari skaitmeninė infrastruktūra

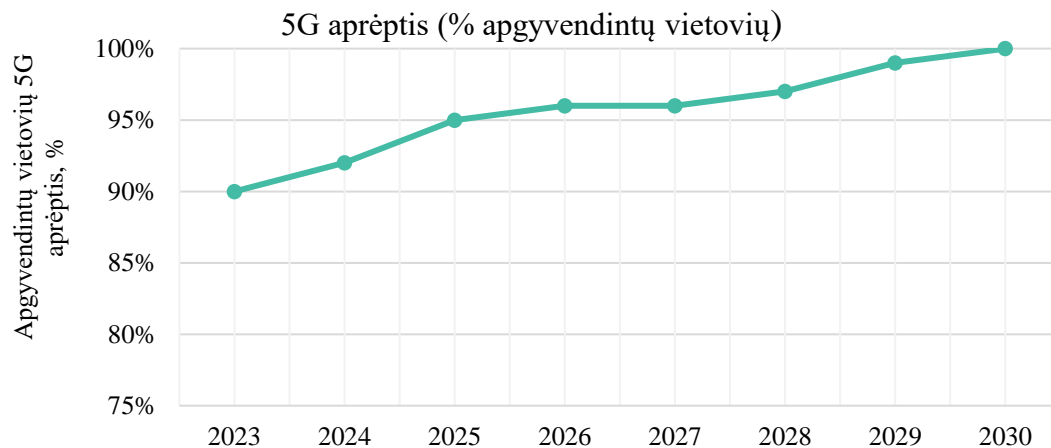
Didelės spartos tinklų plėtra ir 5 G aprėptis

Metai	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Itin spartaus plačiajuosčio ryšio aprėptis										
Tikslas:	78%	78%	81%	84%	86%	89%	92%	95%	97%	98%
5G aprėptis										
Tikslas:	0%	33%	90%	92%	95%	96%	96%	97%	99%	100%

8. pav. Lietuvos trajektorija. Itin spartaus plačiajuosčio ryšio aprėptis

9. pav. Lietuvos trajektorija. 5G aprėptis

Paribio mazgų diegimas

Lietuvos dalis siekiant ES tikslo bus pasiekta kuriant priemones, kurių tikslo poveikio iš anksto neįmanoma įvertinti.

Puslaidininkų vertės grandinės

Lietuvos dalis siekiant ES tikslo bus pasiekta kuriant priemones, kurių tikslo poveikio iš anksto neįmanoma įvertinti.

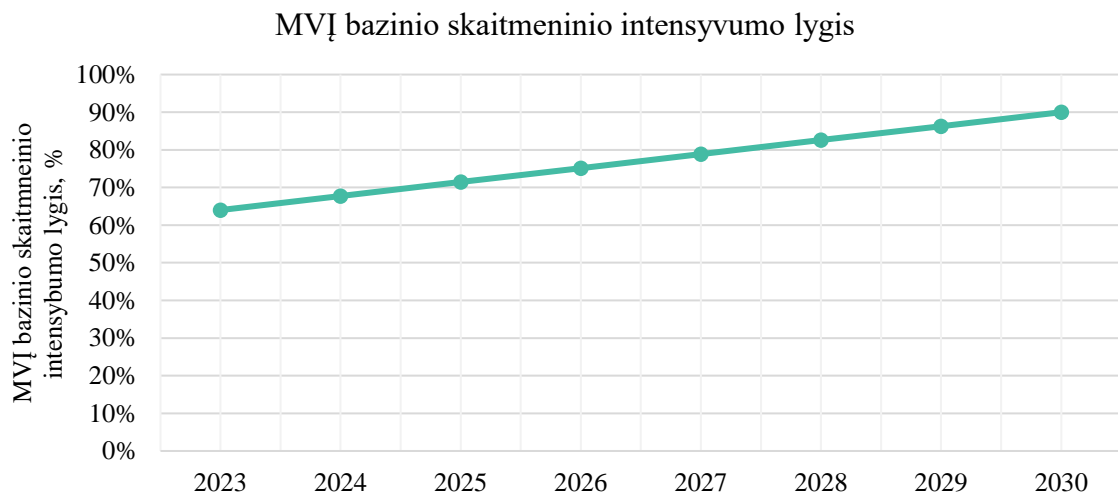
Kvantinė kompiuterija

Lietuvos dalis siekiant ES tikslo bus pasiekta kuriant priemones, kurių tikslaus poveikio iš anksto neįmanoma įvertinti.

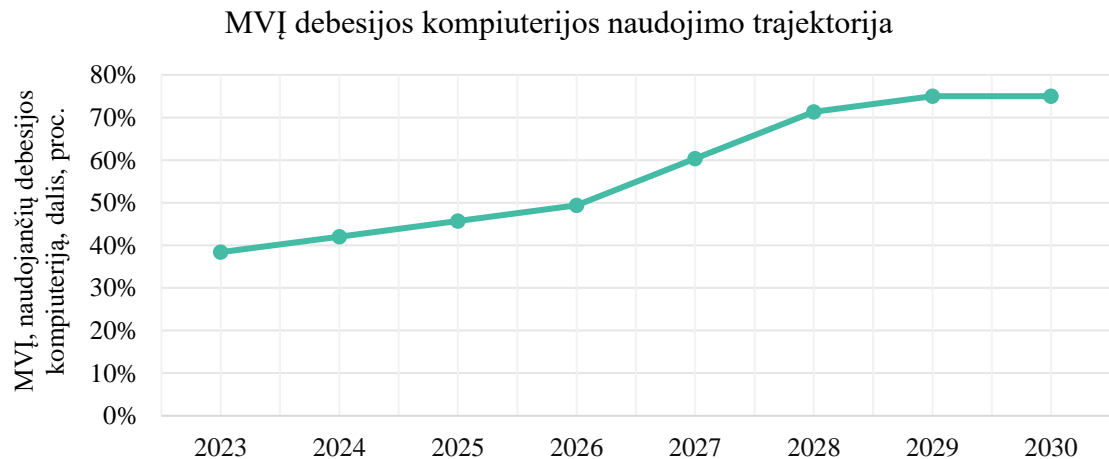
2.3. 3 dimensija. Įmonių skaitmeninė transformacija

Metai	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
MVĮ skaitmeninis intensyvumas								
Tikslas:	64%	68%	71%	75%	79%	83%	86%	90%
Debesijos kompiuterija								
Tikslas:	38,4%	42%	46%	49%	60%	71%	75%	75%
Didieji duomenys								
Tikslas:	11 %	17%	24%	30%	49%	69%	75%	75%
DI								
Tikslas:	4,9%	12%	19%	26%	47%	68%	75%	75%
Vienaragių skaičius								
Tikslas	3	3	4	4	5	5	6	6

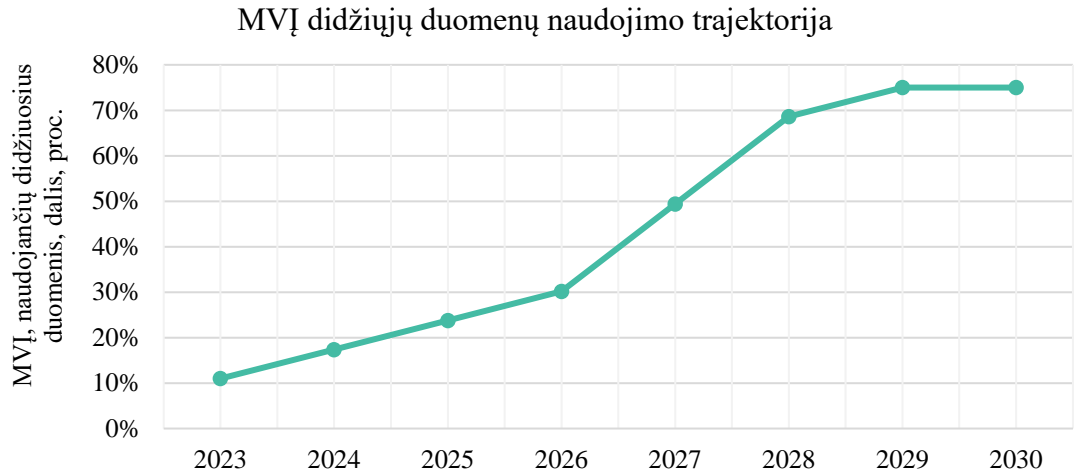
10. pav. Lietuvos trajektorija. MVĮ bazinio skaitmeninio intensyvumo lygis

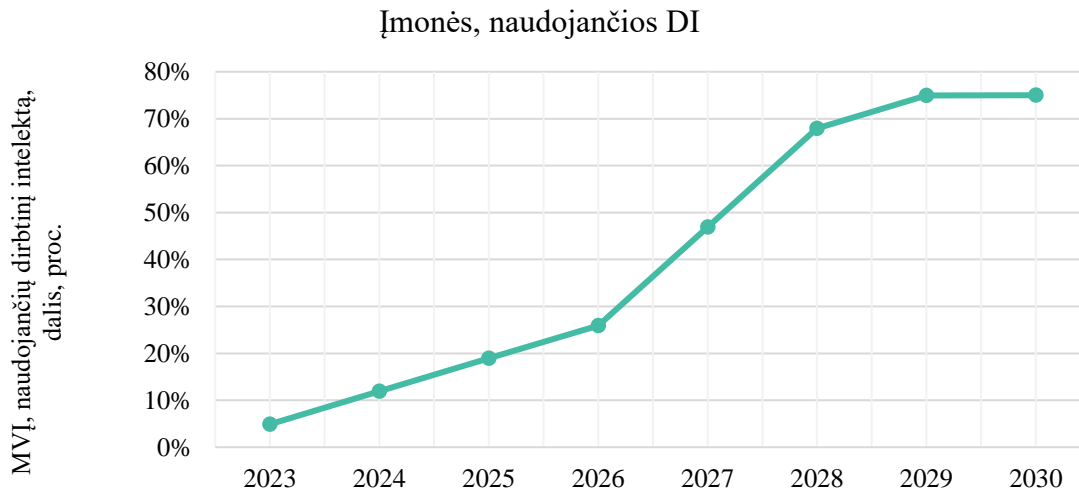
11. pav. Lietuvos trajektorija. Įmonės, naudojančios debesijos kompiuterijos technologijas

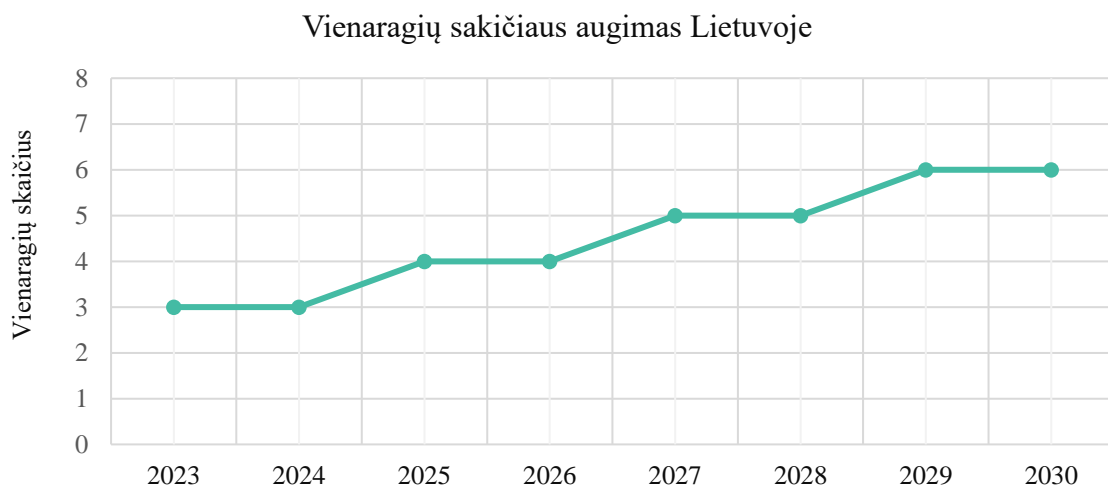
12. pav. Lietuvos trajektorija. Įmonės naudojančios didžiuosius duomenis

13. pav. Lietuvos trajektorija. Įmonės, naudojančios DI

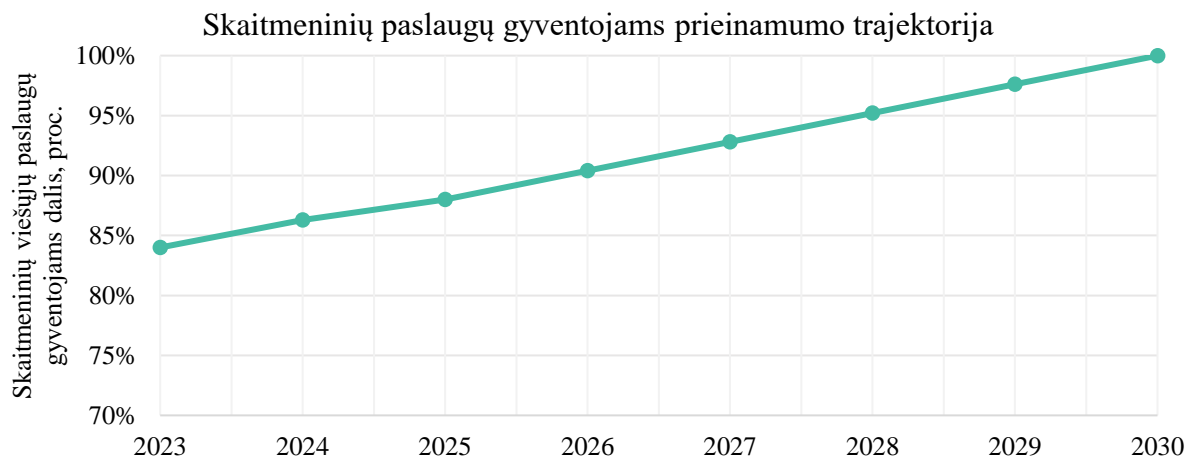
14. pav. Lietuvos trajektorija. Vienaragių skaičiaus augimas

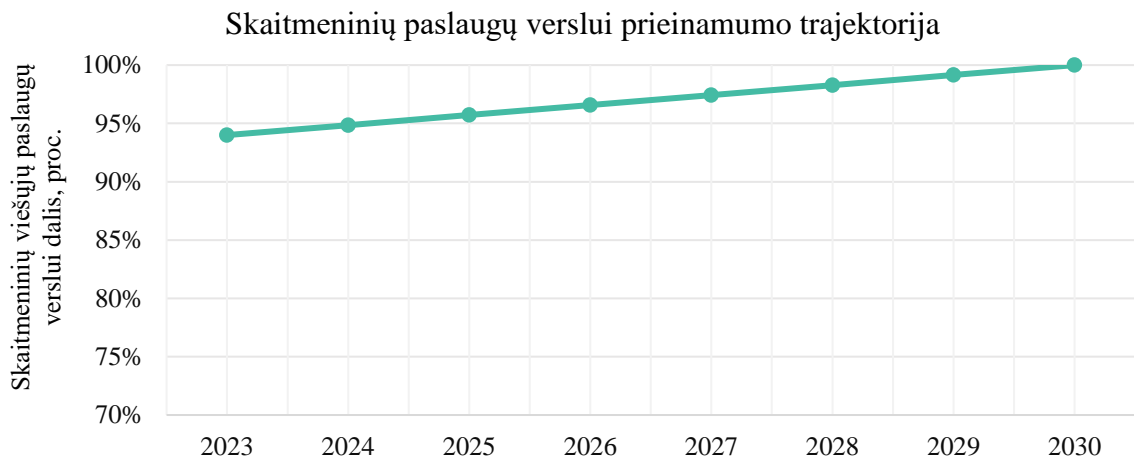
2.4. 4 dimensija. Viešųjų paslaugų skaitmenizacija

Metai	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Viešosios paslaugos gyventojams								
Tikslas:	84%	86%	88%	90%	93%	95%	98%	100%
Viešosios paslaugos verslui								
Tikslas:	94%	95%	96%	97%	97%	98%	99%	100%
Sveikatos įrašų prieinamumas								
Tikslas:	91 %	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

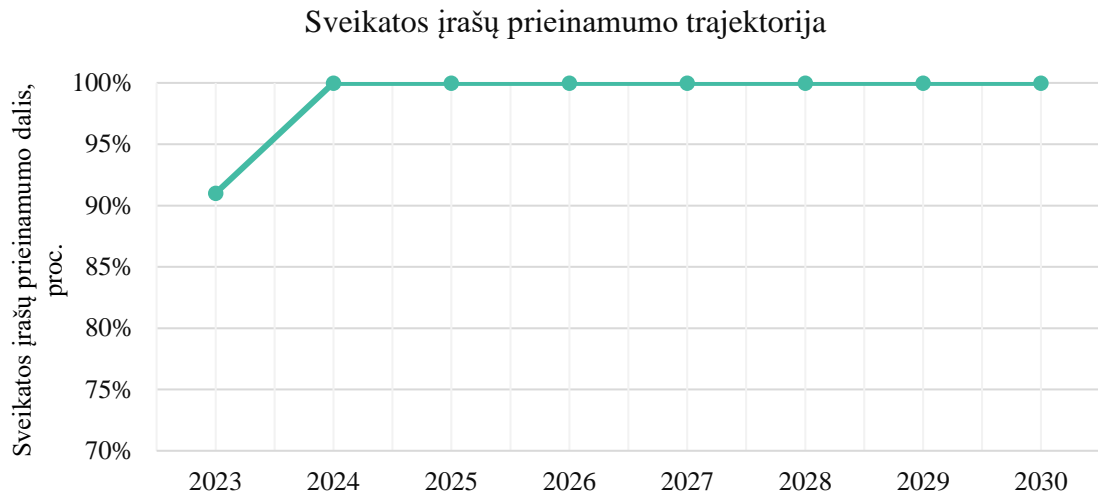
15. pav. Lietuvos trajektorija. Viešosios paslaugos gyventojams

16. pav. Lietuvos trajektorija. Viešosios paslaugos verslui

17. pav. Lietuvos trajektorija. Sveikatos įrašų prieinamumas

eID prieinamumas

Lietuva, įgyvendindama Reglamentą (ES) Nr. 910/2014, yra pranešusi bent apie vieną nacionalinę eID schemą. Lietuva yra notifikavusi schemą dėl asmens tapatybės kortelės, kaip atpažinties priemonės (2020-aisiais).

Antrąją tikslo dalį, skaitmeninės piniginės išleidimą pagal pasiūlytą Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą, Lietuva siekia įvykdyti, įgyvendina pilotinius projektus kartu su kitomis ES šalimis. Tačiau tikslaus poveikio iš anksto nėra galimybės įvertinti.

3 SKIRSNIS. POLITIKA, PRIEMONĖS IR VEIKSMAI, PADEDANTYS SIEKTI SKAITMENINIŲ TIKSLŲ

Šiame skirsnyje pateikiamas šiuo metu suplanuotų priemonių, prisidedančių prie skaitmeninių tikslų įgyvendinimo sąrašas. Ateityje siekiant maksimaliai prisidėti prie skaitmeninio dešimtmečio tikslų, planuojama teikti siūlymus dėl tam tikrų priemonių tikslinimo ar papildomo finansavimo skyrimo.

3.1 Bendra priemonių apžvalga pagal skaitmeninį tikslą

3.1.1. 1 dimensija. Skaitmeniniai įgūdžiai ir IRT specialistai

Skaitmeniniai įgūdžiai

Tikslas: iki 2030 m. 80 proc. 16–74 m. gyventojų yra įgiję bent pagrindinius skaitmeninius gūdžius.

Nacionalinė pradinė vertė⁴¹: 49 proc.

ES vidurkis, pradinė vertė: 54 proc.

Lietuvoje yra suplanuotos ir šiuo metu įgyvendinamos šešios pažangos priemonės, kurių veiklos prisideda prie šio tikslo pasiekimo.

	Tvardaraštis							
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
SĮ-1 priemonė: „Didinti socialiai pažeidžiamų grupių skaitmeninius įgūdžius“ ⁴² , skirta įvairioms priemonėms, padėsiančioms specialių poreikių turintiems žmonėms naudotis internetu								
SĮ-2 priemonė: „Vykdėti EdTech skaitmeninę švietimo transformaciją“ ⁴³ , investicijos nukreiptos į naujų mokymo būdų diegimą švietimo sistemoje ir mokytojų kompetencijas								
SĮ-3 priemonė: „Įdiegti vieno langelio principą karjerai planuoti ir įgūdžiams tobulinti“ ⁴⁴ veiklose suplanuoti mokymai, kurių metu planuojama apmokyti 21600 žmonių, kurių bent 40% turėtų įgauti skaitmeninių įgūdžių iki 2026-ųjų.								

⁴¹ Nacionalinė pradinė vertė ir ES vidurkio pradinė vertė imamos iš 2023 m. Skaitmeninio dešimtmečio šalies ataskaitos

⁴² [Pažangos priemonės Nr. 05-002-01-07-09 „Didinti socialiai pažeidžiamų grupių skaitmeninius įgūdžius“](#)

⁴³ [Pažangos priemonės Nr. 12-003-03-01-02 „Vykdėti EdTech skaitmeninę švietimo transformaciją“](#)

⁴⁴ [Pažangos priemonė Nr. 12-003-03-05-01 „Įdiegti vieną langelį karjerai planuoti ir įgūdžiams tobulinti“](#)

SĮ-4 priemonė: „Stiprinti kibernetinį atsparumą“, kurią įgyvendinat yra numatytos veiklos, susijusios su Žinių bei įgūdžių kibernetinio saugumo srityje stiprinimu								
VPS-1 priemonė: „Kurti technologinius sprendimus ir įrankius, leidžiančius saugiai ir patogiai naudotis paslaugomis“, kurioje yra suplanuotos įgyvendinti veiklos, skirtos gyventojų skaitmeninių įgūdžių didinimui.								
VST-4 priemonė: „Skatinti verslumą ir kurti paskatas įmonių augimui“, kurioje viena iš veiklų orientuota į 5-8 klasių moksleivių skaitmeninių įgūdžių, skirtų skaitmeninio verslo kūrimui, didinimą, taip skatinant juos skaitmeninio verslo skatinimą								

Biudžetas			
Viešosios lėšos	Valstybės biudžetas	ES lėšos	Iš viso:
Suplanuotos	16,3 mln. Eur	145,7 mln. Eur	161,47 mln. Eur

IRT specialistai

Tikslas: iki 2030 m. įdarbinta bent 20 mln. (apie 10 proc.) informacinių ir ryšių technologijų (IRT) specialistų, kurių panašus skaičius moterų ir vyrų.

Nacionalinė pradinė vertė: 4,4 proc.

ES vidurkis pradinė vertė: 4,6 proc.

Lietuvoje yra suplanuotos ir šiuo metu įgyvendinamos aštuonios priemonės, kurių veiklos prisideda prie šio tikslo. Prie šios tikslo įgyvendinimo taip pat prisideda SĮ-3 priemonės veiklos.

	Tvarkaraštis							
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
ST-1 priemonė: „Sukurti rinkos poreikius atliepiančią profesinio ugdymo sistemą“ ⁴⁵ skirta profesinio mokymo programų kokybės gerinimui								
ST-2 priemonė: „Užtikrinti visiems prieinamą šiuolaikinį ugdymo turinį“ ⁴⁶ , nukreipta į modernizuotą švietimo								

⁴⁵ Pažangos priemonė Nr. 12-003-03-04-03 „Sukurti rinkos poreikius atliepiančią profesinio ugdymo sistemą“

⁴⁶ Pažangos priemonė Nr. 12-003-03-01-03 „Užtikrinti visiems prieinamą šiuolaikinį ugdymo turinį“

infrastruktūrą ir laboratorijų/technikos kabinetų įrangą, netiesiogiai prisidės prie IRT specialistų skaičiaus augimo								
ST-3 priemonė: „Užtikrinti efektyvų mokslo ir studijų sistemos valdymą“ ⁴⁷ numatyta investuoti į kolegijų tinklo pertvarką.								
ST-4 priemonė: „Sudaryti sąlygas kokybiškoms, tarptautiškoms ir prieinamoms studijoms“ ⁴⁸ , skirta gerinti užsienio studentų patirtį ir integraciją, spręsti problemą dėl mažo jų pasilikimo procento Lietuvoje po studijų								
ST-5 priemonė. „Didinti pažeidžiamų asmenų grupių užimtumą“ ⁴⁹ , kurios veiklos „Užimtumo rėmimo priemonių apimties ir įvairovės didinimas, prisidedant prie skaitmeninės ir žaliosios transformacijos tikslų siekimo ir žiedinės ekonomikos skatinimo“ poveiklė „Kvalifikacijų ir kompetencijų įgijimo priemonė“ yra skirta bedarbiams ir užimtiems asmenims mokytis ir įgyti kvalifikaciją ir (ar) kompetencijas, įtrauktas į Užimtumo tarnybos direktoriaus tvirtinamą Aukštą pridėtinę vertę kuriančių kvalifikacijų ir kompetencijų sąrašą.								
ST-6 priemonė. „Skatinti talentų ir kompetencijų pasiūlą pažangiai ekonomikai“ ⁵⁰ yra numatytų veiklų darbuotojų mokymams perėjimui prie pažangos ekonomikos, bei kompensacijos įmonėms ir darbuotojams, persikeliantiems į Lietuvą								
ST-7 priemonė. „Įgyvendinti misijomis grįstas mokslo ir inovacijų programas“ ⁵¹ , kurią įgyvendinant planuojamos								

⁴⁷ Pažangos priemonė Nr. 12-003-03-04-02 „Užtikrinti efektyvų mokslo ir studijų sistemos valdymą“

⁴⁸ Pažangos priemonė Nr. 12-003-03-04-01 „Sudaryti sąlygas kokybiškoms, tarptautiškoms ir prieinamoms studijoms“

⁴⁹ Pažangos priemonė Nr. 09-001-02-03-02 „Didinti pažeidžiamų asmenų grupių užimtumą“

⁵⁰ Pažangos priemonė Nr. 05-001-01-15-02 „Skatinti talentų ir kompetencijų pasiūlą pažangiai ekonomikai“

⁵¹ Pažangos priemonė Nr. 05-001-01-05-06/12-001-01-03-01 „Įgyvendinti misijomis grįstas mokslo ir inovacijų programas“ aprašo patvirtinimo“

investicijos į IRT kompetencijų centrą ir šios srities tyrimus.								
VST-2 priemonė. „Sukurti nuoseklią inovacinės veiklos skatinimo sistemą“, kurios viena iš veiklų orientuota į darbuotojų skaitmeninių įgūdžių didinimą.								

Biudžetas			
Viešosios lėšos	Valstybės biudžetas	ES lėšos	Iš viso:
Suplanuotos	78,51 mln. Eur	317,4 mln. Eur	395,91 mln. Eur

3.1.2. 2 dimensija. Saugi atspari naši ir tvari skaitmeninė infrastruktūra

Didelės spartos tinklų plėtra ir penktosios kartos judrusis ryšys

Tikslas: iki 2030 m. visi Europos namų ūkiai yra gigabitinio tinklo aprėptyje, o visose apgyvendintose vietovėse veikia 5G ryšys.

Itin spartaus plačiajuosčio ryšio aprėptis:

Nacionalinė pradinė vertė: 78 proc.

ES vidurkis pradinė vertė: 73 proc.

5 G ryšio aprėptis:

Nacionalinė pradinė vertė: 90 proc.

ES pradinė vertė: 81 proc.

Lietuvoje yra suplanuota ir šiuo metu įgyvendinama viena pažangos priemonė, kuria prisidedama prie šio tikslo.

Tvarkaraštis								
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
R-1 priemonė. „Skatinti pažangių elektroninių ryšių technologijų ir naujos kartos ryšio tinklų (įskaitant 5G ryšį) plėtra.“ ⁵² , skirta itin spartaus plačiajuosčio interneto ryšio plėtrai.								

Biudžetas			
Viešosios lėšos	Valstybės biudžetas	ES lėšos	Iš viso:
Suplanuotos	5 mln. Eur	96,4 mln. Eur	101,4 mln. Eur

⁵² Pažangos priemonė Nr. 10-001-05-04-02 „Skatinti pažangių elektroninių ryšių technologijų ir naujos kartos ryšio tinklų (įskaitant 5G ryšį) plėtra“

3.1.3. 3 dimensija. Įmonių skaitmeninė transformacija

MVĮ skaitmeninis intensyvumas

Tikslas: iki 2030 m. daugiau kaip 90 proc. ES mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) pasiekia bent bazinį skaitmeninio intensyvumo lygį.

Nacionalinė pradinė vertė: 64 proc.

ES vidurkis pradinė vertė: 69 proc.

Lietuvoje yra suplanuotos ir šiuo metu įgyvendinamos dvi pažangos priemonės, kurių dalis veiklų prisideda prie šio tikslo pasiekimo.

Tvarkaraštis								
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
VST-1 priemonė: „Skatinti įmones skaitmenizuotis“ ⁵³								
VST-5 priemonė: „Didinti (gerinti) mokesčių prievolių vykdymą“ ⁵⁴								

Biudžetas			
Viešosios lėšos	Valstybės biudžetas	ES lėšos	Iš viso:
Suplanuotos	0,81 mln. Eur	152,9 mln. Eur	153,71 mln. Eur

Technologijų pritaikymas ir naudojimas

Tikslas: iki 2030 m. bent 75 proc. ES įmonių naudojami:

- debesijos kompiuterijos paslaugomis;
- didžiaisiais duomenimis;
- dirbtiniu intelektu.

Didžiųjų duomenų naudojimas:

Nacionalinė pradinė vertė: 11 proc.

ES pradinė vertė: 14 proc.

Debesijos kompiuterija:

Nacionalinė pradinė vertė: 28 proc.

ES pradinė vertė: 34 proc.

DI:

Nacionalinė pradinė vertė: 5 proc.

ES pradinė vertė: 8 proc.

Lietuvoje yra suplanuotos ir šiuo metu įgyvendinamos dvi priemonės, kurių veiklomis prisidedama prie šio tikslo pasiekimo.

Tvarkaraštis								
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
VST-1 priemonė: „Skatinti įmones skaitmenizuotis“								

⁵³ Pažangos priemonė Nr. 05-001-01-05-05 „Skatinti įmones skaitmenizuotis“

⁵⁴ Pažangos priemonė Nr. 04-001-08-05-02 „Didinti (gerinti) mokesčių prievolių vykdymą“

VST-3 priemonė: „Skatinti įmones pereiti link neutralios klimatui ekonomikos“								
--	--	--	--	--	--	--	--	--

Biudžetas			
Viešosios lėšos	Valstybės biudžetas	ES lėšos	Iš viso:
Suplanuotos	1,5 mln. Eur	21,5 mln. Eur	23 mln. Eur

Startuolių ekosistemos plėtra

Tikslas: iki 2030 m. ES didina savo novatoriškų veiklą plečiančių įmonių bazę ir gerina jų galimybes gauti finansavimą, todėl vienaaragių skaičius bent padvigubėja.

Nacionalinė pradinė vertė: 3

ES vidurkis pradinė vertė: 174

Lietuvoje yra suplanuotos ir šiuo metu įgyvendinamos trys priemonės, kurių dalis veiklų prisideda prie šio tikslo pasiekimo.

Tvarkaraštis								
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
VST-2 priemonė: „Sukurti nuoseklią inovacinės veiklos skatinimo sistemą“ ⁵⁵								
VST-1 priemonė: „Skatinti įmones skaitmenizuotis“ ⁵⁶								
VST-4 priemonė. „Skatinti verslumą ir kurti paskatas įmonių augimui“ ⁵⁷								

Biudžetas			
Viešosios lėšos	Valstybės biudžetas	ES lėšos	Iš viso:
Suplanuotos	3,73 mln. Eur	129,07 mln. Eur	132,8 mln. Eur

3.1.4. 4 dimensija. Viešųjų paslaugų skaitmenizacija

Viešųjų paslaugų užtikrinimas

Tikslas: iki 2030 m. 100 proc. pagrindinių viešųjų paslaugų ES piliečiams ir įmonėms yra prieinamos internetu.

Viešosios paslaugos gyventojams:

Nacionalinė pradinė vertė: 84 balai

ES pradinė vertė: 77 balai

Viešosios paslaugos verslui:

Nacionalinė pradinė vertė: 94 balai

ES pradinė vertė: 84 balai

⁵⁵ [Pažangos priemonė Nr. 05-001-01-05-07 „Sukurti nuoseklią inovacinės veiklos skatinimo sistemą“](#)

⁵⁶ [Pažangos priemonė Nr. 05-001-01-05-05 „Skatinti įmones skaitmenizuotis“](#)

⁵⁷ [Pažangos priemonės Nr. 05-001-01-08-09 „Skatinti verslumą ir kurti paskatas įmonių augimui“](#)

Lietuvoje yra suplanuotos ir šiuo metu įgyvendinamos tris priemonės, kuriomis prisidedama prie šio tikslo pasiekimo.

Tvarkaraštis								
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
VPS-1 priemonė. „Kurti technologinius sprendimus ir įrankius, leidžiančius saugiai ir patogiai naudotis paslaugomis“ ⁵⁸ , kuri nukreipta į viešųjų paslaugų modernizavimą, naujų paslaugų įgyvendinimą bei jų naudojimo skatinimą.								
VPS-2 priemonė. „Skatinti duomenų prieinamumą ir pakartotinį naudojimą“ ⁵⁹ , kuria siekiama skatinti duomenų atvėrimo brandą, duomenų perpanaudojimą bei jų mainus.								
VPS-3 priemonė: „Skatinti efektyvų valstybės informacinių išteklių valdymą“ ⁶⁰ , kuria siekiama didinti valstybės institucijų skaičių, gaunančių konsoliduotų informacinių technologijų paslaugas.								

Biudžetas			
Viešosios lėšos	Valstybės biudžetas	ES lėšos	Iš viso:
Suplanuotos	57,99 mln. Eur	330,28 mln. Eur	388,27 mln. Eur

Sveikatos įrašų prieinamumas

Tikslas: iki 2030 m. 100 proc. ES piliečių 2030-aisiais turi turėti prieigą prie (savo) elektroninių sveikatos įrašų.

Nacionalinė pradinė vertė: 92 balai

ES vidurkis pradinė vertė: 72 balai

Lietuvoje yra suplanuotos ir šiuo metu įgyvendinamos dvi priemonės, kuriomis prisidedama prie šio tikslo pasiekimo.

Tvarkaraštis								
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
SPS-1 priemonė: „Gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą“ ⁶¹ , kurios svarbiausios								

⁵⁸ [Pažangos priemonė Nr. 05-002-01-07-08 „Kurti technologinius sprendimus ir įrankius, leidžiančius saugiai ir patogiai naudotis paslaugomis“](#)

⁵⁹ [Pažangos priemonė Nr. 05-002-01-07-07 „Skatinti duomenų prieinamumą ir pakartotinį naudojimą“](#)

⁶⁰ [Pažangos priemonė Nr. 05-002-01-07-04 „Skatinti efektyvų valstybės informacinių išteklių valdymą“](#)

⁶¹ [Pažangos priemonė Nr. 11-002-02-11-01 „Gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą“](#)

veiklos orientuotos į Sveikatos sektoriaus skaitmeninimą.								
SPS-2 priemonė: „Skaitmeninės sveikatos sistemos plėtros 2023–2027 metų veiksmų plano įgyvendinimas“ ⁶² , kurios apimtyje įgyvendinamos veiklos ir projektai, susiję su e. sveikatos sistemos tobulinimu ir plėtra.								

Biudžetas			
Viešosios lėšos	Valstybės biudžetas	ES lėšos	Iš viso:
Suplanuotos	18,77 mln. Eur	96,82 mln. Eur	115,59 mln. Eur

eID prieinamumas

Tikslas: iki 2030 m. 100 proc. ES piliečių turi prieigą prie saugios elektroninės atpažinties (eID) priemonių. Tikslas skaidomas į dvi dalis:

1. Valstybių narių skaičius, kurios pagal Reglamentą (ES) Nr. 910/2014 **pranešė bent apie vieną nacionalinę eID schemą (notifikavo).**

Nacionalinė pradinė vertė: Lietuva yra notifikavusi schemą dėl asmens tapatybės kortelės, kaip atpažintiems priemonės (2020-aisiais).

2. Valstybių narių skaičius, išleidusių **skaitmeninę piniginę** pagal Pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl Europos skaitmeninės tapatybės sistemos sukūrimo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 910/2014.

Nacionalinė pradinė vertė: šiuo metu dar nėra priimtas eIDAS2 reglamentas, Lietuva dalyvauja ir pilotiniuose projektuose diegiant skaitmeninę dėklę

ES vidurkis, pradinė vertė: 64 proc.

Lietuvoje yra suplanuota ir šiuo metu įgyvendinama viena priemonė, kurios veiklomis prisidedama prie šio tikslo pasiekimo.

Bendras tvarkaraštis								
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
VPS-2 priemonė. „Kurti technologinius sprendimus ir įrankius, leidžiančius saugiai ir patogiai naudotis paslaugomis“ ⁶³ , kuri nukreipta į viešųjų paslaugų modernizavimą, naujų paslaugų įgyvendinimą bei jų naudojimo skatinimą								

Biudžetas			
Viešosios lėšos	Valstybės biudžetas	ES lėšos	Iš viso:
Suplanuotos	-	16,7 mln. Eur	16,7 mln. Eur

⁶² [Skaitmeninės sveikatos sistemos plėtros 2023–2027 metų veiksmų planas](#)

⁶³ [Pažangos priemonė Nr. 05-002-01-07-08 „Kurti technologinius sprendimus ir įrankius, leidžiančius saugiai ir patogiai naudotis paslaugomis“](#)

3.2. Priemonių aprašymas

3.2.1.1 dimensija. Skaitmeniniai įgūdžiai ir IRT specialistai

Skaitmeniniai įgūdžiai

SĮ-1 priemonė. Didinti socialiai pažeidžiamų grupių skaitmeninius įgūdžius

Nauja priemonė	☒ Taip ☐ Ne
Trumpas priemonės aprašymas	<p>Priemonės veiklomis sprendžiama visuomenės skaitmeninių įgūdžių trūkumo problema. Atsižvelgiant į tai, kad skaitmeninėmis technologijomis mažiau naudojasi ne tik vyresnio amžiaus, kaimų gyventojai, bet ir asmenys su negalia, šios priemonės veiklos labiau orientuotos į socialiai pažeidžiamas grupes. Įgyvendinat šią priemonę yra veiklos, skirtos kurčiųjų, aklųjų ir kitų negalią turinčių asmenų skaitmeniniams įgūdžiams tobulinti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - IT sprendimo, skirto geresnėms kurčiųjų komunikacijos galimybėms užtikrinti, pritaikymas, įdiegimas ir tikslinės grupės apmokymas naudotis; - IT sprendimo, skirto aklųjų prieigai prie informacijos užtikrinti, pritaikymas, įdiegimas ir tikslinės grupės apmokymas naudotis; - Metodinių rekomendacijų IT sprendimų geresnėms kurčiųjų ir aklųjų komunikacijos galimybėms naudojantis viešosiomis paslaugomis, kūrimui ir diegimui, parengimas; - Techninių pagalbos priemonių negalią turintiems asmenims įsigijimas; - Techninės įrangos IT sprendimų įdiegimui ir palaikymui įsigijimas; - Reformos įgyvendinimo komunikacija ir viešinimas; <p>Priemonės įgyvendinimo stebėseną yra vykdoma nuolat ir, prireikus, veiklos ir (ar) joms skirtas finansavimas yra tikslinami.</p> <p>Sąsaja su tikslu: Priemonės veiklos prisidės prie tam tikrų socialiai pažeidžiamų grupių, kurios yra gana gausios, bazinių skaitmeninių įgūdžių didinimo, o tai prisidės prie iškelto skaitmeninio dešimtmečio tikslo.</p>
Skirtas arba planuojamas biudžetas ir, jei aktualu, kiti skirti išteklių, įskaitant žmogiškuosius išteklius	Valstybės biudžetas: 0,42 mln. Eur ES lėšos: 2 mln. Eur
Numatomas poveikis ir susijęs laikotarpis	<ul style="list-style-type: none"> - Iki 2030 m. gyventojų nesinaudojančių internetu nuo 16,9 proc. (2020 m.) sumažės iki 10 proc. (2030 m.) - Asmenų su negalia pasitenkinimas naudojantis viešosiomis paslaugomis iki 2030 m. sudarys 60 proc.

SI-1 priemonės veiklos:

Veiklos pavadinimas	SI-1.1. IT sprendimo, skirto geresnėms kurčiųjų komunikacijos galimybėms užtikrinti, pritaikymas, įdiegimas ir tikslinės grupės apmokymas naudotis.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą bus sukurtas ir įdiegtas IT sprendimas, skirtas geresnėms kurčiųjų komunikacijos galimybėms užtikrinti ir rengiami mokymai kaip šiuo sprendimu naudotis.
Finansavimas	Valstybės biudžetas: 93 tūkst. Eur ES lėšos: 443 tūkst. Eur
Įgyvendinimo terminas	2026 m.

Veiklos pavadinimas	SI-1.2. IT sprendimo, skirto aklujų prieigai prie informacijos užtikrinti, pritaikymas, įdiegimas ir tikslinės grupės apmokymas naudotis.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą bus sukurtas ir įdiegtas IT sprendimas, aklujų prieigai prie informacijos užtikrinti ir rengiami mokymai kaip šiuo sprendimu naudotis.
Finansavimas	Valstybės biudžetas: 76 tūkst. Eur ES lėšos: 365 tūkst. Eur
Įgyvendinimo terminas	2026 m.

Veiklos pavadinimas	SI-1.3. Metodinių rekomendacijų IT sprendimų geresnėms kurčiųjų ir aklujų komunikacijos galimybėms naudojantis viešosiomis paslaugomis, kūrimui ir diegimui, parengimas;
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą bus parengtos metodinės rekomendacijos viešojo sektoriaus institucijoms kaip ir kokius IT sprendimus reikėtų kurti ir diegti, kad būtų sudarytos geresnės komunikacijos galimybės kurtiesiems ir akliesiems.
Finansavimas	Valstybės biudžetas: 13 tūkst. Eur ES lėšos: 60 tūkst. Eur
Įgyvendinimo terminas	2025 m.

Veiklos pavadinimas	SI-1.4. Techninių pagalbos priemonių negalia turintiems asmenims įsigijimas
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą bus įsigytos ir asmenims su negalia padalintos techninės pagalbos priemonės, kad jie galėtų pasinaudoti sukurtais IT sprendimais
Finansavimas	Valstybės biudžetas: 164 tūkst. Eur ES lėšos: 780 tūkst. Eur
Įgyvendinimo terminas	2026 m.

Veiklos pavadinimas	SI-1.5. Techninės įrangos IT sprendimų įdiegimui ir palaikymui įsigijimas.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą bus įsigyta techninė įranga, skirta IT sprendimų diegimui ir palaikymui.
Finansavimas	Valstybės biudžetas: 63 tūkst. Eur ES lėšos: 300 tūkst. Eur
Įgyvendinimo terminas	2026 m.

Veiklos pavadinimas	SI-1.6. Reformos įgyvendinimo komunikacija ir viešinimas.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą bus organizuojami sukurtų sprendimų viešinimo renginiai, kad ši informacija pasiektų kiek įmanoma daugiau tikslinėms grupėms priklausančių gyventojų.
Finansavimas	Valstybės biudžetas: 11 tūkst. Eur ES lėšos: 52 tūkst. Eur
Įgyvendinimo terminas	2026 m.

SI-2 priemonė. Vykdyti EdTech skaitmeninę švietimo transformaciją

Nauja priemonė	☒ Taip ☐ Ne
Trumpas priemonės aprašymas	<p>Priemonės veiklos orientuotos į problemas, kad nepakankamai pasitelkiamos švietimo technologijos ir skaitmeninės inovacijos švietimo sistemos efektyvumui ir mokymosi rezultatų kokybei didinti, sprendimą ir yra orientuotos į visus švietimo sistemos dalyvius: bendrojo ugdymo mokyklų mokinius, įskaitant specialiųjų ugdymo poreikių turinčius bei užsienio šalių lietuvių mokyklose besimokančius asmenis, pedagoginius darbuotojus, valstybinių aukštųjų mokyklų studentus bei dėstytojus.</p> <p>Priemonės veiklomis vykdoma skaitmeninė švietimo transformacija, apimanti: 2) naujausių edukacinių technologijų švietimo sektoriuje diegimą, sudarant sąlygas skaitmeninėms švietimo inovacijoms kurtis ir išbandyti; 3) pedagoginių darbuotojų skaitmeninių kompetencijų stiprinimą; 4) technologinių sprendimų, reikiamų skaitmeninių mokymo, studijų išteklių švietimo įstaigose sukūrimą, siekiant įgalinti personalizuotą nuotolinį mokymą.</p> <p>Priemonės veiklos nukreiptos į naujų mokymo būdų diegimą švietimo sistemoje ir mokytojų kompetencijas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Technologinių sprendimų ir įgūdžių sistemos švietimo transformacijai vykdyti kūrimas. <p>Priemonės įgyvendinimo stebėseną yra vykdoma nuolat ir prireikus veiklos ir / ar joms skirtas finansavimas yra tikslinami.</p> <p>Sąsaja su tikslu: Priemonės veiklos užtikrins skaitmeninių įgūdžių formavimą jau mokyklose, o tai ateityje teigiamai įtakos gyventojų bazinių skaitmeninių įgūdžių gerėjimą.</p>
Skirtas arba planuojamas biudžetas ir, jei aktualu, kiti skirti ištekliai, įskaitant žmogiškuosius išteklius	ES lėšos: 29,8 mln. Eur
Numatomas poveikis ir susijęs laikotarpis	<ul style="list-style-type: none"> - Mokymui skirtų kompiuterių, tenkančių 100-ui mokinių, dalis nuo 18,6 proc. 2019 m. padidės iki 50 proc. 2030 m. - 16–74 metų amžiaus asmenų, kurie naudojami kompiuteriu ir internetu, dalis (proc.) nuo 89,9 proc. 2021 m. padidės iki 95 proc. 2030 m. - Mokymosi turinio, susieto su skaitmeniniais objektais, atitinkančiais atnaujintų bendrųjų programų reikalavimus,

	<p>dalis (proc.) nuo 21 proc. 2021 m. padidės iki 40 proc. 2030 m.</p> <p>- Užsienio lietuvių, besimokančių nuotoliniu būdu, skaičius (proc.) padidės nuo 21 proc. 2020 m. iki 30 proc. 20230 m.</p>
--	--

SI-2 priemonės veiklos:

Veiklos pavadinimas	SI-2.1. Technologinių sprendimų ir įgūdžių sistemos švietimo transformacijai vykdyti kūrimas
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą bus diegiamos naujausios edukacinės technologijos švietimo sektoriuje, sudarytos sąlygos skaitmeninėms švietimo inovacijoms kurtis ir išbandyti (<i>EdTech</i> inovacijų kūrimo ir išbandymo platforma), stiprinamos pedagogų skaitmeninės kompetencijos. Taip pat bus kuriami technologiniai sprendimai, skaitmeninis mokymo, studijų turinys švietimo įstaigose, siekiant įgalinti personalizuotą nuotolinį mokymą.
Finansavimas	ES lėšos: 29 800 tūkst. Eur
Įgyvendinimo terminas	2026 m.

SI-3 priemonė. Įdiegti vieno langelio principą karjerai planuoti ir įgūdžiams tobulinti.

Nauja priemonė	☒ Taip ☐ Ne
Trumpas priemonės aprašymas	<p>Nors kai kurios Lietuvos suaugusiųjų mokymosi visą gyvenimą (toliau – MVG) kompetencijos yra pakankamos ar augančios, bendras MVG mastas šalyje pastaraisiais metais beveik nekito ir neartėjo prie ES vidurkio. Lietuva yra viena iš 20 proc. ES valstybių su didžiausiais įgūdžių darbo rinkoje neatitikimais, o daugiau nei 40 proc. Lietuvos gyventojų teigia, kad jų turimi gebėjimai neatitinka poreikio pagal turimą profesiją. Esminiai iššūkiai, lemiantys nepakankamą MVG progresą Lietuvoje, susiję su problema, kad šalyje nėra vieningai ir efektyviai veikiančios MVG sistemos, kuri didintų prieinamumą, skatintų bendras investicijas, formuotų visuomenės įprotį mokytis. Atsižvelgiant į tai, priemonės veiklos yra orientuotos į suaugusiųjų mokymosi visą gyvenimą lygio didinimą, kuriant bendrą mokymosi visą gyvenimą sistemą ir užtikrinant profesinio orientavimo paslaugų suaugusiems asmenims teikimą, taip pat siekiama, kad mokiniams tvariai ir sistemingai būtų teikiamos įtvirtinti profesinio orientavimo paslaugos.</p> <p>Įgyvendinant šią priemonę yra suplanuotos šios veiklos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bendros mokymosi visą gyvenimą sistemos, apimančios ir karjeros planavimo sistemą, sukūrimas; - Priemonių sukūrimas siekiant padidinti mažiau mokytis linkusių visuomenės grupių (senjorai, žemesnės kvalifikacijos, mažas pajamas gaunantys asmenys) įsitraukimą į formaliojo ir neformaliojo švietimo programas. <p>Priemonės įgyvendinimo stebėseną yra vykdoma nuolat ir prireikus veiklos ir / ar joms skirtas finansavimas yra tikslinami.</p>

	<p>Sąsaja su tikslu: Priemonės veiklos yra gerokai platesnės ir apima ne tik skaitmeninių įgūdžių kėlimą, tačiau praktiškai visose karjeros srityse baziniai skaitmeniniai įgūdžiai yra būtini, norint įsitvirtinti darbo rinkoje. Todėl šios veiklos turės nemažą teigiamą įtaką ne tik prisidedant prie skaitmeninio tikslo „bent baziniai skaitmeniniai įgūdžiai“, bet ir prie skaitmeninio tikslo, susijusio su „IRT specialistų skaičiaus didinimu.“</p>
Skirtas arba planuojamas biudžetas ir, jei aktualu, kiti skirti ištekliai, įskaitant žmogiškuosius išteklius	<p>Valstybės biudžetas: 11,4 mln. Eur ES lėšos: 109,3 mln. Eur</p>
Numatomas poveikis ir susijęs laikotarpis	<ul style="list-style-type: none"> - Asmenų, kurie dalyvavę mokymuose įgijo kompetenciją, dalis 2030 m. sudarys 80 proc. - Savivaldybių, kuriuose užtikrinamas profesinio orientavimo paslaugų teikimas mokiniams santykiu 1:800, skaičius 2030 m. bus 60; - Trečiųjų šalių piliečių, gavusių leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje, ir ES valstybių narių piliečių (išskyrus lietuvių kilmės asmenis), baigusią lietuvių kalbos pagrindų mokymus, dalis nuo visų atvykusių (proc.) 2030 m. sudarys 30 proc.

SI-3 priemonės veiklos

Veiklos pavadinimas	SI-3.1. Bendros mokymosi visą gyvenimą sistemos, apimančios ir karjeros planavimo sistemą, sukūrimas.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą bus parengta teisinė bazė, reikalinga Bendros mokymosi visą gyvenimą sistemos sukūrimui bei mokymosi visą gyvenimą skatinimui, teikiamos karjeros konsultavimo paslaugos mokiniams, plėtojama karjeros planavimo sistema Sostinės bei Vidurio ir Vakarų Lietuvos regionuose, sukurta suaugusiųjų švietimo IT sistema, finansuojamos kompetencijų plėtojimo programos, vieno langelio principu teikiamos formaliojo, neformaliojo ir savarankiško mokymosi pripažinimo paslaugos, padedančios lanksčiai pereiti iš vieno švietimo lygmens į kitą.
Finansavimas	ES lėšos: 92,3 mln. Eur Valstybės biudžetas: 11,4 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2026 m.

Veiklos pavadinimas	SI-3.2. Priemonių sukūrimas siekiant padidinti mažiau mokyti linkusių visuomenės grupių (senjorai, žemesnės kvalifikacijos, mažas pajamas gaunantys asmenys) įsitraukimą į formaliojo ir neformaliojo švietimo programas.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą bus siekiama įtraukti į formaliojo ir neformaliojo švietimo ugdymą mažiau mokyti linkusias visuomenės ugdymo grupes: trečiųjų šalių piliečius,

	gavusius leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje, senjorus, žemesnės kvalifikacijos asmenis, mažas pajamas gaunančius asmenis, mažumas (įskaitant marginalizuotas bendruomenes).
Finansavimas	ES lėšos: 17 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2026 m.

SI-4 priemonė. Stiprinti kibernetinį atsparumą.

Nauja priemonė	☒ Taip ☐ Ne
Trumpas priemonės aprašymas	<p>Nors skaitmeninė visuomenės atskirtis mažėja, atskirtis kibernetinio saugumo srityje tarp tų, kurie sugeba pasirūpinti savo kibernetiniu saugumu, ir tų – kurie negali, išlieka. Prie labiausiai negebančių pasirūpinti kibernetiniu saugumu visuomenės narių priskiriami socialiai pažeidžiamos asmenų grupės. Pavyzdžiui, senjorai, mažas pajamas turintys gyventojai ar užsieniečiai gali patirti neproporcingai didelę žalą kibernetinės atakos atveju. Asmenys ir organizacijos neturi tapti kibernetinio saugumo specialistais, tačiau turi turėti bazinių kibernetinio saugumo žinių. Bazinės kibernetinio saugumo žinios ir kibernetinės higienos praktika (atnaujinimų įdiegimas, sudėtingų slaptažodžių naudojimas, atsarginių kopijų darymas) daugeliu atvejų gali padėti išvengti kibernetinių atakų ir jų sukeltos žalos. Didesnių organizacijų kibernetinis atsparumas įprastai būna paremtas didesniais finansiniais resursais ir kompetentingais specialistais, tuo tarpu mažesnės organizacijos kibernetinio saugumo kompetencijų organizacijos viduje neaugina, tačiau gauna iš trečiųjų šalių. Trūksta pagalbos mažesnius resursus turinčioms organizacijoms gilinant kibernetinio saugumo žinias. Planuojamos įgyvendinti priemonės veiklos yra gerokai platesnės, tačiau prie skaitmeninių įgūdžių didinimo prisidės ši veikla:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Žinių bei įgūdžių kibernetinio saugumo srityje plėtra. <p>Priemonės įgyvendinimo stebėseną yra vykdoma nuolat ir, prireikus, veiklos ir / ar joms skirtas finansavimas yra tikslinami.</p> <p>Sąsaja su tikslu: Priemonės veiklos yra gerokai platesnės ir apima ne tik skaitmeninių įgūdžių kėlimą, tačiau gyventojų gebėjimas saugiai elgtis skaitmeninėje erdvėje ir atpažinti joje kylančias grėsmes yra būtini, kad gyventojai galėtų saugiai jaustis skaitmeninėje erdvėje.</p>
Skirtas arba planuojamas biudžetas ir, jei aktualu, kiti skirti ištekliai, įskaitant žmogiškuosius išteklius	Valstybės biudžetas: 0,43 mln. Eur ES lėšos: 2,065 mln. Eur

Numatomas poveikis ir susijęs laikotarpis	<ul style="list-style-type: none"> - Iki 2030 m. 40 proc. Visuomenės narių, patikrins interneto svetainės saugumą prieš teikiant joje savo asmens duomenis, dalis; - Iki 2026 m. 4 pažeidžiamiausių visuomenės grupių atstovai sudalyvaus kibernetinio saugumo brandos kėlimo mokymuose;
--	--

SI-4 priemonės veiklos

Veiklos pavadinimas	SI-4.1 Žinių bei įgūdžių kibernetinio saugumo srityje plėtra
Veiklos aprašymas	Pasirinktomis mokymo priemonėmis bus organizuojami kompetencijų bei įgūdžių kibernetinio saugumo srityje stiprinimui skirti mokymai, skirti kibernetinio saugumo subjektuose dirbantiems darbuotojams ir kibernetinio saugumo specialistams bei kibernetinio saugumo brandos kėlimo mokymai pažeidžiamiausioms visuomenės grupėms.
Finansavimas	ES lėšos: 2,065 mln. Eur Valstybės biudžetas: 0,43 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2026 m.

VPS-1 priemonė. Kurti technologinius sprendimus ir įrankius, leidžiančius saugiai ir patogiai naudotis paslaugomis.

Nauja priemonė	☒ Taip ☐ Ne
Trumpas priemonės aprašymas	<p>Priemonės veiklos yra horizontalios ir prisideda prie kelių skaitmeninių tikslų pasiekimo. Didžioji dalis priemonės veiklų prisideda prie Skaitmeninio dešimtmečio programos skaitmeninio tikslo „Viešųjų paslaugų skaitmenizacija“ rodiklių pasiekimo (Priemonės aprašymas šiame kontekste taip pat pateiktas prie minimo skaitmeninio tikslo). Tačiau Įgyvendinant priemonę taip pat yra numatyta vykdyti veiklą, skirtą gyventojų skaitmeninių įgūdžių tobulinimui, kad jie pilnavertiškai gebėtų pasinaudoti sukurtais technologiniais sprendimais kasdieniame gyvenime.</p> <p>Priemonės įgyvendinimo stebėseną yra vykdoma nuolat ir prireikus veiklos ir (ar) joms skirtas finansavimas yra tikslinami.</p> <p>Sąsaja su tikslu: Veikla tiesiogiai prisidės prie gyventojų skaitmeninių įgūdžių didinimo.</p>
Skirtas arba planuojamas biudžetas ir, jei aktualu, kiti skirti ištekliai, įskaitant žmogiškuosius išteklius	ES lėšos: 2 mln. Eur
Numatomas poveikis ir susijęs laikotarpis	Planuojama, kad mokymai vyks iki 2026 m., o tai tiesiogiai prisidės prie rodiklio „Gyventojai, turintys bent bazinius skaitmeninius įgūdžius“ pasiekimo.

VPS-1 priemonės veiklos

Veiklos pavadinimas	VPS-1.1. Horizontalus skaitmeninių įgūdžių tobulinimas ⁶⁴ .
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą bus vykdomi skaitmeninių įgūdžių mokymai gyventojams siekiant, kad gyventojai gebėtų pilnavertiškai naudotis sukurtais skaitmeniniais sprendimais.
Finansavimas	ES lėšos: 2 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2026 m.

VST-4 priemonė. Skatinti verslumą ir kurti paskatas įmonių augimui

Nauja priemonė	☒ Taip ☐ Ne
Trumpas priemonės aprašymas	<p>Priemonės veiklos yra gerokai platesnės ir yra skirtos skatinti ne tik startuolių ekosistemą bet ir aukštą potencialą turinčių verslų kūrimąsi ir augimą, spręsti išorinio finansavimo trūkumo iššūkius, gerinti įmonių augimui skirtą reguliacinę aplinką, skatinti įmones diegti pažangų valdymą, sudaryti palankesnes sąlygas verslui pradėti. Priemonės veiklos daugiausiai orientuotos į MVĮ subjektus. Viena iš šių veiklų yra orientuota į 5-8 kl. moksleivių skaitmeninių įgūdžių didinimą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sukurti ir įveiklinti praktinę mokymų programą 5-8 kl. moksleivių skaitmeninio verslumo skatinimui. <p>Priemonės įgyvendinimo stebėseną yra vykdoma nuolat ir prireikus veiklos ir (ar) joms skirtas finansavimas yra tikslinami.</p> <p>Sąsaja su tikslu: Veiklos tiesiogiai prisidės prie moksleivių skaitmeninio raštingumo didinimo.</p>
Skirtas arba planuojamas biudžetas ir, jei aktualu, kiti skirti ištekliai, įskaitant žmogiškuosius išteklius	Valstybės biudžetas: 4,05 mln. Eur
Numatomas poveikis ir susijęs laikotarpis	Tikimasi, kad 2024-ais metais skaitmeninio verslumo ugdymo programoje dalyvaus 1000 moksleivių. Nuo 2025 m. – po 1500 moksleivių kiekvienais metais.

VST-4 priemonės veiklos

Veiklos pavadinimas	VST-4.1. Sukurti ir įveiklinti praktinę mokymų programą 5-8 kl. moksleivių skaitmeninio verslumo skatinimui.
Veiklos aprašymas	Šia veikla siekiama sukurti ir įveiklinti naują praktinę mokymų programą, skirtą 5-8 klasių moksleivių

⁶⁴ Veiklos pavadinimas preliminarus ir gali būti patikslintas

	<p>skaitmeninio verslo skatinimui. Praktinės mokymų programos tikslas - reikšmingai sustiprinti informacinių technologijų ir ekonomikos mokytojų kompetencijas bendradarbiauti, bendrai lavinant ir praktiškai pritaikant mokinių skaitmeninius įgūdžius, kuriant įvairius skaitmeninius produktus (mobiliosios aplikacijos, žurnalai, elektroninės knygos, vaizdo medžiaga, kompiuteriniai žaidimai ir t.t.), taip pat skatinat juos aktyviai kurti šiuos skaitmeninius produktus, suprasti jų komercializacijos potencialą bei mokant moksleivius e. komercijos pagrindų. Šia veikla bus siekiama atliepti vykstančios skaitmeninės transformacijos iššūkius, augantį skaitmeninės ekonomikos potencialą bei padėti pasirengti skaitmeninei ateičiai. Siekiama, jog mokiniai pabaigę šią naują moksleivių skaitmeninio verslumo ugdymo programą (kurioje numatoma mokyti kurti aukštą potencialą turinčius verslus ir/ar skaitmeninius produktus, tokius kaip aplikacijos ir kompiuteriniai žaidimai), tęs veiklą 9-12 klasėse ir įgiję verslumo kompetencijų jau 5-8 klasėse savo sukurtus produktus juos realizuos rinkoje mokinių mokomųjų bendrųjų pagrindu.</p>
Finansavimas	Valstybės biudžetas: 4,05 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2030 m.

IRT kompetencijos

Prie šio tikslo pasiekimo taip pat prisideda SI-3 priemonė, aprašyta prie Skaitmeninių kompetencijų dalies.

ST-1 priemonė. Sukurti rinkos poreikius atliepiančią profesinio ugdymo sistemą.

Nauja priemonė	☒ Taip ☐ Ne
Trumpas priemonės aprašymas	<p>Sėkmingas jaunų žmonių įgūdžių, reikalingų darbui ir gyvenimui, ugdymas lemia jų galimybes įsidarbinti ir mažina įgūdžių neatitikties darbo rinkoje problemą. Nepaisant to, kad didžioji dalis aukštojo mokslo ir profesinio mokymo absolventų įsidarbina, apie 41 proc. iš jų dirba darba, neatitinkantį įgytos kvalifikacijos lygio arba studijuotos srities (tik kiek daugiau IRT studijas baigusiujų dirba IRT srityje). Įgyvendinant šią priemonę siekiama padidinti profesinio mokymo patrauklumą bei jo atitiktį darbo rinkos poreikiams, išplečiant profesinių kompetencijų įgijimo galimybes mokantis bendrojo ugdymo mokykloje ir darbo vietoje bei keliant profesinio mokymo patrauklumą, teikiant paramą mokiniams iš nepalankias sąlygas turinčių asmenų grupių, bei regionų profesinio mokymo įstaigas aprūpinti infrastruktūra, atitinkančia naujausias tendencijas. Priemonės veiklos nukreiptos į profesinio mokymo programų kokybės gerinimą, tame tarpe ir IRT specialistų rengimo programų kokybės gerinimą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Teisės aktų, susijusių su profesinio mokymo reglamentavimu, rengimas;

	<ul style="list-style-type: none"> - Priemonių profesinio mokymo programoms atnaujinti ar parengti, profesijos mokytojams ir meistrams praktikams pritraukti parengimas; - Priemonių bendrajam ugdymui ir profesiniam mokymui suartinti parengimas; - Sukurti ir įgyvendinti priemones profesinio mokymo pameistrystės forma organizavimui skatinti; - Įveiklinti sektorių praktinio mokymo centrų sistemą įgyvendinant nacionalinio mobilumo programą; - Profesinio mokymo prieinamumo gerinimo parama, mokiniams iš nepalankias sąlygas turinčių asmenų grupių; - Investicijos į profesinio mokymo infrastruktūrą; <p>Priemonės įgyvendinimo stebėseną yra vykdoma nuolat ir prireikus veiklos ir (ar) joms skirtas finansavimas yra tikslinami.</p> <p>Sąsaja su tikslu: Priemonės veiklos yra gerokai platesnės ir apima ne tik IRT specialistų rengimą, tačiau praktiškai visose profesinėse srityse tam tikro lygio IRT žinios yra būtina ir neatsiejama profesijos dalis, todėl dalis veiklų tiesiogiai, dalis netiesiogiai bus nukreiptos ir į IRT specialistų rengimo programų kokybės gerinimą, o tai prisidės prie siekiamo tikslo didinti IRT specialistų skaičių.</p>
Skirtas arba planuojamas biudžetas ir, jei aktualu, kiti skirti ištekliai, įskaitant žmogiškuosius išteklius	Valstybės biudžetas: 2,31 mln. Eur ES lėšos: 80,6 mln. Eur
Numatomas poveikis ir susijęs laikotarpis	<ul style="list-style-type: none"> - Naujos arba modernizuotos švietimo infrastruktūros naudotojų skaičius 2029 m. sieks 22 860 per metus; - Mokinių, kurie mokosi pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas bendrojo ugdymo mokyklose ir baigusių pirminio profesinio mokymo programos modulius, skaičius nuo 1500 2024 m. padidės iki 4900 2030 m.; - Profesinio mokymo įstaigų, organizuojančių profesinio mokymo programas pameistrystės forma, dalis iki 2030 m. sieks 100 proc. - Iki 2029 m. 4 proc. (nuo 120 mokinių 2024 m. iki 790 mokinių 2029 m.) padidės mokinių iš nepalankias sąlygas turinčių asmenų grupių, kuriems buvo skirta parama profesinio mokymo prieinamumui gerinti, dalis.

ST-1 priemonės veiklos

Veiklos pavadinimas	ST-1.1. Teisės aktų, susijusių su profesinio mokymo reglamentavimu, rengimas.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą bus parengta teisinė bazė, reikalinga Nacionalinės profesinio mokymo pažangos platformos steigimui ir sukūrimui, profesinio mokymo kompetencijos centrų steigimui, patvirtinta paramos pameistrystei ir mokymuisi darbo vietoje schema.
Finansavimas	-
Įgyvendinimo terminas	2026 m.

Veiklos pavadinimas	ST-1.2. Priemonių profesinio mokymo programoms atnaujinti ar parengti, profesijos mokytojams ir meistrams praktikams pritraukti parengimas.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą bus atnaujintos (naujos) profesinio mokymo programos, profesijos mokytojai ir (ar) meistrai skatinami dalyvauti pameistrių ir praktikas atliekančių mokinių mokymo procese, dalyvauti švietimo ir mokymo veiklose, ugdyti skaitmeninius įgūdžius.
Finansavimas	ES lėšos: 5 mln. Eur Valstybės biudžetas: 1,05 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2026 m.

Veiklos pavadinimas	ST-1.3. Priemonių bendrajam ugdymui ir profesiniam mokymui suartinti parengimas.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą bus sudarytos galimybės mokytis profesinio mokymo programų modulius, plėtojamos eksperimentinės profesinio mokymo programos.
Finansavimas	ES lėšos: 6 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2026 m.

Veiklos pavadinimas	ST-1.4. Sukurti ir įgyvendinti priemonės profesinio mokymo pameistrystės forma organizavimui skatinti.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą profesinio mokymo įstaigos bus skatinamos organizuoti profesinio mokymo programas pameistrystės forma, dalyvauti švietimo ir mokymo veiklose, ugdyti skaitmeninius įgūdžius.
Finansavimas	ES lėšos: 19 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2026 m.

Veiklos pavadinimas	ST-1.5. Įveikinti sektorinių praktinio mokymo centrų sistemą įgyvendinant nacionalinio mobilumo programą.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą moksleiviai bus skatinami dalyvauti nacionalinėje mobilumo programoje ir pagerinti savo turimus praktinius ir skaitmeninius įgūdžius sektoriniuose praktinio mokymo centruose.
Finansavimas	ES lėšos: 6 mln. Eur Valstybės biudžetas: 1,26 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2026 m.

Veiklos pavadinimas	ST-1.6. Profesinio mokymo prieinamumo gerinimo parama, mokiniams iš nepalankias sąlygas turinčių asmenų grupių
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą bus siekiama, teikiant paramą, gerinti profesinio mokymo prieinamumą mokiniams iš nepalankias sąlygas turinčių asmenų grupių
Finansavimas	ES lėšos: 5,7 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2026 m.

Veiklos pavadinimas	ST-1.7. Investicijos į profesinio mokymo infrastruktūrą
----------------------------	--

Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą bus atnaujinama ar modernizuojama švietimo infrastruktūra, siekiant kad ji tenkintų dabartinius naudotojų poreikius.
Finansavimas	ES lėšos: 38,9 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2026 m.

ST-2 priemonė. Užtikrinti visiems prieinamą šiuolaikinį ugdymo turinį

Nauja priemonė	☒ Taip ☐ Ne
Trumpas priemonės aprašymas	<p>Trumpas aprašymas:</p> <p>Kompetencijų ugdymas yra siejamas su praktiniu mokymusi, gebėjimų ugdymu, ir tai ypač aktualu mokant STEAM grupės dalykų. Norint užtikrinti ne tik konkurencingos, bet ir tvarios Lietuvos ateitį, reikia telkti dėmesį į žmones ir skatinti mokslinį ir technologinį talentą, užtikrinti, kad mokyklos būtų aprūpintos panašia įranga mokinių kompetencijoms plėtoti kad kuo mažiau skirtųsi mokinių pasiekimai. Todėl, įgyvendinant priemonę, siekiama sudaryti mokymuisi palankias sąlygas visose Lietuvos mokyklose, siekiant sumažinti mokinių pasiekimų atotrūkius, padėti sėkmingai integruotis į visuomenę grįžus iš užsienio bei padėti mokiniams atskleisti savo potencialą ir gabumus, kad jie kuo sklandžiau prisitaikytų kintančioje aplinkoje, o vėlesniu etapu – darbo rinkoje.</p> <p>Priemonės veiklos nukreiptos į modernizuotą švietimo infrastruktūrą ir laboratorijų/technikos kabinetų įrangą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gerinti švietimo paslaugų kokybę aprūpinant efektyviai veikiančias bendrojo ugdymo mokyklas laboratorine įranga ir priemonėmis; - Stiprinti formuojamąjį ir apibendrinamąjį vertinimą diegiant atnaujintas ugdymo programas; - Sukurti mokinių ir mokytojų kompetencijų tobulinimo programą, įgyvendinančią STEAM ugdymo ekosistemą, paremtą įveikintų STEAM ugdymo atviros prieigos centrų, sustiprinto STEAM mokyklų tinklo bei įgalintų STEAM ambasadorių (inovatyvių mokytojų) tinklaveika; - Pagerinti užsienio lietuvių švietimo įtrauktį, šalinant atskirtį ar socialines rizikas, dėl kurių kyla grėsmė patirti socialinę atskirtį; - Stiprinti ugdymo, atliepančio mokinių amžių ir poreikius, kokybę. <p>Priemonės įgyvendinimo stebėseną yra vykdoma nuolat ir prireikus veiklos ir (ar) joms skirtas finansavimas yra tikslinami.</p> <p>Sąsaja su tikslu:</p> <p>Priemonės veiklos yra gerokai platesnės ir apima ne tik IRT specialistų rengimą, tačiau jos netiesiogiai prisidės prie IRT specialistų skaičiaus augimo ateityje, nes modernizuota švietimo sistemos infrastruktūra sudarys galimybes moksleiviams, nepriklausomai nuo jų gyvenamos vietos, gauti kokybišką ir technologijas orientuotą, mokymą, taip</p>

	skatinant bei motyvuojant juos rinktis technologijų krypčių studijas.
Skirtas arba planuojamas biudžetas ir, jei aktualu, kiti skirti ištekliai, įskaitant žmogiškuosius išteklius	ES lėšos: 90,5 mln. Eur
Numatomas poveikis ir susijęs laikotarpis	<ul style="list-style-type: none"> - Naujos arba modernizuotos švietimo infrastruktūros naudotojų skaičius 2029 m. sieks 59 520 per metus; - Savivaldybių, kuriose vykdomos visų neformaliojo vaikų švietimo mokyklų ugdymo krypčių klasifikatoriuje patvirtintų krypčių programos, skaičius 2030 m. sieks 50; - Mokyklų, turinčių standartus atitinkančias laboratorijas ir / ar technikos kabinetus, dalis nuo 38,6 proc. 2021 m. padidės iki 80 proc. 2030 m.

ST-2 priemonės veiklos

Veiklos pavadinimas	ST-2.1. Gerinti švietimo paslaugų kokybę aprūpinant efektyviai veikiančias bendrojo ugdymo mokyklas laboratorine įranga ir priemonėmis
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą siekiama gerinti švietimo paslaugų kokybę aprūpinant efektyviai veikiančias bendrojo ugdymo mokyklas laboratorine įranga ir priemonėmis ir užtikrinti, kad tiek sostinės tiek kituose regionų mokyklos galėtų naudotis modernizuota švietimo infrastruktūra ir laboratorijomis mokymo klasėse.
Finansavimas	ES lėšos: 52,1 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2029 m.

Veiklos pavadinimas	ST-2.2. Stiprinti formuojamąjį ir apibendrinamąjį vertinimą diegiant atnaujintas ugdymo programas
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą siekiama sukurti pagalbos mokytojui sistemą darbui su atnaujintu ugdymo turiniu sostinės ir Vidurio bei vakarų Lietuvos regionuose.
Finansavimas	ES lėšos: 7,6 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2029 m.

Veiklos pavadinimas	ST-2.3. Sukurti mokinių ir mokytojų kompetencijų tobulinimo programą, įgyvendinančią STEAM ugdymo ekosistemą, paremtą įveikintų STEAM ugdymo atviros prieigos centrų, sustiprinto STEAM mokyklų tinklo bei įgalintų STEAM ambasadorių (inovatyvių mokytojų) tinklaveika.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą siekiama didinti modernizuotų STEAM centrų ir mobiliųjų laboratorijų skaičių, skatinti švietimo sistemos dalyvius įsitraukti į STEAM ugdymo sistemos veiklas.
Finansavimas	ES lėšos: 14 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2029 m.

Veiklos pavadinimas	ST-2.4. Pagerinti užsienio lietuvių švietimo įtrauktį, šalinant atskirtį ar socialines rizikas, dėl kurių kyla grėsmė patirti socialinę atskirtį.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą siekiama sukurti lietuvių kalbos testavimo sistemą užsienio lietuviams, užsieniečiams ir sugrįžusiems asmenims, pagrįstą kalbos mokėjimo lygiais, ir susieti su Lietuvoje veikiančia pasiekimų vertinimo sistema. Taip pat sukurti metodines priemones, pagrįstas kalbos mokėjimo lygiais ir pritaikytas skirtingo amžiaus ir skirtingų kalbinių gebėjimų užsienyje gyvenantiems lietuviams.
Finansavimas	ES lėšos: 2,2 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2030 m.

Veiklos pavadinimas	ST-2.5. Stiprinti ugdymo, atliepančio mokinių amžių ir poreikius, kokybę.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą siekiama Stiprinti ugdymo, atliepančio mokinių amžių ir poreikius, kokybę tiek sostinės, tiek Vidurio ir Vakarų Lietuvos regionuose
Finansavimas	ES lėšos: 14,6 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2030 m.

ST-3 priemonė. Užtikrinti efektyvų mokslo ir studijų sistemos valdymą

Nauja priemonė	☒ Taip ☐ Ne
Trumpas priemonės aprašymas	<p>Lietuvos švietimo sistema susiduria su tokiais iššūkiais kaip nepakankamu sistemos efektyvumu, atitikties kintančios visuomenės ir darbo rinkos poreikiams stoka. Lietuvai svarbu didinti efektyvumą visais švietimo sistemos lygmenimis. Siekiant reaguoti į demografines permainas būtina sudaryti galimybes visiems gauti geros kokybės išsilavinimą todėl įgyvendinant priemonę siekiama didinti aukštojo mokslo atitiktį darbo rinkos ir visuomenės poreikiams, užtikrinti efektyvią ir nuolatinę mokslo ir studijų sistemos veikimo analitiką.</p> <p>Įgyvendinant priemonę, numatomos šios veiklos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Įdiegti naujus mokslo ir studijų institucijų finansavimo modelius; - Atnaujinti kolegijų tinklą, įvertinus potencialą, nacionalinius ir regioninius ūkio raidos ir darbo rinkos poreikius. <p>Priemonės įgyvendinimo stebėseną yra vykdoma nuolat ir prireikus veiklos ir (ar) joms skirtas finansavimas yra tikslinami.</p> <p>Sąsaja su tikslu: Priemonės veiklos yra gerokai platesnės ir apima ne tik IRT specialistų rengimą, tačiau jos netiesiogiai prisidės prie IRT specialistų skaičiaus augimo, nes modernizuota švietimo sistemos infrastruktūra sudarys galimybes moksleiviams,</p>

	nepriklausomai nuo jų gyvenamos vietos, gauti kokybišką į technologijas orientuotą, mokymą, taip skatinant bei motyvuojant juos rinktis technologijų krypčių studijas.
Skirtas arba planuojamas biudžetas ir, jei aktualu, kiti skirti ištekliai, įskaitant žmogiškuosius išteklius	ES lėšos: 20 mln. Eur Valstybės biudžetas: 15,2 mln. Eur
Numatomas poveikis ir susijęs laikotarpis	Aukštųjų mokyklų, vykdančių užsienyje įgytų kvalifikacijų pripažinimą, dalis nuo 24 proc. 2020m. padidės iki 85 proc. 2030 m.

ST-3 priemonės veiklos

Veiklos pavadinimas	ST-3.1. Įdiegti naujus mokslo ir studijų institucijų finansavimo modelius.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą mokslo institucijose yra skatinamos siekti kuo aukštesnių studijų veiklos rezultatų. Atsižvelgiant į studijų veiklos pasiektus rezultatus bus skiriamas atitinkamas finansavimas.
Finansavimas	Valstybės biudžetas: 11,2 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2030 m.

Veiklos pavadinimas	ST-3.2. Atnaujinti kolegijų tinklą, įvertinus potencialą, nacionalinius ir regioninius ūkio raidos ir darbo rinkos poreikius.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą bus įgyvendinami penki kolegijų pertvarkos projektai, siekiant kad jų mokymo kokybė ir švietimo infrastruktūra atitiktų dabartinės realijas.
Finansavimas	ES lėšos: 20 mln. Eur Valstybės biudžetas: 4 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2024 m.

ST-4 priemonė. Sudaryti sąlygas kokybiškoms, tarptautiškoms ir prieinamoms studijoms

Nauja priemonė	☒ Taip ☐ Ne
Trumpas priemonės aprašymas	Nors Lietuvoje aukštasis mokyklas baigusių asmenų užimtumo lygis praėjus 1–3 metams po studijų baigimo yra aukštas (87,6 proc.), tačiau pastebimas neatitikimas tarp turimos neseniai studijas baigusių absolventų kvalifikacijos ir dirbamo darbo. Vyriausybės strateginės analizės centro (toliau – STRATA) atlikta aukštojo mokslo prieinamumo žemo socialinio ekonominio statuso (toliau – SES statusas) asmenims analizė atskleidė, kad mokiniai iš mažas pajamas gaunančių šeimų rečiau nei kitų šeimų vaikai tęsia mokymąsi pagal švietimo programas, teikiančias aukštesnio lygio kvalifikaciją. 2020 m. vidurinę mokyklą turėjusių baigti žemiausio SES mokinių, palyginti su aukščiausio SES mokiniais, tikimybė studijuoti aukštesiose mokyklose buvo mažesnė net 51 procentiniu punktu. Negalią turintys asmenys į aukštąsias mokyklas įstoja rečiau nei neturintys specialiųjų poreikių ir ypač retai studijuoja universitete. Aukštojo mokslo kokybės gerinimui, įtraukties ir konkurencingumo skatinimui ypatingai svarbus studijų tarptautinis konkurencingumas. Tačiau šiuo metu

	<p>nesukuriamos palankios sąlygos užsienio studentams, taip pat ir užsienio lietuviams, pritraukti studijuoti Lietuvos aukštosiose mokyklose ir jų integracijai.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, Priemonės veiklos orientuotos spręsti aukštojo mokslo sistemos teikiamų įgūdžių ir darbo rinkos poreikių neatitiktis, nevienodo aukštojo mokslo prieinamumo bei užsienio studentų pritraukimo ir integracijos problemos atsiradimo priežastis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Teisinių prielaidų studijų prieinamumui ir tarptautiškumui gerinti, studentų integracijai skatinti, studijų kokybei tobulinti sukūrimas; - Aukštųjų mokyklų tarptautinio konkurencingumo stiprinimas; - Užsienio studentų integracijos priemonių įgyvendinimas; - Aukštojo mokslo prieinamumo gerinimo priemonių diegimas; - Aukštųjų mokyklų dėstytojų kompetencijų stiprinimas; - Aukštųjų mokyklų infrastruktūros gerinimas ir plėtra. <p>Priemonės įgyvendinimo stebėseną yra vykdoma nuolat ir prireikus veiklos ir (ar) joms skirtas finansavimas yra tikslinami.</p> <p>Sąsaja su tikslu:</p> <p>Priemonės veiklos yra gerokai platesnės ir apima ne tik IRT specialistų rengimą, tačiau šios veiklos prisidės prie iš užsienio pritrauktų IRT specialistų skaičiaus didinimo, t. y. sudarys patrauklias sąlygas studijas baigusiems užsieniečiams pasilikti ir dirbti Lietuvoje.</p>
<p>Skirtas arba planuojamas biudžetas ir, jei aktualu, kiti skirti ištekliai, įskaitant žmogiškuosius išteklius</p>	<p>Valstybės biudžetas: 53,8 mln. Eur ES lėšos: 24,6 mln. Eur</p>
<p>Numatomas poveikis ir susijęs laikotarpis</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Socialiai jautrių, socialinės atskirties ir / ar mažai atstovaujamų grupių studentų, gavusių tikslinę išmoką studijų prieinamumui gerinti, dalis 2029 m. sudarys 1,29 proc. - Bent 160 asmenų pasinaudos parama užsienio studentų integracijai; - Lietuvos aukštųjų mokyklų studentų, atlikusių tarptautines praktikas lituanistinio švietimo įstaigose užsienyje, skaičius nuo 26 proc. 2020 m. padidės iki 61 proc. 2030 m.

ST-4 priemonės veiklos

<p>Veiklos pavadinimas</p>	<p>ST-4.1. Teisinių prielaidų studijų prieinamumui ir tarptautiškumui gerinti, studentų integracijai skatinti, studijų kokybei tobulinti sukūrimas.</p>
<p>Veiklos aprašymas</p>	<p>Įgyvendinant šią veiklą bus parengti ir priimti teisės aktai, susiję su socialinės dimensijos plano ir užsienio studentų pritraukimo ir integracijos strategijos parengimu, atnaujintos bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų ir aukštųjų mokyklų dėstytojų kompetencijų tobulinimo gairės.</p>
<p>Finansavimas</p>	<p>-</p>

Igyvendinimo terminas	2030 m.
Veiklos pavadinimas	ST-4.2. Aukštųjų mokyklų tarptautinio konkurencingumo stiprinimas.
Veiklos aprašymas	Igyvendinant šią veiklą aukštosios mokyklos bus skatinamos dalyvauti tarptautiniuose projektuose taip sudarant prielaidas glaudesnei jų integracijai Europos universitetų tinkluose.
Finansavimas	ES lėšos: 13,5 mln. Eur Valstybės biudžetas: 12,7 mln. Eur
Igyvendinimo terminas	2030 m.

Veiklos pavadinimas	ST-4.3. Užsienio studentų integracijos priemonių įgyvendinimas.
Veiklos aprašymas	Igyvendinant šią veiklą bus teikiama parama užsienio studentų integracijai.
Finansavimas	ES lėšos: 1 mln. Eur Valstybės biudžetas: 17,9 mln. Eur
Igyvendinimo terminas	2030 m.

Veiklos pavadinimas	ST-4.4. Aukštojo mokslo prieinamumo gerinimo priemonių diegimas.
Veiklos aprašymas	Igyvendinant šią veiklą bus teikiama socialinės ir finansinės pagalba aukštųjų mokyklų studentams iš nepalankias sąlygas turinčių grupių (tikslinių išmokų skyrimas, studijų programų pritaikymas studentams, turintiems specialiųjų poreikių ir kt.), remiamos tikslinės prieinamumo gerinimo iniciatyvos.
Finansavimas	ES lėšos: 10,14 mln. Eur
Igyvendinimo terminas	2030 m.

Veiklos pavadinimas	ST-4.5. Aukštųjų mokyklų dėstytojų kompetencijų stiprinimas.
Veiklos aprašymas	Igyvendinant šią veiklą bus inicijuojami įvairūs mokymai ir seminarai orientuoti į aukštųjų mokyklų dėstytojų kompetencijų didinimą.
Finansavimas	Valstybės biudžetas: 3 mln. Eur
Igyvendinimo terminas	2030 m.

Veiklos pavadinimas	ST-4.6. Aukštųjų mokyklų infrastruktūros gerinimas ir plėtra.
Veiklos aprašymas	Igyvendinant šią veiklą bus pastatyti (atnaujinti, pritaikyti asmenims su spec. poreikiais) aukštųjų mokyklų studijų infrastruktūros objektai, studentų bendrabučiai.
Finansavimas	Valstybės biudžetas: 20,2 mln. Eur
Igyvendinimo terminas	2030 m.

ST-5 priemonė. Didinti pažeidžiamų asmenų grupių užimtumą.

Nauja priemonė	☒ Taip ☐ Ne
Trumpas priemonės aprašymas	Šalyje darbo rinkoje jaučiamas darbo jėgos pasiūlos ir paklausos neatitikimas: nekvalifikuotos darbo jėgos perteklius ir kvalifikuotos – trūkumas. Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (toliau – EBPO)

	<p>Lietuvos įgūdžių strategijoje⁶⁵ nurodoma, kad „Lietuvoje užimtumo lygio skirtumas tarp aukšto ir žemo lygio išsilavinimą turinčių suaugusiųjų Lietuvoje vienas didžiausių tarp visų EBPO šalių. Lietuvos darbo rinkoje įgūdžių neatitiktis, trūkumai ir pertekliai dažnesni nei daugelyje kitų EBPO šalių. Darbo vietas sunku užpildyti – pretenduojantys asmenys neturi tinkamos kvalifikacijos, kompetencijų ar patirties. Šalies pramonės struktūra kinta, išibėgėja automatizacijos ir skaitmenizacijos procesai, įmonėms diegiant inovacijas, efektyvinant veiklos procesus, daugelį darbų atliekant automatizuotiems įrenginiams, reikia vis mažiau nekvalifikuotų darbininkų, todėl siekiant tvaraus užimtumo, svarbu, kad šalies gyventojai įgytų ir laiku atnaujintų turimus įgūdžius ir žinias.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, priemonės veiklos „Užimtumo rėmimo priemonių apimties ir įvairovės didinimas, prisidedant prie skaitmeninės ir žaliosios transformacijos tikslų siekimo ir žiedinės ekonomikos skatinimo“ poveiklė „Kvalifikacijų ir kompetencijų įgijimo priemonė“ yra skirta bedarbiams ir užimtiems asmenims mokytis ir įgyti kvalifikaciją ir (ar) kompetencijas, įtrauktas į Užimtumo tarnybos direktoriaus tvirtinamą Aukštą pridėtinę vertę kuriančių kvalifikacijų ir kompetencijų sąrašą“.</p> <p>Priemonės įgyvendinimo stebėseną yra vykdoma nuolat ir prireikus veiklos ir (ar) joms skirtas finansavimas yra tikslinami.</p> <p>Sąsaja su tikslu: Priemonės veiklos „Užimtumo rėmimo priemonių apimties ir įvairovės didinimas, prisidedant prie skaitmeninės ir žaliosios transformacijos tikslų siekimo ir žiedinės ekonomikos skatinimo“ poveiklė „Kvalifikacijų ir kompetencijų įgijimo priemonė“ suteiks galimybę bedarbiams ir užimtiems asmenims įgyti ir skaitmenines kvalifikacijas ir (ar) kompetencijas.</p>
<p>Skirtas arba planuojamas biudžetas ir, jei aktualu, kiti skirti ištekliai, įskaitant žmogiškuosius išteklius</p>	<p>ES lėšos: 81 mln. Eur</p>
<p>Numatomas poveikis ir susijęs laikotarpis</p>	<p>19,7 tūkst. darbo ieškančių asmenų (bedarbių ir užimtų), registruotų Užimtumo tarnyboje, įgis aukštą pridėtinę vertę kuriančias kvalifikacijas ir (ar) kompetencijas (iš jų 10 000 skaitmeninių įgūdžių ugdymo programų dalyvių ir 9 350 mokymo programų, suteikiančių kitas didelės pridėtinės vertės kvalifikacijas ir (arba) kompetencijų, dalyvių) iki 2026 m. II ketv.</p>

ST-5 priemonės veiklos

⁶⁵ [OECD Skills Strategy Lithuania: Assessment and Recommendations | en | OECD](#)

Veiklos pavadinimas	ST-5.1. Veiklos „Užimtumo rėmimo priemonių apimties ir įvairovės didinimas, prisidedant prie skaitmeninės ir žaliosios transformacijos tikslų siekimo ir žiedinės ekonomikos skatinimo“ poveiklė „Kvalifikacijų ir kompetencijų įgijimo priemonė“.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą bus sudarytos galimybės bedarbiams ir užimtiems asmenims mokytis ir įgyti kvalifikaciją ir (ar) kompetencijas, įtrauktas į Užimtumo tarnybos direktoriaus tvirtinamą Aukštą pridėtinę vertę kuriančių kvalifikacijų ir kompetencijų sąrašą
Finansavimas	ES lėšos: 81 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2026 m.

ST-6 priemonė. Skatinti talentų ir kompetencijų pasiūlą pažangiai ekonomikai

Nauja priemonė	☒ Taip ☐ Ne
Trumpas priemonės aprašymas	<p>Tarptautinio migracijos politikos plėtros centro (ICMPD) kartu su EK Struktūrinių reformų rėmimo generaliniu direktoratu (DG REFORM) 2020 m. atliktoje analizėje apie Lietuvos situaciją pritraukiant, išlaikant ir integruojant talentus nustatyta, kad Lietuvos talentų ir migracijos politika ne visada atitinka darbo rinkos poreikius ir kad siekiant geresnių rezultatų Lietuvai reikalinga vystyti nuosekliai, nacionalinius strateginius tikslus atitinkančią talentų politiką, į procesus įtraukiant ir suinteresuotąsias šalis.</p> <p>Lietuvos konkurencingumą ir galimybes prisitraukti specialistus mažina šių priemonių trūkumas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - paskatų projektai, skirti pritraukti specialistus iš užsienio, nukreiptų tiek į atvykstančius specialistus, tiek į šiuos specialistus pritraukiančius darbdavius ar kitus asmenis, apimantys finansines ir kitokio pobūdžio priemones; - priemonės ir projektai, gerinantys specialistų iš užsienio priėmimą ir jų integraciją į bendruomenes, šalių ir apimantys tokias sritis kaip visuomenės nuomonės keitimas, regionų ir savivaldybių galimybių priimti ir integruoti specialistus iš užsienio didinimas, kalbinių ir kultūrinių kursų prieinamumo gerinimas, specialistų iš užsienio šeimos narių integracija į darbo rinką ir visuomenę, užsieniečių įsitraukimo į visuomeninį gyvenimą gerinimas ir pan. <p>Šiems veiksams įgyvendinti reikalinga pilotuoti priemones, kur įmanoma, ieškant inovatyvių sprendimų ir (ar) alternatyvių finansavimo būdų, siekiant nustatyti efektyviausias priemones pagal siekiamus tikslus ir tikslines reikalingų pritraukti užsienio specialistų grupes bei didinti galimybes į šių veiklų vykdymą įsitraukti visas suinteresuotas grupes.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, priemonė apima veiklas, nukreiptas į:</p>

	<p>- Teisinių prielaidų finansinėms paskatoms pritraukti reikiamų specialistų iš užsienio sukūrimas;</p> <p>- Finansinių paskatų priemonių, kurias taikant siekiama pritraukti reikiamų specialistų iš užsienio, sukūrimas ir įgyvendinimas.</p> <p>Priemonės įgyvendinimo stebėseną yra vykdoma nuolat ir prireikus veiklos ir (ar) joms skirtas finansavimas yra tikslinami.</p> <p>Sąsaja su tikslu: Priemonės veikla Nr. 1 „Teisinių prielaidų finansinėms paskatoms pritraukti reikiamų specialistų iš užsienio sukūrimas“ ir veikla Nr. 2 „Finansinių paskatų priemonių, kurias taikant siekiama pritraukti reikiamų specialistų iš užsienio, sukūrimas ir įgyvendinimas“ prisidės prie iš užsienio pritrauktų IRT specialistų skaičiaus didinimo.</p>
Skirtas arba planuojamas biudžetas ir, jei aktualu, kiti skirti ištekliai, įskaitant žmogiškuosius išteklius	Valstybės biudžetas: 4,4 mln. Eur (lėšų suma skirta 2022-2023 m.)
Numatomas poveikis ir susijęs laikotarpis	Skyrus visą reikalingą finansavimą iš valstybės biudžeto lėšų 2022–2030 m., iki 2030 m. daugiau kaip 4,5 tūkst. iš užsienio pritrauktų darbuotojų gautų išmokas, beveik 2 tūkst. darbdavių gautų išmokas už pritrauktus darbuotojus iš užsienio.

ST-6 priemonės veiklos

Veiklos pavadinimas	ST-6.1. Teisinių prielaidų finansinėms paskatoms pritraukti reikiamų specialistų iš užsienio sukūrimas.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą, sukurtos teisinės prielaidos finansinėms paskatoms pritraukti reikiamų specialistų iš užsienio.
Finansavimas	-
Įgyvendinimo terminas	2030 m.

Veiklos pavadinimas	ST-6.2. Finansinių paskatų priemonių, kurias taikant siekiama pritraukti reikiamų specialistų iš užsienio, sukūrimas ir įgyvendinimas.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą, teikiamos finansinės paskatos iš užsienio pritrauktiems darbuotojams, bei darbdaviams, pritraukusiems darbuotojus iš užsienio.
Finansavimas	Valstybės biudžetas: 4,4 mln. Eur (lėšų suma skirta 2022-2023 m.)
Įgyvendinimo terminas	2030 m.

ST-7 priemonė. Įgyvendinti misijomis grįstas mokslo ir inovacijų programos

Nauja priemonė	☒ Taip ☐ Ne
Trumpas priemonės aprašymas	Priemonė yra gerokai platesnė nei IRT kompetencijų didinimas. Jos veiklomis siekiama iš esmės pereiti prie

	<p>aukštos pridėtinės vertės ekonomikos, kompleksiskai priėti prie problemų sprendimo, skatinti mokslo ir studijų institucijų antreprenerystę, žinių perdavimą, atžalinių įmonių inkubavimo veiklas ir sudaryti palankias sąlygas pateikti aukštos pridėtinės vertės produktus rinkai, verslui – sudaryti sąlygas ir skatinti jau veikiančias įmones kurti inovatyvius produktus ir mokslu grįstas inovacijas, sudaryti verslui sąlygas perkelti žinias iš laboratorijų į rinką. Priemonė skirta atliepti rinkos tendencijas, ugdyti kompetencijas vystyti inovacijas orientuojantis į paklausos ir pasiūlos tendencijas, nes siekiant ekonominio proveržio bet kokios inovacijos privalo būti orientuotos į komercinę sėkmę.</p> <p>Priemonės veiklos yra orientuota į ekosistemos ir klasterių plėtrą, bendras MTEP veiklas tarp informacinių ir ryšių technologijų sektoriaus, kurs yra vienas prioritetinių šalyje, ir mokslo ir studijų institucijų, priimant tarptautiniu mastu konkurencingus sprendimus ir užtikrinant aukščiausio lygio infrastruktūros naudojimąsi atviros prieigos principu.</p> <p>Priemonės veiklos „Investicijos į kompetencijų centrus“ poveiklė, kuri turės teigiamos įtakos skaitmeninio tikslo, susijusio su IRT specialistų skaičiaus didinimu, pasiekimui:</p> <ul style="list-style-type: none"> - IRT kompetencijų centro įkūrimas; <p>Priemonės įgyvendinimo stebėseną yra vykdoma nuolat ir prireikus veiklos ir (ar) joms skirtas finansavimas yra tikslinami.</p> <p>Sąsaja su tikslu:</p> <p>Priemonės poveiklė turės teigiamos įtakos skaitmeninio tikslo, susijusio su IRT specialistų skaičiaus didinimu, pasiekimui.</p>
<p>Skirtas arba planuojamas biudžetas ir, jei aktualu, kiti skirti ištekliai, įskaitant žmogiškuosius išteklius</p>	<p>Valstybės biudžetas: 2,8 mln. Eur ES lėšos: 14 mln. Eur</p>
<p>Numatomas poveikis ir susijęs laikotarpis</p>	<p>- 2024 m. įkurto IRT kompetencijų centro veiklos bus orientuotos į žinių ir gerosios praktikos sklaidą bei IRT specialistų kompetencijų didinimą.</p>

ST-7 priemonės veiklos

<p>Veiklos pavadinimas</p>	<p>ST-7.1. IRT kompetencijų centro įkūrimas</p>
<p>Veiklos aprašymas</p>	<p>Įgyvendinant šią veiklą, teikiamos finansinės paskatos iš užsienio pritrauktiems darbuotojams, bei darbdaviams, pritraukusiems darbuotojus iš užsienio.</p>
<p>Finansavimas</p>	<p>Valstybės biudžetas: 2,8 mln. Eur ES lėšos: 14 mln. Eur</p>
<p>Įgyvendinimo terminas</p>	<p>2030 m.</p>

VST-2 priemonė. Sukurti nuoseklią inovacinės veiklos skatinimo sistemą

Nauja priemonė	☒ Taip ☐ Ne
Trumpas priemonės aprašymas	<p>Priemonės veiklos yra gerokai platesnės ir horizontalios bei prisideda prie kelių skaitmeninių tikslų pasiekimo. Didžioji dalis priemonės veiklų prisideda prie Skaitmeninio dešimtmečio programos skaitmeninio tikslo „Įmonių skaitmeninė transformacija“ rodiklių pasiekimo (Priemonės aprašymas šiame kontekste taip pat pateiktas prie minimo skaitmeninio tikslo). Tačiau šios priemonės apimtyje planuojama įgyvendinti ir veiklą, susijusią su darbuotojų skaitmeninių įgūdžių didinimu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ugdyti MVĮ reikalingus darbuotojų įgūdžius. <p>Priemonės įgyvendinimo stebėseną yra vykdoma nuolat ir, prireikus, veiklos ir (ar) joms skirtas finansavimas yra tikslinami.</p> <p>Sąsaja su tikslu: Suplanuotos veikla, prisidės prie darbuotojų skaitmeninių įgūdžių didinimo.</p>
Skirtas arba planuojamas biudžetas ir, jei aktualu, kiti skirti ištekliai, įskaitant žmogiškuosius išteklius	ES lėšos: 6,7 mln. Eur
Numatomas poveikis ir susijęs laikotarpis	- MVĮ darbuotojai, baigę mokymą skirtą pažangiajai specializacijai, pramonės pertvarkai ir verslumui reikalingiems įgūdžiams ugdyti (pagal įgūdžių rūšį: techniniai, valdymo verslumo, ekologijos, kiti) – 61 tūkst. (2029 m.).

VST-2 priemonės veiklos

Veiklos pavadinimas	VST-2.1. Ugdyti MVĮ reikalingus darbuotojų įgūdžius.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią planuojamos investicijos į žmogiškuosius išteklius, orientuotos į įvairių formų ir lygių specifinius mokymus (kvalifikacijos kėlimas ir perkvalifikavimas), ypatingą dėmesį skiriant MVĮ darbuotojų skaitmeninių įgūdžių ugdymui ir tobulinimui.
Finansavimas	ES lėšos: 6,7 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2029 m.

3.2.2 2 dimensija. Saugi atspari naši ir tvari skaitmeninė infrastruktūra*Didelės spartos tinklų plėtra ir penktosios kartos judrusis ryšys*

R-1 priemonė. Skatinti pažangių elektroninių ryšių technologijų ir naujos kartos ryšio tinklų (įskaitant 5G ryšį) plėtrą

Nauja priemonė	☐ Taip ☒ Ne
Trumpas priemonės aprašymas	Europos Komisijos 2016 m. rugsėjo mėn. 14 d. komunikate Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir

	<p>socialinių reikalų komitetui ir regionų komitetui „Junglumas – bendrosios skaitmeninės rinkos pagrindas. Kelias į Europos gigabitinę visuomenę“ (COM(2016) 587 final) (Gigabitinės visuomenės komunikatas) valstybės narės skatinamos prisidėti prie trijų strateginių tikslų, kurie atkartoti Europos Parlamento ir Tarybos 2018 m. gruodžio 11 d. direktyvoje (ES) 2018/1972 kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas (toliau – Direktyva (ES) 2018/1972), iki 2025 m. įgyvendinimo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gigabitinis junglumas visiems pagrindiniams socialinę ir ekonominę pažangą skatinantiems subjektams; - visų miestų teritorijose ir visose didžiosiose sausumos transporto magistralėse užtikrinti nenutrūkstamą 5G (penktosios kartos judriojo ryšio technologija) ryšio aprėptį; - užtikrinti, kad visuose Europos kaimų ir miestų namų ūkiuose būtų prieinamas interneto ryšys, kurio duomenų atsisiuntimo sparta ne mažesnė kaip 100 Mbps ir gali būti padidinta iki gigabitinės. <p>Lietuvos Respublikos itin spartaus plačiajuosčio ryšio plėtros 2021–2027 m. plane⁶⁶ (Plėtros planas) konstatuota, kad, Lietuvai siekiant minėtų ir naujų itin spartaus plačiajuosčio ryšio plėtros ir gigabitinės visuomenės kūrimo tikslų (be valstybės intervencijos Gigabitinės visuomenės komunikate numatyti tikslai nebus pasiekti), valstybės indėlis yra būtinas, ypač atokesnėse vietovėse, kurios nėra patrauklios komerciškai, todėl jose pažangių elektroninių ryšių technologijų infrastruktūra išvystyta nepakankamai. Atsižvelgiant į tai, yra numatytos šios priemonės veiklos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Itin didelio pralaidumo elektroninių ryšių infrastruktūros plėtra; - Ryšio bokštų statyba ir šviesolaidinių kabelių linijų tiesimas, skirtas paskatinti autonominio transporto plėtrą tarptautiniuose transporto koridoriuose.; - Sudaryti galimybes skaitmeninei veiklai imlioms įmonėms ir įstaigoms gauti gigabitinės spartos plačiajuosčių ryšių; - Teritorijų planavimo dokumentų parengimas suplanuojant reikalingą elektroninių ryšių infrastruktūrą (ryšių bokštus) ir jai funkcionuoti reikalingą infrastruktūrą visoje valstybės teritorijoje. <p>Priemonės įgyvendinimo stebėseną yra vykdoma nuolat ir prireikus veiklos ir (ar) joms skirtas finansavimas yra tikslinami.</p> <p>Sąsaja su tikslu: Veiklos tiesiogiai prisidės prie didelės spartos tinklų (įskaitant 5G ryšį) plėtros.</p>
<p>Skirtas arba planuojamas biudžetas ir, jei aktualu, kiti</p>	<p>Valstybės biudžetas: 5 mln. Eur ES lėšos: 96,4 mln. Eur</p>

⁶⁶ [Lietuvos Respublikos itin spartaus plačiajuosčio ryšio plėtros 2021–2027 m. planas](#)

skirti ištekliai, įskaitant žmogiškuosius išteklius	
Numatomas poveikis ir susijęs laikotarpis	Bus suteikta plačiajuosčio ryšio prieiga 40951 būstams, užtikrintas gigabitinis ryšys 5000 organizacijų (arba įmonių bei institucijų).

R-1 priemonės veiklos

Veiklos pavadinimas	R-1.1. Itin didelio pralaidumo elektroninių ryšių infrastruktūros plėtra.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą bus siekiama užtikrinti geografiškai tolygią itin spartaus plačiajuosčio ryšio (bent 100 Mbps spartos su galimybe padidinti iki 1 Gbps) plėtrą Sostinės bei Vidurio ir vakarų Lietuvos regionuose, kur toks ryšys dar nėra užtikrintas.
Finansavimas	ES lėšos: 30,4 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2029 m.

Veiklos pavadinimas	R-1.2. Ryšio bokštų statyba ir šviesolaidinių kabelių linijų tiesimas, skirtas paskatinti autonominio transporto plėtrą tarptautiniuose transporto koridoriuose.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą Magistralės („Via Baltica“ ir „Rail Baltica“) padengtos kokybišku, nepertraukiamu 5G ryšiu
Finansavimas	ES lėšos: 17 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2025 m.

Veiklos pavadinimas	R-1.3. Sudaryti galimybes skaitmeninei veiklai imlioms įmonėms ir įstaigoms gauti gigabitinės spartos plačiajuosčių ryšių.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą gigabitinis junglumas bus užtikrintas privačioms ir viešoms įmonėms, nevyriausybinėms ir vyriausybinėms organizacijoms ir savivaldybių institucijoms (socialinę ir ekonominę pažangą skatinantiems subjektams).
Finansavimas	ES lėšos: 49 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2026 m.

Veiklos pavadinimas	R-1.4. Teritorijų planavimo dokumentų parengimas suplanuojant reikalingą elektroninių ryšių infrastruktūrą (ryšių bokštus) ir jai funkcionuoti reikalingą infrastruktūrą visoje valstybės teritorijoje.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą bus parengtas bei patvirtintas elektroninių ryšių infrastruktūros vystymo visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje specialusis planas.
Finansavimas	Valstybės biudžetas: 5 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2028 m.

3.2.3. 3 dimensija. Įmonių skaitmeninė transformacija

MVĮ skaitmeninis intensyvumas**VST-1 priemonė. Skatinti įmones skaitmenizuotis**

Nauja priemonė	☒ Taip ☐ Ne
<p>Trumpas priemonės aprašymas</p>	<p>Su skaitmeninimu susijusios darbo jėgos trūkumas Lietuvoje lemia nepakankamas skaitmenines kompetencijas ir supratimą įmonių viduje. Analizuojant inovacijas diegusių įmonių strategines veiklos kryptis, Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2016 – 2018 m. yra pastebima, kad tik 8 % Lietuvos įmonių yra labai svarbi standartizuota produktų gamyba. Lietuvos įmonėms taip pat trūksta novatoriškumo, drąsos ir rizikos toleravimo diegiant visiškai naujas technologijas. Analizuojant inovacijas diegusių įmonių mašinių, įrenginių ar programinės įrangos įsigijimo tendencijas yra pastebima, kad kur kas daugiau įmonių investicijas skyrė įmonėje naudojamai tai pačiai ar patobulintai technologijai plėsti, užuot investavus į naujų dar nenaudotų technologijų diegimą. Skaitmeninių technologijų diegimo tendencijos taip pat reikšmingai skiriasi priklausomai nuo įmonių dydžio. Įmonėse, kuriose dirba nuo 10 iki 49 darbuotojų, mašinas, įrangą ar programinę įrangą įsigijo 3 kartus rečiau, nei įmonėse, kuriose dirba 250 ir daugiau darbuotojų. Mažas įmonių dydis ir nepakankamas skaitmeninių technologijų naudojimas Lietuvoje taip pat atsispindi analizuojant įmonių investicijas, kurios yra ženkliai mažesnės lyginant su ES.</p> <p>Atsižvelgiant į esamą situaciją, ir siekiant skatinti MVĮ skaitmenizuotis, įgyvendinant priemonę, buvo numatytos šios veiklos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skatinti skaitmeninių kompetencijų plėtrą didelio našumo skaičiavimo, dirbtinio intelekto (toliau – DI), kibernetinio saugumo taikymo srityse; - Skatinti MVĮ skaitmeninimą, finansuojant e. pardavimo sandorių sudarymo sprendimų diegimą, paslaugų ir produktų konfigūravimą ir vizualizaciją; - Skatinti pramonės įmonių gamybos procesų automatizavimą ir skaitmeninimo technologijų diegimą (pramonės skaitmeninimas); - Skatinti aukštą pridėtinę vertę (APV) kuriančių įmonių verslo procesų skaitmeninimą; <p>Priemonės įgyvendinimo stebėseną yra vykdoma nuolat ir prireikus veiklos ir (ar) joms skirtas finansavimas yra tikslinami.</p> <p>Sąsaja su tikslu: veiklos tiesiogiai prisidės prie MVĮ skaitmenizavimo skatinimo</p>
<p>Skirtas arba planuojamas biudžetas ir, jei aktualu, kiti skirti ištekliai, įskaitant žmogiškuosius išteklius</p>	<p>ES lėšos: 149,1 mln. Eur</p>

Numatomas poveikis ir susijęs laikotarpis	- Aukštą skaitmeninio intensyvumo lygį pasiekusios įmonės – 1905 (2030 m.); - Produktų ar procesų inovacijas diegiančios MVĮ – 752 (2030 m.).
--	--

VST-1 priemonės veiklos

Veiklos pavadinimas	VST-1.1. Skatinti skaitmeninių kompetencijų plėtrą didelio našumo skaičiavimo, dirbtinio intelekto (toliau – DI), kibernetinio saugumo taikymo srityse.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą bus finansuojamos europinių skaitmeninių inovacijų centrų, pretenduojančių į finansavimą pagal „Skaitmeninės Europos“ programą, iniciatyvos, MVĮ čekių skaitmeninimo ir technologijų paslaugų įsigijimas.
Finansavimas	ES lėšos: 19,6 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2029 m.

Veiklos pavadinimas	VST-1.2. Skatinti MVĮ skaitmeninimą, finansuojant e. pardavimo sandorių sudarymo sprendimų diegimą, paslaugų ir produktų konfigūravimą ir vizualizaciją.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą MVĮ bus skatinamos skaitmenizuotis finansuojant e. pardavimo sandorių sudarymo sprendimų diegimą, paslaugų ir produktų konfigūravimą ir vizualizaciją.
Finansavimas	ES lėšos: 31,5 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2029 m.

Veiklos pavadinimas	VST-1.3. Skatinti pramonės įmonių gamybos procesų automatizavimą ir skaitmeninimo technologijų diegimą (pramonės skaitmeninimas).
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą bus automatuoti MVĮ gamybos procesai ir 5diegtos skaitmeninės technologijos. Tikimasi, kad iki 2029 m. finansine parama pasinaudos bent 210 MVĮ.
Finansavimas	ES lėšos: 45 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2029 m.

Veiklos pavadinimas	VST-1.4. Skatinti aukštą pridėtinę vertę (APV) kuriančių įmonių verslo procesų skaitmeninimą.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą bus suskaitmeninti APV kuriančių įmonių verslo procesai. Tikimasi, kad iki 2029 m. finansine parama pasinaudos bent 332 MVĮ.
Finansavimas	ES lėšos: 53 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2029 m.

VST-5 priemonė. Didinti (gerinti) mokestinių prievolių vykdymą

Nauja priemonė	☒ Taip ☐ Ne
Trumpas priemonės aprašymas	<p>Priemonės veiklos bendrąja prasme skirtos mokestinio atotrūkio iššūkiams spręsti. Dalis veiklų yra skirtos verslo procesų efektyvinimui. Nepakankamas verslo keitimasis elektronine, automatiškai apdorojama informacija ir duomenimis tarpusavyje ir su viešosiomis institucijomis automatizuotu būdu, verslo procesų skaitmeninimo skatinimas lemia situaciją, kad verslo procesuose dažnu atveju naudojami ir spausdinami popieriniai dokumentai – kvitai, važtaraščiai, kurie fiziškai teikiami klientams, partneriams ir gavėjams, o užbaigus sandorį išlieka poreikis toliau rūpintis šių popierinių dokumentų saugojimu ir archyvavimu bei dokumentų duomenis rankiniu būdu suvesti į verslo apskaitos sistemas. Didelė popierinių dokumentų apyvarta didina dokumentų klastojimo ar naikinimo rizikas, tuo tarpu elektroninių dokumentų klastojimas ar naikinimas tampa vis sudėtingesnis ir brangesnis. Todėl įgyvendinant veiklas siekiama sudaryti prielaidas elektroninių dokumentų ekosistemos versle savarankiškam vystymuisi ir skatinimui, taip prisidedant prie verslo procesų efektyvinimo ir skaitmenizavimo, popierinių dokumentų apyvartos mažėjimo ir su tuo susijusių mokestinių rizikų suvaldymu. Bus sukurta e. kvito forma su prototipu ir tarptautinių e. važtaraščių (krovinių gabenimo duomenys) informacijos (eFTI) prieigos punktas, skirtas kompetentingoms institucijoms pasiekti krovinio gabenimo duomenis, tvarkomus verslo valdymo sistemose.</p> <p>Veikla prisidedanti prie MVĮ skaitmeninio intensyvumo didinimo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Plėtoti elektroninių dokumentų ekosistemą; <p>Priemonės įgyvendinimo stebėseną yra vykdoma nuolat ir, prireikus, veiklos ir (ar) joms skirtas finansavimas yra tikslinami.</p> <p>Sąsaja su tikslu: veiklos tiesiogiai prisidės prie MVĮ skaitmenizavimo skatinimo, nes, įgyvendinant šią veiklą, bus skatinamas verslo procesų skaitmenizavimas.</p>
Skirtas arba planuojamas biudžetas ir, jei aktualu, kiti skirti ištekliai, įskaitant žmogiškuosius išteklius	Valstybės biudžetas: 0,81 mln. Eur ES lėšos: 3,8 mln. Eur
Numatomas poveikis ir susijęs laikotarpis	<ul style="list-style-type: none"> - 2024 m. pradėti taikyti technologiniai sprendimai, leidžiantys praktiškai naudoti tarptautinius e. kvitus verslo procesuose; - 2025 m. pradėti taikyti technologiniai sprendimai, leidžiantys praktiškai naudoti tarptautinius e. važtaraščius verslo procesuose;

VST-5.1 priemonės veikla

Veiklos pavadinimas	VST-5.1 Plėtoti elektroninių dokumentų ekosistemą
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą bei siekiant mažinti popierinių buhalterinės apskaitos dokumentų naudojimą ir administracinę naštą, verslui bus sukurti e. Kvito ir e. važtaraščio standartai, įdiegtos e. Kvito ir e. Važtaraščio išrašymo ir gavimo funkcijos, kuriomis verslas galėtų naudotis.
Finansavimas	Valstybės biudžetas: 0,81 mln. Eur ES lėšos: 3,8 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2025 m.

Technologijų pritaikymas ir naudojimas

Prie šio skaitmeninio tikslo pasiekimo prisidės tam tikros **VST-1** priemonės „Skatinti įmones skaitmenizuotis“ veiklos.

Nauja priemonė	☒ Taip ☐ Ne
Trumpas priemonės aprašymas	<p>Priemonės (VST-1) aprašymas pateiktas prie MVĮ skaitmeninio intensyvumo skatinimo. Priemonės veiklos, skatinančios MVĮ pritaikyti naujausias technologijas ir naudotis jomis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Finansinės paskatos startuoliams ir atžalinėms įmonėms kurti DI, blokų grandinės technologijų, robotikos procesų automatizavimo produktus ir sprendimus; - Finansinės paskatos verslo paslaugų centrams vystyti ir diegti robotikos procesų automatizavimo (RPA) ir DI sprendimus. <p>Priemonės įgyvendinimo stebėseną yra vykdoma nuolat ir prireikus veiklos ir (ar) joms skirtas finansavimas yra tikslinami.</p> <p>Sąsaja su tikslu: Suplanuotos veiklos skirtos MVĮ darbuotojų mokymams ir jų įtraukimui į MTEPI projektus, tai turės tiesioginės įtakos didinant MVĮ skaitmeninį intensyvumą.</p>
Skirtas arba planuojamas biudžetas ir, jei aktualu, kiti skirti ištekliai, įskaitant žmogiškuosius išteklius	Valstybės biudžetas: 1,5 mln. Eur ES lėšos: 18 mln. Eur
Numatomas poveikis ir susijęs laikotarpis	<ul style="list-style-type: none"> - Iki 2024 m. sukurti apie 70 dirbtinio intelekto, blokų grandinės technologijų, robotikos procesų automatizavimo produktų ir (arba) sprendimų; - Pasirašyta 14 sutarčių dėl finansinių paskatų kurti verslą ir skaitmenines inovacijas.

VST-1 priemonės veiklos

Veiklos pavadinimas	VST-1.5. Finansinės paskatos startuoliams ir atžalinėms įmonėms kurti DI, blokų grandinės technologijų, robotikos procesų automatizavimo produktus ir sprendimus.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą bus teikiama finansinė parama inovatyvių technologinių sprendimų kūrimui ir diegimui

	versle. Planuojama sukurti apie 70 dirbtinio intelekto, blokų grandinės technologijų, robotikos procesų automatizavimo produktų ir (arba) sprendimų.
Finansavimas	ES lėšos: 15 mln. Eur Valstybės biudžetas: 1,5 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2024 m.

Veiklos pavadinimas	VST-1.6. Finansinės paskatos verslo paslaugų centrams vystyti ir diegti robotikos procesų automatizavimo (RPA) ir DI sprendimus.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą bus teikiama finansinė parama verslo paslaugų centrams diegti robotikos procesų automatizavimo ir DI sprendimus.
Finansavimas	ES lėšos: 3 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2024 m.

VST-3 priemonė. Skatinti įmones pereiti link neutralios klimatui ekonomikos.

Nauja priemonė	☒ Taip ☐ Ne
Trumpas priemonės aprašymas	<p>Priemonės veiklos yra gerokai platesnės ir iš dalies prisideda prie visų dimensijos „Įmonių skaitmeninė transformacija“ skaitmeninių tikslų. Ir nors ši priemonė neturi rodiklių tiesiogiai susijusių su skaitmeninimu, tačiau veiklos labai aktualios skaitmeninimo sričiai pvz., Sukurti pramonei praktinių technologinių žinių ir sprendimų apskaitimo platformą „Industry 4.0 Lab (investicijos į pažangios ir inovatyvios infrastruktūros plėtrą ir įmonių konsultavimą: demonstracinių skaitmeninius sprendimus (virtualios realybės, žiedinės ekonomikos, robotikos) pristatančių gamybinių linijų sukūrimas bei viešas demonstravimas).</p> <p>Priemonės veiklos „Efektyvus inovacijų politikos įgyvendinimas ir didesnė inovacijų paklausa, startuolių ekosistemos ir žaliųjų inovacijų plėtra“ poveiklė:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sukurti pramonei keitimosi praktinėmis technologinėmis žiniomis ir sprendimais platformą (<i>Industry 4.0 Lab</i>) <p>Priemonės įgyvendinimo stebėseną yra vykdoma nuolat ir prireikus veiklos ir (ar) joms skirtas finansavimas yra tikslinami.</p> <p>Sąsaja su tikslu:</p> <p>Nors ši veikla neturi rodiklių tiesiogiai susijusių su skaitmeninimu, tačiau veiklos labai aktualios skaitmeninimo sričiai ir turės teigiamos įtakos siekiant iš esmės visų dimensijos „Įmonių skaitmeninė transformacija“ skaitmeninių tikslų.</p>
Skirtas arba planuojamas biudžetas ir, jei aktualu, kiti skirti ištekliai, įskaitant žmogiškuosius išteklius	ES lėšos: 3,5 mln. Eur

Numatomas poveikis ir susijęs laikotarpis	<ul style="list-style-type: none"> - Iki 2024 m. sukurti apie 70 dirbtinio intelekto, blokų grandinės technologijų, robotikos procesų automatizavimo produktų ir (arba) sprendimų; - Pasirašyta 14 sutarčių dėl finansinių paskatų kurti verslą ir skaitmenines inovacijas.
--	---

VST-3 priemonės veiklos

Veiklos pavadinimas	VST-3.1 Sukurti pramonei keitimosi praktinėmis technologinėmis žiniomis ir sprendimais platformą (<i>Industry 4.0 Lab</i>)
Veiklos aprašymas	<p>ESIC savo veikla prisidės įgyvendinant 2021–2027 m. laikotarpio Skaitmeninės Europos programos, patvirtintos 2021-04-29 Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/694 tikslus. Reglamente numatyta, kad kiekvienoje valstybėje narėje turi/gali būti įkurtas bent vienas Europos skaitmeninių inovacijų centras, kuris veiktų kaip tarpininkas, padedantis suburti pramonės grandinėje dalyvaujančias įmones ir viešojo administravimo institucijas, kurioms reikia naujų technologinių sprendimų, ir įmones, ypač startuolius ir MVĮ, turinčius rinkai parengtus sprendimus.</p> <p>Lietuvos ESIC, teikdami paslaugas per keitimosi praktinėmis technologinėmis žiniomis ir sprendimais platformą <i>Industry 4.0 Lab</i>, ne tik tiesiogiai prisidės prie pramonės grandinėje dalyvaujančių įmonių informatyvumo didinimo, bet ir sudarys sąlygas įmonėms betarpiškai išbandyti naujas, inovatyvias technologijas ar sprendimus ir, prireikus, jas įsigyti. Tokiu būdu bus remiama skaitmeninė pramonės transformacija ir skatinama geriau išnaudoti pramoninį inovacijų, mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros politikos priemonių potencialą įmonių naudai.</p>
Finansavimas	ES lėšos: 3,5 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2025 m.

Startuolių ekosistemos plėtra

Prie šio tikslo prisidės ir VST-1 priemonės „Skatinti įmones skaitmenizuotis“ veiklos, kurios finansuos robotizavimo ir skaitmenizavimo procesus ir startuolius, kuriančius DI sprendimus.

Taip pat prie šio skaitmeninio tikslo prisidės VST-2 ir VST-3 priemonių veiklos, orientuotos į startuolių skatinimą.

VST-2 priemonė. Sukurti nuoseklią inovacinės veiklos skatinimo sistemą.

Nauja priemonė	☒ Taip ☐ Ne
Trumpas priemonės aprašymas	<p>Priemonės (VST-2) aprašymas pateiktas prie MVĮ skaitmeninio intensyvumo skatinimo. Priemonės veiklos, skatinančios startuolių ekosistemos plėtrą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Padidinti inovacijų paklausą Lietuvoje išnaudojant viešųjų pirkimų potencialą; - Skatinti startuolių ekosistemos plėtrą; - Skatinti startuolių vystymą, akceleravimą ir plėtrą; - Skatinti inovacijų pasiūlą;

	<ul style="list-style-type: none"> - Skatinti inovacijas viešajame sektoriuje (ikiprekybinius pirkimus); - Skatinti MVĮ dalyvavimą tarptautinėse – MTEPI iniciatyvose; - Skatinti tiesioginių užsienio investicijų (toliau – TUI) pritraukimą į MTEP; - GovTech sprendimų skatinimas;
Skirtas arba planuojamas biudžetas ir, jei aktualu, kiti skirti ištekliai, įskaitant žmogiškuosius išteklius	Valstybės biudžetas: 3,03 mln. Eur ES lėšos: 118,2 mln. Eur
Numatomas poveikis ir susijęs laikotarpis	<ul style="list-style-type: none"> - Produktų ar paslaugų inovacijas diegiančios MVĮ – 64,5% (2030 m.); - MVĮ darbuotojai, baigę mokymus skirtus pažangiajai specializacijai, pramonės pertvarkai ir verslumui – 61 tūkst. (2029 m.).

VST-2 priemonės veiklos

Veiklos pavadinimas	VST-2.4. Padidinti inovacijų paklausą Lietuvoje išnaudojant viešųjų pirkimų potencialą.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą bus inicijuojamos finansavimo priemonės, paskatinančios inovatyvių pirkimų įgyvendinimą. Finansinė parama planuojama teikti perkančiosioms organizacijoms apmokant dalį su pirkimu susijusių išlaidų.
Finansavimas	ES lėšos: 1,7 mln. Eur Valstybės biudžetas: 0,35 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2030 m.

Veiklos pavadinimas	VST-2.5. Skatinti startuolių ekosistemos plėtrą.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą bus skatinama startuolių ekosistemos plėtra, kuriant specializuotus akceleratorius: įgyvendinamos specializuotos startuolių akceleravimo programos labai mažoms, mažoms įmonėms ir fiziniams asmenims, Pritrauktas tarptautinis akceleratorius, Vykdomos startuolių inkubavimo veiklos Europos kosmoso agentūros verslo inkubavimo centre, gerinama verslo prieiga prie finansinių šaltinių, įsteigtas LT Space Hub.
Finansavimas	ES lėšos: 14 mln. Eur Valstybės biudžetas: 1,68 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2026 m.

Veiklos pavadinimas	VST-2.6. Skatinti startuolių vystymą, akceleravimą ir plėtrą.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą bus sudarytos sąlygos startuoliams, naudojant mentorius ir inovacijų paramos tinklą, kurtis bei vystyti produkto idėjos per hakatonus ir inkubavimo paslaugas; vystyti produkto idėjas (akceleravimo veiklos), sudaryti sąlygas investuoti į (ne)materialųjį turtą, apyvartinį kapitalą pagal startuolių brandos lygį, plėtoti naujas idėjas pasitelkiant mentorius ir verslo angelus. Kadangi veiklos

	orientuotos ir į MVI, jos taip pat prisidės ir prie MVI skaitmeninio intensyvumo didinimo.
Finansavimas	ES lėšos: 16,7 mln. Eur
Igyvendinimo terminas	2029 m.

Veiklos pavadinimas	VST-2.7. Skatinti inovacijų pasiūlą.
Veiklos aprašymas	<p>Igyvendinant šią veiklą bus investuojama į naujų APV produktų kūrimo veiklas (kai produktas kuriamas siekiant MVI perorientavimo, investuojama pagal tvarios pramonės MVI transformacijos veiklą), apimančias nuo naujo produkto idėjos vystymo, koncepcijos parengimo iki prototipo sukūrimo, komercinimo, bus sudarytos sąlygos tyrėjams dalyvauti įmonių MTEP veiklose juos įdarbinant, skatinama ankstyvoji sukurtų naujų produktų bandomoji gamyba, parengimas rinkai. Taip pat sudaromos sąlygos tyrėjams dalyvauti įmonių MTEP veiklose juos įdarbinant, skatinamas intelektinės nuosavybės kūrimas, apsauga ir licencijavimas, ankstyvoji sukurtų naujų produktų bandomoji gamyba, parengimas rinkai, teikiamos specializuotos konsultacijos, atsižvelgiant į įmonių vykdomų MTEPI veiklų stadijas, palydint jas iki galutinio produkto komercinimo.</p> <p>Kadangi veiklos orientuotos ir į MVI, jos taip pat prisidės ir prie MVI skaitmeninio intensyvumo didinimo.</p>
Finansavimas	ES lėšos: 65,2 mln. Eur
Igyvendinimo terminas	2030 m.

Veiklos pavadinimas	VST-2.8. Skatinti inovacijas viešajame sektoriuje (ikiprekybinius pirkimus)
Veiklos aprašymas	Igyvendinant šią veiklą bus kuriamos paskatos verslui kurti naujus produktus viešojo sektoriaus poreikiams tenkinti stiprinami perkančiųjų organizacijų gebėjimai inicijuoti ir vykdyti ikiprekybinius pirkimus, sudarytos paskatos (čekiai) verslui dalyvauti ikiprekybiniuose pirkimuose.
Finansavimas	ES lėšos: 3,3 mln. Eur
Igyvendinimo terminas	2029 m.

Veiklos pavadinimas	VST-2.9. Skatinti MVI dalyvavimą tarptautinėse MTEPI iniciatyvose.
Veiklos aprašymas	<p>Igyvendinant šią veiklą bus skatinama MVI tarptautinė tinklaveika, išitraukimas į MTEPI partnerystės tinklus, stiprinamas APV paremtų brandžių klasterių augimas, bendrų strategijų ir produktų kūrimas, dalyvavimas tarptautinėse programose, išitraukimas į Baltijos jūros regiono, kitų tarptautinių MTEPI projektų rengimą ir dalyvavimą juose.</p> <p>Kadangi veiklos orientuotos ir į MVI, jos taip pat prisidės ir prie MVI skaitmeninio intensyvumo didinimo.</p>
Finansavimas	ES lėšos: 7,3 mln. Eur

Įgyvendinimo terminas	2029 m.

Veiklos pavadinimas	VST-2.10. Skatinti tiesioginių užsienio investicijų (toliau – TUI) pritraukimą į MTEP
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą bus skatinamos APV TUI paieškos ir pritraukimo veiklos Lietuvoje, Skatinamos APV TUI į MTEP vykdymas ir bendradarbiavimas bei technologijų perdavimas tarp didelių įmonių ir MVI technologijų ir inovacijų srityse. Kadangi veiklos orientuotos ir į MVI, jos taip pat prisidės ir prie MVI skaitmeninio intensyvumo didinimo.
Finansavimas	ES lėšos: 10 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2029 m.

Veiklos pavadinimas	VST-2.11. GovTech sprendimų skatinimas.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą bus skatinamos inovacijos finansuojant GovTech sprendimų pirkimą viešajame sektoriuje. Šios priemonės įgyvendinimo metu bus finansuojamos dvi veiklos - GovTech sprendimo bandomosios versijos viešasis pirkimas ir GovTech sprendimo testavimo viešasis pirkimas, kurių pagalba tikimasi naujų GovTech sprendimų sukūrimo ir sukurtų inovatyvių produktų testavimo.
Finansavimas	Valstybės biudžetas: 1 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2023 m.

VST-4 priemonė. Skatinti verslumą ir kurti paskatas įmonių augimui

Nauja priemonė	☒ Taip ☐ Ne
Trumpas priemonės aprašymas	<p>Priemonės veiklos yra gerokai platesnės ir yra skirtos skatinti ne tik startuolių ekosistemą bet ir aukštą potencialą turinčių verslų kūrimąsi ir augimą, spręsti išorinio finansavimo trūkumo iššūkius, gerinti įmonių augimui skirtą reguliacinę aplinką, skatinti įmones diegti pažangų valdymą, sudaryti palankesnes sąlygas verslui pradėti. Priemonės veiklos daugiausiai orientuotos į MVI. Dalis šios priemonės veiklų prisidės prie smulkiojo ir vidutinio verslo (toliau – SVV) subjektų, tame tarpe ir startulių, startuolių ekosistemos plėtros (palankesnių sąlygų kurtis startuoliams sudarymo):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skatinti pradedančiųjų SVV subjektų kūrimąsi, augimą ir plėtrą; - Teikti tikslines konsultacijas verslo transformacijai bei valdymo efektyvumo didinimui; - Skatinti mažų ir vidutinių įmonių augimą per transformaciją, teikiant kompleksines pagalbos priemones;

	<p>Priemonės įgyvendinimo stebėseną yra vykdoma nuolat ir prireikus veiklos ir (ar) joms skirtas finansavimas yra tikslinami.</p> <p>Sąsaja su tikslu: Veiklos prisidės palankesnių sąlygų kurtis startuoliams sudarymo.</p>
Skirtas arba planuojamas biudžetas ir, jei aktualu, kiti skirti ištekliai, įskaitant žmogiškuosius išteklius	Valstybės biudžetas: 0,7 mln. Eur ES lėšos: 10,87 mln. Eur
Numatomas poveikis ir susijęs laikotarpis	<p>- Galimybėmis pagrįstų inovatyvumas verslų dalis nuo 44 proc. 2020 m. išaugs iki 50 proc. 2030 m.</p> <p>- Dėl gautos paramos iki 2029 m. 270 naujų įmonių sugebės išlikti rinkoje.</p>

VST-4 priemonės veiklos

Veiklos pavadinimas	VST-4.2. Skatinti pradedančiųjų SVV subjektų kūrimąsi, augimą ir plėtrą Vidurio ir Vakarų Lietuvos regione.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą bus vykdomi projektai, orientuoti į preakselieravimo programų kūrimą ir vystymą, SVV subjektų inkubavimą ir plėtrą, išnaudojant jau įsteigtų skaitmeninių inovacijų centrų, verslo inkubatorių, bendradarbiavimo centrų „Spiečius“ potencialą. Ypatingas dėmesys bus skiriamas mentorystės veikloms, skirtoms vystyti verslo idėjas ir jų įgyvendinimo strategijas. Taip pat bus investuojama į konsultavimo paslaugas, skirtas produkto idėjos išgryninimui, vystymui ir komercinimui, pardavimo ir rinkodaros veikloms bei darbo erdvės suteikimui (subsidijs). SVV subjektų akceleravimas. Finansinių šaltinių prieinamumo SVV subjektų steigimui ir plėtrai užtikrinimas (finansinės priemonės).
Finansavimas	ES lėšos: 10,87 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2029 m.

Veiklos pavadinimas	VST-4.3. Teikti tikslines konsultacijas verslo transformacijai bei valdymo efektyvumo didinimui.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą bus sukurtas ir integruotas į Antros kartos kontaktinio centro platformą patogus, lengvai prieinamas skaitmeninis įrankis verslo konsultacijoms sukūrimas bei integracija su teikiamos skaitmenizuotos individualios konsultacijos, skirtos verslo transformacijai bei verslo valdymo efektyvumo didinimui, atsižvelgiant į verslo poreikius ir aktualiausias verslo vystymo tendencijas.
Finansavimas	Valstybės biudžetas: 0,7 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2029 m.

Veiklos pavadinimas	VST-4.4. Skatinti mažų ir vidutinių įmonių augimą per
----------------------------	--

	transformaciją, teikiant kompleksines pagalbos priemones.
Veiklos aprašymas	Igyvendinant šią veiklą planuojama išplėstinės pagalbos priemonių programa MVI, kurią įgyvendinant būtų identifikuojami augimą stabdantys veiksniai ir suteikiama individuali pagalba augimo skatinimui (produktyvumas, tvarumas, skaitmeninimas).
Finansavimas	-
Igyvendinimo terminas	2029 m.

3.2.4. 4 dimensija. Viešųjų paslaugų skaitmenizacija

Viešųjų paslaugų užtikrinimas

VPS-1 priemonė. Kurti technologinius sprendimus ir įrankius, leidžiančius saugiai ir patogiausiai naudotis paslaugomis.

Nauja priemonė	☒ Taip ☐ Ne
Trumpas priemonės aprašymas	<p>Priemonės veiklomis siekiama užtikrinti tinkamą teisinį reguliavimą, kad būtų užtikrintos galimybės naudotis technologiniais sprendimais, skaitmenizuoti elektroniniu būdu teikiamų paslaugų (toliau – e. paslaugos) (įskaitant ir vidinius) procesus, didinti kvalifikuoto elektroninio parašo panaudojimo e. paslaugoms gauti galimybes, sudaryti galimybes e. paslaugas teikti tarpvalstybiniu lygiu. Dalis priemonės veiklų yra nukreiptos į e. paslaugų prieinamumo didinimą, skaitmeninių sprendimų kūrimą, dalis – į e. atpažinties priemonių kūrimą ir prisideda prie eID prieinamumo didinimo.</p> <p>Priemonės veiklos nukreiptos į. paslaugų prieinamumo didinimą, skaitmeninių sprendimų kūrimą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kalbinių išteklių dirbtinio intelekto technologijų sprendimų poreikiams plėtra; - Skatinimą naudotis elektroninės atpažinties priemonėmis, kuriami lietuvių kalbos ištekliai DI technologijoms plėtoti. - Naujų bendro naudojimo įrankių ir technologinių sprendimų, kurie padėtų visiems šalies gyventojams ir verslui jais pasinaudoti dirbant kompiuteriu ir kitais išmaniaisiais įrenginiais, kūrimas; - Viešųjų institucijų teikiamų elektroninių paslaugų brandos lygio kėlimas. <p>Priemonės įgyvendinimo stebėseną yra vykdoma nuolat ir prireikus veiklos ir (ar) joms skirtas finansavimas yra tikslinami.</p> <p>Sąsaja su tikslu: priemonės veiklos tiesiogiai prisidės prie e. paslaugų pasiekiamumo gyventojams ir verslui.</p>
Skirtas arba planuojamas biudžetas ir, jei aktualu, kiti	Valstybės biudžetas: 31,6 mln. Eur ES lėšos: 190,24 mln. Eur

skirti ištekliai, įskaitant žmogiškuosius išteklius	
Numatomas poveikis ir susijęs laikotarpis	<ul style="list-style-type: none"> - Modernizuotų e. paslaugų dalis, palyginti su visomis, nuo 39,5 proc. 2020 m. padidės iki 86 proc. 2030 m. - Naujų ir patobulintų viešųjų skaitmeninių paslaugų, produktų ir procesų naudotojų skaičius nuo 295 tūkst. 2020 m. padidės iki 691 tūkst. 2030 m.

VPS-1 priemonės veiklos

Veiklos pavadinimas	VPS-1.2 Kalbinių išteklių dirbtinio intelekto technologijų sprendimų poreikiams plėtra.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą siekiama parengti lietuvių kalbos išteklius (išteklių grupes), skirtus dirbtinio intelekto ir inovatyvioms technologijoms plėtoti bei įgyvendinti lietuvių kalbos išteklių, reikalingų kuriant DI sprendimus, kūrimo projektus
Finansavimas	Valstybės biudžetas: 7,4 mln. Eur ES lėšos: 35 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2025 m.

Veiklos pavadinimas	VPS-1.3 Naujų bendro naudojimo įrankių ir technologinių sprendimų, kurie padėtų visiems šalies gyventojams ir verslui jais pasinaudoti dirbant kompiuteriu ir kitais išmaniaisiais įrenginiais, kūrimas.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą numatoma prioritetą teikti tokių bendro naudojimo informacinių technologijų (IT) sprendimų ir įrankių, įskaitant kalbos technologijomis grįstus sprendimus, finansavimui, kurie sudarytų sąlygas lengvai pasiekti bet kokio formato ir apimties skaitmeninį turinį (pvz. atidaryti bet kokio formato elektroninį dokumentą nepriklausomai nuo turimos įrangos) ar gauti paslaugas, įskaitant ir įrankius socialiai pažeidžiamų grupių žmonėms jiems prieinamu būdu.
Finansavimas	ES lėšos: 39,9 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2029 m.

Veiklos pavadinimas	VPS-1.4 Viešųjų institucijų teikiamų elektroninių paslaugų brandos lygio kėlimas
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą prioritetai teikiami skaitmeninių sprendimų, įrankių ir e. paslaugų, reikalingų siekiant įgyvendinti ES teisės aktus, kūrimui (arba modernizavimui) ir diegimui, vieno karto principo įgyvendinimui, galimybės naudotis e. paslaugomis sudarymui kitų ES šalių piliečiams ir užsieniečiams.

	Įgyvendinant šią veiklą patvirtinti ⁶⁷ 55 projektai (32 institucijų ir valstybės įmonių projektai, 23 savivaldybių projektai).
Finansavimas	Valstybės biudžetas: 24,2 mln. Eur ES lėšos: 115,3 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2026 m.

VPS-2 priemonė. Skatinti duomenų prieinamumą ir pakartotinį naudojimą

Nauja priemonė	☒ Taip ☐ Ne
Trumpas aprašymas	<p>Trumpas aprašymas. Priemonės veiklos nukreiptos į viešojo sektoriaus duomenų sutvarkymą: duomenų atvėrimo brandos skatinimą, duomenų perpanaudojimą bei jų mainus, metaduomenų ir API kūrimo ir tvarkymo modelio sukūrimą, valstybės informaciniai ištekliai integruoti į duomenų ežerą, sukurtas duomenų mainų įrankis, taip siekiant gerinti viešojo sektoriaus paslaugų prieinamumą ir kokybę, bei skatinant verslą kurti duomenimis grįstus skaitmeninius sprendimus ir priemones.</p> <p>Priemonės veiklos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Metaduomenims generuoti skirto programinio įrankio sukūrimas ir įdiegimas 15-oje valstybės informacinių sistemų ir registrų, centralizuotos metaduomenų saugojimo bazės ir API repozitoriaus sukūrimas ir užpildymas metaduomenimis ir API sąsajomis iš 15 valstybės informacinių sistemų ir registrų; - Metaduomenims generuoti skirto programinio įrankio įdiegimas valstybės informacinėse sistemose ir registruose, centralizuotos metaduomenų saugojimo bazės užpildymas jų metaduomenimis. - API repozitoriaus užpildymas API sąsajomis iš valstybės informacinių sistemų ir registrų - Valstybės informacinių išteklių integracija į duomenų ežerą; - Įmonių investicijos į naujų inovatyvių sprendimų ir skaitmeninių paslaugų sukūrimą, naudojant atvirus duomenis <p>Priemonės įgyvendinimo stebėseną yra vykdoma nuolat ir prireikus veiklos ir (ar) joms skirtas finansavimas yra tikslinami.</p> <p>Sąsaja su tikslu: Priemonės veiklos prisidės prie teikiamų viešųjų paslaugų prieinamumo didinimo ir kokybės gerinimo.</p>
Skirtas arba planuojamas biudžetas ir, jei aktualu, kiti skirti ištekliai, įskaitant žmogiškuosius išteklius	Valstybės biudžetas: 6,41 mln. Eur ES lėšos: 45,02 mln. Eur
Numatomas poveikis ir susijęs laikotarpis	Iki 2029 m. 508 įmonės pasieks Aukštą skaitmeninio intensyvumo lygį

⁶⁷ [Prioritetinių skaitmeninio projekto, finansuojamų Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės plano „Naujos kartos Lietuva“ ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis, sąrašas](#)

VPS-2 priemonės veiklos

Veiklos pavadinimas	VPS-2.1. Metaduomenims generuoti skirto programinio įrankio sukūrimas ir įdiegimas 15-oje valstybės informacinių sistemų ir registrų, centralizuotos metaduomenų saugojimo bazės ir API repozitoriaus sukūrimas ir užpildymas metaduomenimis ir API sąsajomis iš 15 valstybės informacinių sistemų ir registrų.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą bus sukurtas ir į ne mažiau kaip 15 15-oje valstybės informacinių sistemų ir registrų įdiegtas metaduomenims generuoti skirtas programinis įrankis.
Finansavimas	Valstybės biudžetas: 0,7 mln. Eur ES lėšos: 3,4 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2024 m.

Veiklos pavadinimas	VPS-2.2. Metaduomenims generuoti skirto programinio įrankio įdiegimas valstybės informacinėse sistemose ir registruose, centralizuotos metaduomenų saugojimo bazės užpildymas jų metaduomenimis.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą siekiama užtikrinti galimybę integruojamų į duomenų ežerą duomenų metaduomenis užpildyti automatizuotai ir pažangiai. Siekiama įdiegti įrankį, kurį naudojant metaduomenys bus sukelti į skirtas metaduomenų duomenų bazes (lokalias institucijose), kuriose bus atliekamas jų versijavimas ir tvarkymas. Taip pat šie metaduomenys bus sukeliama ir į centralizuotą metaduomenų duomenų bazę (API repozitorių), kuri įgalins efektyvią metaduomenų paiešką tarp visų valstybės duomenų.
Finansavimas	Valstybės biudžetas: 1,9 mln. Eur ES lėšos: 8,8 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2026 m.

Veiklos pavadinimas	VPS-2.3. API repozitoriaus užpildymas API sąsajomis iš valstybės informacinių sistemų ir registrų.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą siekiama įdiegti duomenų apsikeitimą bei pakartotinį naudojimą įgalinančias standartizuotas API sąsajas į 361 valstybės informacinę sistemą ir registrą. Šios sąsajos leis kuriant naujas informacines sistemas ir registrus greitai ir patogiai realizuoti duomenų mainus tarp informacinių sistemų bei atverti duomenis pakartotiniam naudojimui.
Finansavimas	Valstybės biudžetas: 0,39 mln. Eur ES lėšos: 1,8 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2026 m.

Veiklos pavadinimas	VPS-2.4. Valstybės informacinių išteklių integracija į duomenų ežerą.
----------------------------	--

Veiklos aprašymas	Igyvendinant šią veiklą siekiama integruoti ne mažiau nei 323 naujus valstybės informacinių sistemų ir registrų duomenis į duomenų ežerą. Igyvendinant veiklą bus realizuota sąsaja su pirminių duomenų šaltiniu per duomenų dalijimosi jungtį, aprašyta duomenų semantinė struktūra, parengti metaduomenys ir duomenų struktūros aprašai, nuasmeninti ir sutvarkyti gautų duomenų rinkiniai, realizuota sąsaja su ADP duomenų saugykla per API, realizuota sąsaja su API bei sukurtas ir realizuotas atvirų duomenų rinkinių ir jų metaduomenų automatinio atnaujinimo mechanizmas.
Finansavimas	Valstybės biudžetas: 3,3 mln. Eur ES lėšos: 15,5 mln. Eur
Igyvendinimo terminas	2026 m.

Veiklos pavadinimas	VPS-2.5. Duomenų mainų įrankio sukūrimas
Veiklos aprašymas	Igyvendinant šią veiklą siekiama užtikrinti sąskaitų skaitmenizavimą viešajame ir privačiame sektoriuose, automatinį sąskaitų tvarkymą ir integraciją su ES valstybėmis narėmis – 95 proc. viešojo sektoriaus sąskaitų teikti per Sąskaitų administravimo bendrąją informacinę sistemą.
Finansavimas	Valstybės biudžetas: 0,11 mln. Eur ES lėšos: 0,52 mln. Eur
Igyvendinimo terminas	2024 m.

Veiklos pavadinimas	VPS-2.6. Įmonių investicijos į naujų inovatyvių sprendimų ir skaitmeninių paslaugų sukūrimą, naudojant atvirus duomenis.
Veiklos aprašymas	Igyvendinant šią veiklą siekiama skatinti įmones kurti naujus inovatyvius sprendimus ir skaitmenines paslaugas naudojant atvirus duomenis.
Finansavimas	ES lėšos: 15 mln. Eur
Igyvendinimo terminas	2029 m.

VPS-3 priemonė. Skatinti efektyvų valstybės informacinių išteklių valdymą.

Nauja priemonė	☒ Taip ☐ Ne
Trumpas priemonės aprašymas	Priemone siekiama spręsti valstybės informacinių išteklių (VII) fragmentacijos iššūkius. Skirtingi veiklos prioritetai ir prieinamų kompetencijų lygis nulemia skirtingus, ir dažnai neadekvačius įstaigos veiklai IT infrastruktūros sprendimus. Izoliuotai įstaigų priimami sprendimai dėl investicijų į infrastruktūrą iš esmės apriboja jungtinių (kelių įstaigų) naudojimąsi IT infrastruktūra. Valstybės biudžetinėse įstaigose naudojama skirtinga VII infrastruktūra apriboja šiuose ištekliuose esančios informacijos bei duomenų prieinamumą, įstaigų valdomų informacinių sistemų ir registrų sąveikumą su kitomis biudžetinėmis įstaigomis.

	<p>Skirtinga IT infrastruktūra apriboja technines galimybes viešajam sektoriui migruoti į aukšto patikimumo ir saugumo lygio infrastruktūrą, plačiai panaudojant išteklių planavimo sistemas centrinės valdžios mastu.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, įgyvendinant priemonę, numatytos šios veiklos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tikslinių grupių informuotumo didinimas konsoliduotų IT paslaugų klausimais; - Centralizuotas serverių techninės ir sisteminės programinės įrangos atnaujinimas; - Centralizuotas registrų, informacinių sistemų ir duomenų bazių migravimas; - Centralizuotas duomenų perdavimo tinklų standartinės techninės ir programinės įrangos atnaujinimas; - Centralizuotas kompiuterizuotų darbo vietų standartinės techninės ir sisteminės programinės įrangos atnaujinimas. <p>Priemonės įgyvendinimo stebėseną yra vykdoma nuolat ir prireikus veiklos ir (ar) joms skirtas finansavimas yra tikslinami.</p> <p>Sąsaja su tikslu: Priemonės veiklos prisidės prie teikiamų viešųjų paslaugų prieinamumo didinimo ir kokybės gerinimo.</p>
<p>Skirtas arba planuojamas biudžetas ir, jei aktualu, kiti skirti ištekliai, įskaitant žmogiškuosius išteklius</p>	<p>Valstybės biudžetas: 19,98 mln. Eur ES lėšos: 95,02 mln. Eur</p>
<p>Numatomas poveikis ir susijęs laikotarpis</p>	<p>- Valstybės institucijų, gaunančių konsoliduotų informacinių technologijų paslaugas dalis nuo 2 proc. 2020 m. padidės iki 81 proc. 2030 m.</p>

VPS-3 priemonės veiklos

<p>Veiklos pavadinimas</p>	<p>VPS-3.1. Tikslinių grupių informuotumo didinimas konsoliduotų IT paslaugų klausimais.</p>
<p>Veiklos aprašymas</p>	<p>Įgyvendinant šią veiklą numatyta suorganizuoti bent vieną komunikacinį renginį kiekvienos į projekto apimtį įtrauktos biudžetinės įstaigos atžvilgiu, siekiant pristatyti planuojamus pokyčius ir jų įtaką BĮ veiklos procesams. Komunikacinio renginio metu pristatomi jau įvykdytų pokyčių pavyzdžiai, užmezgami dalykiniai kontaktai ir atsakoma į visus kylančius klausimus, siekiant sumažinti neapibrėžtumo nulemiamą pasipriešinimą pokyčiams.</p>
<p>Finansavimas</p>	<p>Valstybės biudžetas: 0,06 mln. Eur ES lėšos: 0,27 mln. Eur</p>
<p>Įgyvendinimo terminas</p>	<p>2026 m.</p>
<p>Veiklos pavadinimas</p>	<p>VPS-3.2. Centralizuotas serverių techninės ir sisteminės programinės įrangos atnaujinimas.</p>

Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą numatyta atnaujinti kiekvienos į projekto apimtį įtrauktos biudžetinės įstaigos techninę ir programinę įrangą (DCaaS, IaaS, PaaS) centralizuotai.
Finansavimas	Valstybės biudžetas: 13,7 mln. Eur ES lėšos: 65,1 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2026 m.

Veiklos pavadinimas	VPS-3.3. Centralizuotas registų, informacinių sistemų ir duomenų bazių migravimas
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą numatyta migruoti kiekvienos į projekto apimtį įtrauktos biudžetinės įstaigos duomenis į naujai sukurtą infrastruktūrą centralizuotai.
Finansavimas	Valstybės biudžetas: 1,8 mln. Eur ES lėšos: 8,6 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2026 m.

Veiklos pavadinimas	VPS-3.4. Centralizuotas duomenų perdavimo tinklų standartinės techninės ir programinės įrangos atnaujinimas
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą numatyta atnaujinti duomenų perdavimo tinklų standartinę techninę ir programinę įrangą, siekiant kad atnaujinta duomenų perdavimo tinklų techninė ir programinė įranga leistų gauti viešąsias paslaugas ir IPv6 protokolu.
Finansavimas	Valstybės biudžetas: 1,67 mln. Eur ES lėšos: 7,95 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2026 m.

Veiklos pavadinimas	VPS-3.5. Centralizuotas kompiuterizuotų darbo vietų standartinės techninės ir sisteminės programinės įrangos atnaujinimas
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą numatyta centralizuotai atnaujinti į projekto apimtį įtrauktos biudžetinės įstaigos darbo vietos techninę ir sisteminę programinę įrangą, siekiant kad atnaujinta kompiuterizuotų darbo vietų standartinė techninė ir programinė įranga leistų gauti viešąsias paslaugas ir IPv6 protokolu
Finansavimas	Valstybės biudžetas: 2,75 mln. Eur ES lėšos: 13,1 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2026 m.

Sveikatos įrašų prieinamumas

SPS-1 priemonė Gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą

Nauja priemonė	☒ Taip ☐ Ne
Trumpas aprašymas priemonės	Priemonė skirta vykdyti labai platų spektrą veiklų – nuo sveikatos priežiūros ir paslaugų kokybės gerinimo iki sveikatos priežiūros sistemos infrastruktūros gerinimo,

	<p>pažangių terapijos priemonių ir e. sveikatos sistemos bei kitų veiklų tobulinimo. Skaitmeninio dešimtmečio kontekste, svarbiausia veikla yra sveikatos sektoriaus skaitmeninimas, siekiant didinti sveikatos priežiūros sistemos veiksmingumą ir efektyvumą integruojant atskirtus sveikatos sistemos informacinius išteklius į bendrų principų ir standartų pagrindu veikiančią sistemą, kurioje būtų kryptingai vystomos skaitmenizuotos sveikatos paslaugos, užtikrinančios geresnę sveikatos sistemos valdyseną, didinančios sveikatos duomenų įveiklinimą, gerinančios paslaugų kokybę ir didinančios prieinamumą. Todėl svarbu užtikrinti tinkamą sveikatos sektoriaus skaitmeninimo projektų įgyvendinimą, siekiant laiku gauti kokybiškas, pažangias, nepertraukiamas, pamatuojamos naudos pacientui ir gražos sveikatos sistemai duodančias skaitmenines paslaugas.</p> <p>Priemonės įgyvendinimo stebėseną yra vykdoma nuolat ir prireikus veiklos ir (ar) joms skirtas finansavimas yra tikslinami.</p> <p>Sąsaja su tikslu Įgyvendinant priemonę bus siekiama tiesiogiai pasiekti iškeltą tikslą, kad gyventojams 100 proc. būtų pasiekiami sveikatos įrašai.</p>
Skirtas arba planuojamas biudžetas ir, jei aktualu, kiti skirti ištekliai, įskaitant žmogiškuosius išteklius	Valstybės biudžetas: 18,77 mln. Eur ES lėšos: 89,35 mln. Eur
Numatomas poveikis ir susijęs laikotarpis	Ambulatorinių ir stacionarinių asmens sveikatos priežiūros įstaigų, naudojančių e. sveikatos produktus, dalis – 98% 2030-aisiais.

SPS-1 priemonės veiklos

Veiklos pavadinimas	SPS-1.1 Sveikatos sektoriaus skaitmeninimas.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą planuojama vykdyti sveikatos sektoriaus skaitmeninimo projektus, numatytus Skaitmeninės sveikatos sistemos plėtros 2023–2027 metų veiksmų plane, siekiant, kad iki 2030 m. ambulatorinių ir stacionarinių asmens sveikatos priežiūros įstaigų, naudojančių e. sveikatos produktus, dalis sudarytų 98 proc.
Finansavimas	Valstybės biudžetas: 18,77 mln. Eur ES lėšos: 89,35 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2030 m.

SPS-2 priemonė. Skaitmeninės sveikatos sistemos plėtros 2023–2027 metų veiksmų plano įgyvendinimas.

Nauja priemonė	☐ Taip ☒ Ne
Trumpas priemonės aprašymas	Veiksmų plano ⁶⁸ tikslas – didinti sveikatos priežiūros sistemos veiksmingumą ir efektyvumą integruojant

⁶⁸ [Skaitmeninės sveikatos sistemos plėtros 2023–2027 metų veiksmų planas](#)

	<p>sveikatos informacinius išteklius į vienodais principais grindžiamą ekosistemą, modernizuojant elektroninius sveikatos elementus, diegiant naujas skaitmenines technologijas, įgalinančias sveikatos priežiūros paslaugų teikėjus, pacientus bei sprendimų priėmėjus siekti geresnio sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo, kokybės ir inovacijų skatinimo. Veiksmų plane numatyti šie uždaviniai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Užtikrinti efektyvų ir tvarų skaitmeninės sveikatos sistemos valdymą, veikimą ir vystymą; - Užtikrinti visiems sveikatos priežiūros specialistams veiklos specifiką atitinkančią patogią darbo skaitmeninėje sveikatos sistemoje aplinką; - Užtikrinti patogų į pacientą orientuotų skaitmeninių paslaugų teikimą; - plėtoti iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo apmokamas paslaugas, skirtas Privalomojo sveikatos draudimo fondo valdymo ir vykdymo kokybei gerinti; - Užtikrinti sveikatos sistemos informacinių sistemų integralumą ir duomenų mainus; - sudaryti galimybes skaitmeninėms sveikatos analitikos priemonėms diegti ir integruoti, siekiant racionaliau naudoti Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos (LNSS) išteklius ir gerinti sveikatos paslaugų kokybę bei sveikatos specialistų darbo efektyvumą, taip pat stebėti sveikatos tendencijas. <p>Veiksmų plano ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos bei ESPBI IS pagrindinio tvarkytojo Valstybės įmonės Registrų centro įgyvendinamo projekto „Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinės sistemos (ESPBI IS) plėtra“ apimtyje bus įgyvendinta priemonė „plėtoti sukurtus ir kurti naujus specializuotoms sveikatinimo veiklos sritims skirtus funkcionalumus ESPBI IS“, padėsianti užtikrinti trūkstamų psichikos sveikatos duomenų ir išsamesnių duomenų, susijusių su nėščiujų, gimdyvių ir naujagimių sveikatos bei slaugos paslaugomis, integraciją į ESPBI IS. Techninės sąlygos minėtų duomenų tvarkymui bus sudarytos iki 2024 m. II ketvirčio, o psichikos sveikatos, nėščiujų, gimdyvių ir naujagimių sveikatos bei slaugos duomenys ESPBI IS pilna apimtimi bus tvarkomi 2024 metų IV ketvirčio pabaigoje, kas pilnai įgyvendins Skaitmeninio dešimtmečio programos iškeltą tikslą.</p> <p>Sąsaja su tikslu: Įgyvendinant priemonę bus siekiama tiesiogiai pasiekti iškeltą tikslą, kad gyventojams 100 proc. būtų pasiekiami sveikatos įrašai</p>
<p>Skirtas arba planuojamas biudžetas ir, jei aktualu, kiti skirti ištekliai, įskaitant žmogiškuosius išteklius</p>	<p>ES lėšos: 7,47 mln. Eur</p>

Numatomas poveikis ir susijęs laikotarpis	Sukurtos trūkstamos priemonės padėsiančios užtikrinti trūkstamų psichikos sveikatos duomenų ir geriatrijos paslaugų integraciją į ESPBI IS iki 2024 metų I ketvirčio, kas pilnai įgyvendins Dekados iškeltą tikslą.
--	---

eID prieinamumas

VPS-1 priemonė. Kurti technologinius sprendimus ir įrankius, leidžiančius saugiai ir patogiai naudotis paslaugomis.

Nauja priemonė	☒ Taip ☐ Ne
Trumpas priemonės aprašymas	Priemonės (VPS-1) aprašymas pateiktas prie Viešųjų paslaugų užtikrinimo Priemonės veiklos, prisidedančios prie eID prieinamumo didinimo: - Naudojimosi elektroninės atpažinties priemonėmis skatinimas.
Skirtas arba planuojamas biudžetas ir, jei aktualu, kiti skirti ištekliai, įskaitant žmogiškuosius išteklius	ES lėšos: 16,7 mln. Eur
Numatomas poveikis ir susijęs laikotarpis	Sutvarkytas teisinis reguliavimas, ir nauji inovatyvūs patikimumo užtikrinimo sprendimai prisidės prie patikimumo užtikrinimo paslaugų prieinamumo ir naudojimosi jomis didinimo.

VPS-1 priemonės veiklos

Veiklos pavadinimas	VPS-1.6 Naudojimosi elektroninės atpažinties priemonėmis skatinimas.
Veiklos aprašymas	Įgyvendinant šią veiklą siekiama kurti inovatyvius technologinius sprendimus, prioritetą teikiant tiems, kurie padės atsirasti rinkoje neegzistuojančioms arba labai mažai naudojamoms patikimumo užtikrinimo paslaugoms.
Finansavimas	ES lėšos: 16,7 mln. Eur
Įgyvendinimo terminas	2029 m.

4 SKIRSNIS. PAGRINDINĖ POLITIKA, PRIEMONĖS IR VEIKSMAI, PADEDANTYS SIEKTI BENDRŲ TIKSLŲ

	Bendrieji tikslai	Galimo valstybių indėlio sričių pavyzdžiai
Skaitmeninis pilietiškumas	<p>a) skatinti į žmogų orientuotą, pagrindinėmis teisėmis grindžiamą, įtraukią, skaidrią ir atvirą skaitmeninę aplinką, kurioje saugios ir sąveikios skaitmeninės technologijos ir paslaugos būtų prieinamos visiems visoje ES ir jas naudojant būtų laikomasi ES principų, teisių bei vertybių ir jie būtų stiprinami.</p> <p>b) stiprinti valstybių narių kolektyvinį atsparumą ir mažinti skaitmeninę atskirtį, užtikrinti lyčių ir geografinę pusiausvyrą skatinant nuolatinės galimybes visiems asmenims, ugdyti bazinius ir aukšto lygio skaitmeninius įgūdžius ir kompetencijas, be kita ko, pasitelkiant profesinį mokymą bei mokymąsi visą gyvenimą ir skatinant našių skaitmeninių pajėgumų plėtojimą horizontaliosiose švietimo ir mokymo sistemose.</p>	<p>Prie šių bendrųjų tikslų įgyvendinimo prisidės 3 skirsnyje aprašytos SI-1, SI-2, SI-3 priemonės.</p> <p>Siekiant, kad skaitmeninės technologijos ir paslaugos būtų saugios, prieinamos visiems visoje ES, bei mažintų skaitmeninę atskirtį, planuojamų kurti skaitmeninių sprendimų, leidžiančių saugiai ir patogiai gauti paslaugas, vertinimo metodika⁶⁹, kurioje yra numatyti principai ir privalomi kriterijai, kuriuos turi atitikti įgyvendinami skaitmeninio projekto.</p> <p>Nuolat tobulinamas E. valdžios vartų portalas⁷⁰, kuriame, laikantis <i>once-only</i> principo, per vieną vietą asmenims užtikrinama prieiga prie elektroniniu būdu teikiamų viešųjų ir administracinių paslaugų, suteikiama galimybė saugiai ir patikimai nustatyti fizinių ir juridinių asmenų tapatybę, centralizuotai tarpusavyje keistis įvairių valstybės registru ir informacinių sistemų duomenimis.</p> <p>Siekiant sudaryti galimybes visiems asmenims ugdyti skaitmeninius įgūdžius ir kompetencijas, nuolat vykdomos įvairios iniciatyvos, orientuotos į gyventojų skaitmeninių įgūdžių didinimą, viešai skelbiama ir nuolat atnaujinama mokymų medžiaga ir kita aktuali informacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nors projektas „Prisijungusi Lietuva“ baigėsi 2022 m. tačiau jo veiklos tęsiamos ir toliau. Interneto svetainėje galima rasti aktualesnę informaciją apie įvyksiančius renginius bei skaitmeninių įgūdžių didinimui skirtą mokymo medžiagą,⁷¹ - Nuolat atnaujinama ir skelbiama informacija apie patikimumo užtikrinimo

⁶⁹ [Planuojamų kurti skaitmeninių sprendimų, leidžiančių saugiai ir patogiai gauti paslaugas, vertinimo metodika](#)

⁷⁰ [Elektroniniai valdžios vartai \(epaslaugos.lt\)](#)

⁷¹ [Prisijungusi Lietuva – efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė](#)

		paslaugas ⁷² , parengtas elektroninio dokumento suformavimo ir pasirašymo elektroniniu parašu vedlys ⁷³
	g) užtikrinti, kad visi galėtų dalyvauti demokratiame gyvenime internetu ir kad viešosios paslaugos, sveikatos ir priežiūros paslaugos taip pat būtų prieinamos patikimoje ir saugioje interneto aplinkoje visiems, visų pirma nepalankioje padėtyje esančioms grupėms, įskaitant neįgaliuosius ir kaimo bei atokiose vietovėse gyvenančius asmenis, siūlant įtraukias, veiksmingas, sąveikias ir individualiems poreikiams pritaikytas paslaugas bei priemones, atitinkančias aukštus saugumo ir privatumo standartus.	Siekiant kad visi piliečiai galėtų dalyvauti demokratiame gyvenime ir teikti pasiūlymus dėl valdžios priimamų sprendimų, visi teisės aktų projektai yra skelbiami viešai Teisė aktų informacinėje sistemoje ⁷⁴ . Kiekvienas norintis gali dalyvauti teisėkūros procese ir teikti savo pastabas ir pasiūlymus. Siekiant skatinti valdžios ir visuomenės dialogą, nuolat tobulinamas e. piliečio ⁷⁵ portalas, kuriame skelbiama visuomenei aktuali informacija. Portale piliečiai turi galimybę Susipažinti su Vyriausybės teisėkūros planais, dalyvauti konsultacijose, teikti peticijas. Sveikatos portale ⁷⁶ šalies gyventojai gali susipažinti su savo ligos istorija, užsiregistruoti pas reikiamą specialistą, užsisakyti vaistų internetu, taip užtikrinant, kad šios paslaugos būtų pasiekiamos nepriklausomai nuo gyvenamos vietos.
Lyderystės ir suverenumo stiprinimas	c) užtikrinti ES skaitmeninį suverenumą atviruoju būdu, visų pirma kuriant saugią ir prieinamą skaitmeninę ir duomenų infrastruktūrą, galinčią efektyviai kaupti, perduoti ir apdoroti didelius duomenų kiekius, kad būtų galima vykdyti kitus technologinius pokyčius, remiant ES pramonės ir ekonomikos, visų pirma MVI, konkurencingumą bei tvarumą ir ES vertės grandinių atsparumą, taip pat skatinant startuolių ekosistemą ir sklandų Europos skaitmeninių inovacijų centrų veikimą.	Projektas „5G TEN-T transporto koridorius“. Projekto tikslas – kartu su partneriais iš Latvijos ir Estijos automagistralę Via Baltica paversti tarptautiniu 5G transporto koridoriumi, užtikrinant nepertraukiamą 5G ryšio aprėptį ir kokybę, bei tokiu būdu paskatinti autonominio transporto ir išmaniųjų transporto sistemų šiame kelyje plėtrą. Inicijatyva iš dalies finansuojama CEF Digital finansinės priemonės lėšomis. Lietuvoje projektą įgyvendins Lietuvos automobilių kelių direkcija kartu su Lietuvos mobiliojo ryšio operatoriais, įrengiant papildomą mobiliojo ryšio infrastruktūrą.
	d) skatinti skaitmeninių pajėgumų diegimą ir naudojimą, siekiant mažinti skaitmeninį atotrūkį dėl geografinės padėties ir suteikti prieigą prie skaitmeninių technologijų ir	Nuo 2024 m. sausio 1 d. įsigaliojo naujos redakcijos Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo

⁷² [Pradinis - Patikimumo užtikrinimo paslaugos \(elektronispasparas.lt\)](https://www.e-parasas.lt/)

⁷³ [Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba - Paslaugos » ADOC dokumentai \(archyvai.lt\)](https://www.adoc.lt/)

⁷⁴ [Prisijungimas \(lrs.lt\)](https://www.lrs.lt/)

⁷⁵ [E. pilietis \(lrv.lt\)](https://www.e-pilietis.lt/)

⁷⁶ [esveikata.lt](https://www.esveikata.lt/)

	<p>duomenų atviromis, prieinamomis ir sąžiningomis sąlygomis, kad ES įmonėse, ypač startuoliuose ir MVĮ, būtų pasiektas aukštas skaitmeninio intensyvumo ir inovacijų lygis.</p>	<p>įstatymas⁷⁷, pagal kurį bus įgyvendinami šie pokyčiai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sudarytos sąlygos valstybės informacinių išteklių plėtrai naudoti viešosios debesijos paslaugas, siekiant suteikti institucijoms galimybes savo veikloje taikyti DI, duomenų valdymo, blokų grandinių, veiklos valdymo, grupinio darbo sprendimus, kurie dažniausiai teikiami kaip paslauga viešojoje debesijoje; - didinama valstybės informacinių technologijų infrastruktūros konsolidavimo apimtis, kuriant bendras informacines sistemas, teikiant centralizuotas informacinių technologijų paslaugas; - stiprinama lyderystė ir atsakomybė už konkrečios ministerijos valdymo srities skaitmenizaciją, valstybės informacinių sistemų ir jose apdorojamų duomenų valdymo ir tvarkymo principų įgyvendinimo kontrolę, kiekvienoje ministerijoje įveiklinant valstybės skaitmeninio įgalotinio (angl. „<i>Chief Digital Officer</i>“) rolę.
	<p>e) sukurti visapusišką ir tvarią sąveikių skaitmeninių infrastruktūrų ekosistemą, kurioje suderintai veiktų našioji, tinklo paribio, debesijos, kvantinė kompiuterija, DI, duomenų valdymas ir tinklų junglumas, kad būtų skatinamas jų įsisavinimas įmonėse ES, kad vykdant mokslinius tyrimus, plėtrą ir inovacijas būtų sudarytos galimybės ekonomikai augti ir kurti darbo vietas, ir užtikrinti, kad ES būtų konkurencinga, saugi ir tvari duomenų debesijos infrastruktūra, kurioje būtų taikomi aukšti saugumo ir privatumo standartai ir laikomasi ES duomenų apsaugos taisyklių.</p>	<p>Vadovaujantis šiuo įstatymu bus įgyvendinamas hibridinės debesijos architektūros modelis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - valstybiniuose duomenų centruose privalomai bus laikomi ypatingos svarbos ir svarbūs valstybės informaciniai ištekliai, o kritiškai svarbių duomenų ir informacinių sistemų kopijos saugomos ir užsienio duomenų centruose; - vidutinės ir mažos svarbos valstybės informacinius išteklius bus leidžiama laikyti ir privačiuose duomenų centruose, tačiau tokiu atveju jų kopijos privalės būti laikomos valstybiniame duomenų centre.
	<p>f) skatinti ES skaitmeninę reglamentavimo aplinką siekiant remti ES įmonių, ypač MVĮ, gebėjimą sąžiningai konkuruoti pasaulinėse vertės grandinėse.</p>	
	<p>i) sudaryti sąžiningas ir nediskriminacines sąlygas naudotojams skaitmeninės transformacijos visoje ES metu, stiprinant privačiųjų bei viešųjų investicijų ir ES bei nacionalinių lėšų naudojimo sinergiją ir kuriant nuspėjamus reguliavimo ir rėmimo metodus, kurie taip pat apimtų regioninį ir vietos lygmenį.</p>	
	<p>k) didinti atsparumą kibernetiniams išpuoliams, padėti didinti informuotumą apie riziką ir žinias apie kibernetinio saugumo procesus, didinti viešųjų ir privačiųjų organizacijų</p>	<p>Siekiant skatinti ES skaitmeninę reglamentavimo aplinką ir įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentą (ES) 2022/2065 dėl bendrosios skaitmeninių paslaugų rinkos, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2000/31/EB⁷⁸, parengtas Lietuvos Respublikos informacinės</p>

⁷⁷ Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas

⁷⁸ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2065

	<p>pastangas pasiekti bent bazinį kibernetinio saugumo lygį.</p>	<p>visuomenės paslaugų įstatymo pakeitimo projektas⁷⁹, kuriuo siekiama užtikrinti nacionalinių teisės aktų atitiktį Reglamentui (ES) 2022/2065, saugesnes paslaugas, produktus ir turinį internete, nustatyti paslaugų teikėjų atsakomybę, pareigas ir priežiūros mechanizmą. Šiuo įstatymu siekiama sukurti palankesnes sąlygas įmonių inovacijoms ir verslo plėtrai ES dėl suderintų taisyklių bendroje rinkoje ir užtikrinti vartotojų teisių apsaugą internete. Įstatymo projektas turės teigiamą poveikį žodžio laisvei, mažins diskriminaciją, užtikrins asmens privatumą ir duomenų apsaugą. Įstatymo projektu įgyvendinamos Reglamento (ES) 2022/2065 nuostatos, apribojančios platformų savavališkus turinio moderavimo sprendimus ir suteikiančios papildomų teisių naudotojams imtis veiksmų prieš platformą, kai jų turinys yra nepagrįstai pašalinamas.</p> <p>Lietuvoje yra patvirtinta nacionalinė kibernetinio saugumo plėtros programa⁸⁰, kurios tikslas yra stiprinti kibernetinį atsparumą. Įgyvendinant šią programą yra numatytos veiklos, susijusios su kibernetinio saugumo specialistų, nusikalstamų tyrimų elektroninėje erdvėje specialistų kompetencijų didinimu, pažeidžiamiausių visuomenės grupių saugaus naudojimosi internetu mokymais, kibernetiniam saugumui reikalingos infrastruktūros diegimu.</p>
<p>Indėlis į žaliąją pertvarką</p>	<p>h) užtikrinti, kad skaitmeninė infrastruktūra ir technologijos, įskaitant jų teikimo grandines, taptų tvaresnės, atsparesnės ir efektyviau naudotų energiją bei išteklius, mažinant jų neigiamą poveikį aplinkai ir neigiamą socialinį poveikį, taip pat prisidėtų prie tvarios žiedinės ir neutralaus poveikio klimatui ekonomikos ir visuomenės kūrimo pagal Europos žaliojo kurso nuostatas, be kita ko,</p>	<p>Vienas iš NPP strateginių tikslų - pereiti prie mokslo žiniomis, pažangiosiomis technologijomis, inovacijomis grįsto darnaus ekonomikos vystymosi ir didinti šalies tarptautinį konkurencingumą</p> <p>Įgyvendinant šį tikslą be kita ko siekiama įgyvendinti Europos žaliąjį kursą⁸¹ – skatinti perėjimą prie žiedinės ekonomikos, didinti išteklių produktyvumą, mažinti ekonominio vystymosi neigiamą poveikį aplinkai, taip pat pasinaudoti atsirandančiomis galimybėmis plėtoti naujas žaliosios</p>

⁷⁹ [Lietuvos Respublikos Informacinės visuomenės paslaugų įstatymo Nr. X-614 pakeitimo įstatymo projektas](#)

⁸⁰ [Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos nacionalinė kibernetinio saugumo plėtros programa](#)

⁸¹ [Europos Komisijos komunikatas „Europos žaliasis kursas“](#)

	<p>skatinant mokslinius tyrimus ir inovacijas, kuriais prie to prisidedama, ir kuriant skaitmeninės erdvės energijos ir išteklių naudojimo efektyvumo matavimo metodikas.</p>	<p>ekonomikos sritis ir didinti ekonomikos konkurencingumą. Šiuo strateginiu tikslu skatinami moksliniai tyrimai ir inovacijos, kurios yra ypač svarbios siekiant persiorientuoti į aukštos pridėtinės vertės ir žiedinę ekonomiką, pasinaudoti pasaulinėse rinkose atsivėrusiomis plačiomis galimybėmis mažataršėms technologijoms, tvariems produktams bei paslaugoms ir spręsti aplinkos bei klimato kaitos problemas.</p>
	<p>j) užtikrinti, kad į visą politiką ir programas, kurios yra svarbios siekiant 4 straipsnyje nustatytų skaitmeninių tikslų, būtų atsižvelgiama koordinuotai ir nuosekliai, kad būtų visapusiškai prisidedama prie Europos žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos, kartu vengiant dubliavimosi ir mažinant administracinę naštą.</p>	<p>Siekiant skatinti skaitmeninės infrastruktūros energetinį efektyvumą, yra nustatyti energijos naudojimo efektyvumo reikalavimai valstybiniam duomenų centrui⁸², vykdomi aktyvūs Energijos vartojimo efektyvumo direktyvos⁸³ perkėlimo parengiamieji darbai.</p> <p>NPP, siekiant prisidėti prie Jungtinių tautų patvirtintų darnaus vystymosi tikslų, yra nustatytas horizontalusis principas „Darnus vystymasis“, kuriuo siekiama nuosekliai ir kompleksiškai formuoti tam tikrą požiūrį ir elgesį, būtiną visiems strateginiams tikslams ir pažangos uždaviniams įgyvendinti (t. y. visi įgyvendinami strateginiai veiksmai ar pažangos uždaviniai turi prisidėti prie šio principo įgyvendinimo). Įgyvendinant šį principą daugiausiai dėmesio ir pastangų skiriama nelygybės mažinimui ir klimato kaitos švelninimui.</p>

⁸² [Techninių ir organizacinių reikalavimų, taikomų valstybiniam duomenų centrui ir Lietuvos Respublikoje ar kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse, Europos ekonominės erdvės valstybėse ir \(ar\) Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos \(NATO\) valstybėse narėse esantiems duomenų centrui, kuriuose laikomi valstybės informaciniai išteklių, aprašo 8.11 papunktis.](#)

⁸³ [Europos Parlamento ir Tarybos direktyva \(ES\) 2023/1791](#)

5 SKIRSNIS. BENDRADARBIAVIMAS ES LYGMENIU

5.1 Daugiašaliai projektai

1a. Į Sprendimo priede pateiktą daugiašalių projektų veiklos sričių sąrašą įtraukti daugiašaliai projektai, dėl kurių valstybė narė prisiima arba planuoja ateityje prisiimti įsipareigojimus

Daugiašalio projekto pavadinimas	Trumpas daugiašalio projekto aprašymas
EDIC for Languages	<p>ALT-EDIC siekia sukurti Europos ekosistemą, skirtą kalbiniam duomenims, dideliems kalbos modeliams ir paslaugoms, bei įsteigti Europos technologijų centrą, kuris plėtotų bendrą infrastruktūrą natūralios kalbos apdorojimo srityje. Šie du komponentai kartu sudaro skaitmeninio ciklo procesą - kalbiniai duomenys reikalingi kalbinėms technologijoms tobulinti, o galingos technologijos gali tobulėti, naudojant didelius kalbinius duomenų kiekius.</p> <p>2024–2026 m. planuojama skirti 165 tūkst. eurų ALT-EDIC narystės mokesčiui, o 2025–2026 m. 1,535 mln. eurų konsorciumo veikloms.</p> <p>Daugiašalio projekto įgyvendinimo mechanizmas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2023 m. gruodžio 5 d. Europos Komisijai įteikta oficiali paraiška; - 2024 m. sausio–birželio mėn. – paruošiamasis etapas; - 2024 m. birželio–gruodžio mėn. – įgalinimo etapas; - 2025 m. – konsolidacijos ir plėtimosi etapas; - 2026 m. ir vėliau – stabilios veiklos etapas. <p>Sukurta kalbos duomenų ekosistema ir Europos kalbų didysis kalbos modelis su gerai integruota lietuvių kalba turėtų ženkliai įtaką:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kokybiško lietuvių kalbos turinio kūrimui, - IT paslaugų prieinamumui ir jų naudojimui, - naujų IT paslaugų lietuvių kalba atsiradimui. <p>ALT-EDIC konsorciumą siekia įkurti 14 valstybių narių: Prancūzija (koordinatorius), Airija, Bulgarija, Graikija, Ispanija, Italija, Kroatija, Nyderlandai, Latvija, Lenkija, Lietuva, Portugalija, Slovėnija, Vengrija.</p> <p>6 valstybės narės planuoja dalyvauti ALT-EDIC konsorciumo veiklose stebėtojo teisėmis: Austrija, Danija, Estija, Malta, Rumunija, Slovakija.</p>

	1 valstybės narės regionas planuoja dalyvauti ALT-EDIC konsorciumo veiklose stebėtojo teisėmis: Flandrija (Belgija).
--	--

Šiuo metu dar yra vertinamos galimybės prisijungti prie „1+Million Genomes“ ir „Blockchain (EBP and EBSI)“ ESİK.

1b. Į Sprendimo priede pateiktą daugiašalių projektų veiklos sričių sąrašą dar neįtraukti galimi nauji daugiašaliai projektai, kurie, kaip nustatė valstybė narė, yra reikalingi

Daugiašalio projekto teritorija	Trumpas daugiašalio projekto tikslo aprašymas
Nėra	

2 apžvalga. Bendrieji įsipareigojimai, kuriuos ši valstybė narė prisiima arba planuoja prisiimti ateityje

Bendras įsipareigojimas	Trumpas bendro įsipareigojimo aprašymas
Nėra	

6 SKIRSNIS. SUINTERESUOTŲJŲ SUBJEKTŲ PASTABOS

Siekiant tinkamai įvertinti šalies skaitmeninės transformacijos pasiekimus ir galimą plėtrą nacionaliniu lygiu bei įgyvendinti Skaitmeninio dešimtmečio programos bendruosius ir skaitmeninius tikslus buvo pasitelkti ekspertai iš išorės, kurie padėjo identifikuoti prie skaitmeninės transformacijos plėtros prisidedančias priemones ir veiksmus, kurie taip pat prisideda prie Skaitmeninio dešimtmečio programos skaitmeninių ir bendrųjų tikslų pasiekimo bei kurie yra įgyvendinami ar planuojami įgyvendinti artimiausiu metu.

Dokumentai, trajektorijų projektai ir priemonių sąrašas buvo sudaryti bendradarbiaujant su viešojo ir privataus sektorių atstovais. Kiekvienai dimensijai buvo skirtos atskiros dirbtuvės, kuriose aktyviai dalyvavo pagrindinių atitinkamos srities ekspertai. Rengiant atskirų dimensijų skyrius, buvo surengta po kelis kiekvienos dirbtuvės susitikimus. Be oficialių susitikimų, taip pat vyko neformalūs susitikimai su atskirais ekspertais, kurie teikė savo atsiliepimus.

Siekiant į Plano rengimą įtraukti kuo platesnį suinteresuotų šalių ratą, Plano projektas buvo pristatytas darbo grupei – Skaitmeninės darbotvarkės tarybai, į kurios sudėti įeina visų ministerijų, Vyriausybės kanceliarijos, Seimo kanceliarijos ir pagrindinių socialinių partnerių atstovai. Šios tarybos posėdyje buvo pristatyta Skaitmeninio dešimtmečio programa, reikalingi dokumentai, kurie buvo svarbūs rengiant Plano projektą, dimensijos, tikslai ir kita svarbi informacija. Vėliau Skaitmeninės darbotvarkės tarybos nariai buvo pakviesti iš savo pusės įvertinti parengtą Plano projektą ir pateikti jam savo siūlymus.

Plano projektas taip pat buvo paskelbtas Ekonomikos ir inovacijų ministerijos interneto svetainėje ir ministerijos socialiniuose tinkluose kviečiant visus suinteresuotus asmenis teikti savo pastebėjimus ir pasiūlymus. Atsižvelgiant į gautas pastabas ir pasiūlymus, Planas buvo dar papildytas ir patikslintas.

7 SKIRSNIS. BENDRAS POVEIKIS IR IŠVADOS

Atsižvelgdama į Skaitmeninio dešimtmečio programos skaitmeninius tikslus, kurių dalis yra pakankamai ambicingi, Lietuva šiame dokumente pateikė šiuo metu įgyvendinamas arba artimiausiu metu planuojamas įgyventi priemones ir veiklas.

Planas iš esmės susistemina ir apjungia visas šalies institucijų įgyvendinamas priemones ir veiklas, kurios prisideda prie Skaitmeninio dešimtmečio programos skaitmeninių ir bendrųjų tikslų siekimo. Skaitmeninė transformacija yra horizontalus procesas, apimantis įvairias veiklos sritis, todėl skaitmeninės transformacijos procesuose, siekiant ES iškeltų skaitmeninių tikslų, dalyvauja labai įvairios šalies institucijos, kurios savo planavimo dokumentuose (dažnu atveju įgyvendinamos įvairias priemones, veiklas ir projektus) skaitmeninimą įtraukia kaip neatsiejamą tam tikrų procesų dalį. Todėl šis Planas leidžia visas jas konsoliduoti viename dokumente ir įvertinti realų įgyvendinamų priemonių poveikį Europos Komisijos nustatytoms pagrindinėms skaitmeninių tikslų trajektorijoms ne tik europiniu, bet ir nacionaliniu mastu.

Plane pateiktoms veikloms lėšos jau suplanuotos, o daliai - jau paskirstytos. Atsižvelgiant į būsimus darbų rezultatus nubrėžtos rodiklių pasiekimo trajektorijos. Norint pasiekti visus Skaitmeninio dešimtmečio programoje numatytus rodiklius, būtina į nacionalinius planavimo dokumentus įtraukti papildomas priemones ir veiklas, reikalaujančias didesnių investicijų. Šiuo tikslu turėtų būti pakeisti nacionaliniai planavimo dokumentai, į kuriuos turėtų įtrauktos papildomos priemonės ir veiklos.

Kai kurių Skaitmeninio dešimtmečio programos skaitmeninių tikslų įgyvendinimas yra ilgalaikis procesas. Pavyzdžiui, IRT specialisto paruošimas užtrunka nuo 4 iki 6 metų, todėl, pradėdant įgyvendinti šias priemones dabar, rezultatai bus pastebimi tik 2028–2030 metais.

Be to, skaitmeninių tikslų pasiekimą gali įtakoti įvairūs išoriniai veiksniai, įskaitant geopolitines ir ekonomines šalies sąlygas. Šių veiksmų rizikos yra kompleksiškos, jų numatymas ir valdymas yra sudėtingas procesas. Tai apima ne tik šalies geopolitinę padėtį, bet ir jos ekonominę situaciją, kurios kintamumas gali turėti įtakos skaitmeninių tikslų įgyvendinimui. Šios išorinės įtakos gali reikalauti nuolatinio stebėjimo ir pritaikymo, siekiant užtikrinti sėkmingą skaitmeninių tikslų įgyvendinimą.

Kadangi dalis į Planą įtrauktų priemonių savo veiklomis yra gerokai platesnės ir apima ne tik veiklas, susijusias su Skaitmeninio dešimtmečio programos skaitmeninių ir bendrųjų tikslų pasiekimu, todėl veiklos išgrynintos, išskiriant tas, kurios įtakos skaitmeninės transformacijos procesus bei prisidės prie Skaitmeninio dešimtmečio programos rodiklių pasiekimo. Atitinkamai, į Planą įtraukta tik ta lėšų dalis, kuri skirta skaitmeninimo veikloms vykdyti.

Dokumento rengimą neigiamai paveikė pavėluotas Europos Komisijos dokumentų pristatymas. Šiuo atžvilgiu ateityje būtina užtikrinti aktyvesnę ir efektyvesnę bendradarbiavimą su suinteresuotomis šalimis siekiant atliepti keliamus tikslus ir išlaikyti nustatytus terminus.

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija 188604574, Vilniaus m. sav., Vilniaus m., Gedimino pr. 11
Dokumento pavadinimas (antraštė)	2024-03-13 LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS PASITARIMO PROTOKOLAS
Dokumento registracijos data ir numeris	2024-03-14 Nr. 10
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Suderinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Piotr Gerasimovič, skyriaus vedėjas, Vyriausybės posėdžių skyrius
Sertifikatas išduotas	PIOTR GERASIMOVIČ, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-03-14 15:10:58 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA ECC, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2023-06-30 09:41:32 – 2027-06-29 09:41:32
Parašo paskirtis	Suderinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Alminas Mačiulis, Vyriausybės kanclerio pavaduotojas
Sertifikatas išduotas	ALMINAS MAČIULIS, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-03-14 15:30:40 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2023-05-18 09:23:05 – 2026-05-17 09:23:05
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Gintarė Skaistė, finansų ministrė, Lietuvos Respublikos finansų ministerija
Sertifikatas išduotas	GINTARĖ SKAISTĖ, Lietuvos Respublikos finansų ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-03-14 13:42:17 (GMTZ)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2023-05-08 09:12:39 – 2026-05-07 09:12:39
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų, informacijos ir veiklos procesų valdymo informacinė sistema (DIVIS), Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija, į.k. 188604574 LT", sertifikatas galioja nuo 2021-12-20 11:00:45 iki 2024-12-19 11:00:45
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	2
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų informacijos ir veiklos procesų valdymo informacinė sistema DIVIS, versija 3.5.71.1

DETALŪS METADUOMENYS

Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2024-03-14 15:47:35)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2024-03-14 15:47:36 Dokumentų informacijos ir veiklos procesų valdymo informacinė sistema DIVIS